Abbé Gaston Courtois

PRED LICEM GOSPODNJIM

Svećenička razmatranja

Preveo
ĆIRIL KOS
svećenik

Faciem tuam illumina super servum tuum.
(Psalam 118)

ZAGREB
1956

Naslov originala:

Abbé GASTON COURTOIS
des Fils de la Charité

F A C E A U S E I G N E U R

RÉCOLLECTIONS SACERDOTALES
1re Série

Faciem tuam illumina
super servum tuum
(Psaume 118)

Édions Fleurus
23-31, rue de Fleurus,
Paris 6°

Umnoženo oiklostilom Nadb. Bogoslovskog Sjemeništa u 450 primjeraka za isklj čivu upotrebu bogoslova i svećenika.

P R E D G O V O R

Mnogim našim svećenicima došla su već u ruke, na ovaj ili onaj način, razmatranja francuskog svećenika Gastona Courtoisa, pod naslovom: FACE AU SEIGNEUR. Od godine 1947. do danas izašlo je već 5 svezaka, koji sadrže 4o razmatranja.

Što je sam pisac htio postići tim djelom jasno će nam reći njegove uvodne misli, koje se nalaze na početku svakog sveska:

"U Knjizi Izlaska se kaže, da je Mojsije često išao na goru razgovarati s Gospodinom i da je nakon takvih razgovora LICEM U LICE S GOSPODINOM nosio u svojoj nutrini tako jaki oganj, da je od njeg i njegovo lice bilo ražareno.

Nije li istina, predraga subraćo, da ljudi od nas očekuju Gospodina. Za jedne je to neki nejasni osjećaj, ali za druge je to pravi zahtjev. Oni bi htjeli u nama naći nešto drugo, nego li smo mi. Još bolje: nekoga.

Kao što su jeruzalemski hodočasnici tražili od Filipa: ostende nobis Christum, tako žele naći Njega i u nama i Njega očekuju od nas.

Osjećamo uostalom dobro, da je naše svećeništvo časno, samo ako je ucijepljeno na svećeništvo Kristovo. A, priznajmo to, unatoč naših napora i naše dobre volje, vihor naših poslova i briga nas s vremenom iscrpljuje i rastresa. Osjećamo potrebu, da se opet nađemo, da bismo se mogli opet dati. Osjećamo potrebu, da se saberemo, da bismo mogli bolje obogatiti one, koji budu došli k nama, da nađu svijetla i božanske snage. Osjećamo potrebu, da s vremena na vrijeme malo dulje zastanemo, da bismo bolje osigurali svoj hod naprijed, posebno, kad se nalazimo pred kakvim usponom ili kad se radi o tome, da vučemo mnogo duša za sobom.

Taj blagotvorni zastoj je mjesečna duhovna obnova. Budimo joj vjerni kraj svega i protiv svemu, vjerni fizički i moralno.

<u>Fizički vjerni?</u> Neka dan duhovne mjesečne obnove bude predviđen dosta vremena unaprijed i, izuzevši kakav hitni slučaj, držimo ga vjerno. Kad je čovjek bio u župnoj službi iz iskustva znade za sve razloge ili sve izlike, koje kao da su se urotile, da pod svaku cijenu potkrešu te dane, kad ih već čisto i jednostavno ne dokinu. Najbolje bi, uostalom, bilo obavljati tu duhovnu mjesečnu obnovu negdje drugdje, a ne kod kuće, u nekom domu duhovnih vježbi, ili barem u kakvom samostanu ili prijateljskom župskom domu. Idealno bi bilo, kad bi se mogla obavljati zajedno s drugom subraćom: posebna se milost krije u svakom svećeničkom sastanku - "jer gdje su dvojica ili trojica sabrana u ime moje, ondje sam ja među njima" -, ali uz uvjet, da imaju dovoljno dugo prilike za šutnju oni, koji bi se htjeli sabrati.

Važno je i to, da budu "<u>moralno vjerni</u>". Velika je pogibao za naš svećenički život - to mi jako dobro znamo - ispunjavanje slova bez duha. Nije dosta, da je čovjek osigurao jedan

ci,eli ili polovinu dana za mjesečnu duhovnu obnovu. Ako to vrijeme čovjek provede u moleiju zaostatka brevijara, u sređivanju pošte, u raspravljanje o župskim računima s gospodinom Dekanom, duhovna će korist iz toga biti dosta mršava.

Pa i samo slušanje kakve lijepe konferencije ne će biti dosta, ako uz to nema dosta osiguranog vremena za duboku molitvu i za osobno razmišljanje, jer se upravo u tome sastoji prava svećenička duhovna obnova, da ne postane obična karikatura i upravo je zbog toga često ne uzimamo dosta ozbiljno. Iz toga onda čovjek izvlači samo malo plodova i konačno opet klone.

Duboka molitva, ozbiljno razmišljanje, priznajemo, traži neki napor. Nismo li toliko skloni, da se zabavimo vanjštinom i uvijek nas je po malo strah, nije li tako, da se stavimo licem u lice pred Gospodina.

Pa ipak! Gospodin hoće samo to, da nas osvježi, ispuni, prožme. Kad to čovjek jednom shvati, zahvaća ga zbog toga takva nostalgija, jer ima utisak, da ide krivim putem gubeći vrijeme, koje ima vrijednost vječnosti.

I zato su, predraga braćo, sastavljene ove stranice, da vam pomognu, da se okoristite tim dragocjenim danima. One imaju samo relativnu vrijednost, jer vam ništa ne će vrijediti za vašu molitvu, do li ono, što ćete vi sami, pod utjecajem Duha Svetoga, otkriti, ili što će vam Gospodin dati da shvatite u prijateljskom razgovoru s Njim. Ipak, iskustvo pokazuje, da knjiga može pomoći u početku, može doprinijeti stvaranju raspoloženja, može sugerirati po koju misao, koju točku pri ispitivanju savjesti, koju odluku, a svaki će iz toga nastojati izvući korist primjenjujući ih na svoj osobni slučaj.

Za svaki izabrani predmet(1) <u>razmatranje</u> postavlja problem. Njeg treba polagano čitati, paragraf po paragraf, ali glavno mjesto duhovne obnove je Razgovor. Ovdje se nameće nekoliko riječi kao tumačenje.

"<u>Molitva (razmatranje)</u>, veli sveta Terezija Avilska, je srdačni razgovor s poklona vrijednim Gostom naših duša i naših Tabernakula. To je dakle po svojoj definiciji nešto drugo od običnog pobožnog čitanja razmatranja, pače nešto drugo i od više ili manje spekulativnog razmatranja, nešto drugo i od monologa duše, koja govori bez predaha - "putant enim quod in multiloquio suo exaudiantur" - nego, poput Marije Magdalene, "sedens secus pedes Domini audiebat verbum illius", to je žarka pažnja duše na riječi, osjećaje i misli Učiteljeve.

Sva je umjetnost i prava je mudrost, prema riječima pisca "Nasljeduj Krista" u umjeću slušati i razgovarati s Gospodinom, da bismo bolje živjeli po Njemu: "Magna ars est scire cum Jesu conversari, et scire Jesum tenere magna prudentia - Beata anima quae Dominum in se loquentem audit - beatae aures quae venas divini susurri suscipiunt".

Toma Kempenac uostalom se ne ustručava - je li to jedna književna forma, je li to pobožna fikcija? - Ne bi li to radije

bila transkripcija ideja, koje su se rodile u njemu u dodiru s Učiteljem? - da donese nacrt toga nutarnjeg razgovora, najprije plašljivo, a zatim dajući sve više i više mjesta, u svojoj trećoj knjizi, riječi Kristovoj koji se obraća svome učeniku. Nije li baš u tome posebni čar i jedan od razloga djelotvorne unkcije te divne knjige, koja je pomogla tolikim generacijama kršćana i svećenika, da prodru u dubinu Kristovu?

"Dilectus meus mihi et ego illi". Nema li Razgovor doista kao logički završetak ono, što sulpicijanska metoda razmatranja zove "duhovnom pričešću", i koja, u svojoj srži, nije ništa drugo, nego tajinstveni zagrljaj duše sa svojim Bogom, gdje se po međusobnom darivanju izvršuje u duši najdublja impregnacija Kristovim krepostima?

Posebno je očito ovdje, da ništa ne vrijedi koliko osobni razgovor. Misli u ovoj knjizi imaju samo taj cilj, da posluže kao poticaj za tu divnu i čudesnu izmjenu misli, koja bi morala biti redovita u odnosima Isusa s njegovim prijateljem svećenikom.

Ispit savjesti, koji je predložen, ima posebno taj cilj, da skrene pažnju na neke praktične točke, za koje postoji opasnost, da ostanu po strani i da pripravi izbor jedne odluke, točno određene, koja bi mogla biti predmet za posebni ispit savjesti za vrijeme slijedećih tjedana.

Čitanje ima samo tu svrhu, da podrži napor misli oko izabranog interesnog središta i možda potakne volju za obilnijom duhovnom hranom.

Iz istog je razloga dodano i nekoliko Predmeta za razgovor među subraćom. Zašto bi među svećenicima postojao neki ljudski obzir, da razgovaraju o onom, što je naš život, o onom, što je i uvjet plodnosti našeg apostolskog rada? Mlade generacije ističu katkada glasno svoj zahtjev posvemašnje iskrenosti. Kako lijepe zgode za primjenu te stvarne potrebe! Bez sumnje će mnogi biti ugodno iznenađen, kad otkrije, tokom ovih razgovora, gdje se duše otvaraju bez pretvaranja i posve prirodno, pravu, neslućenu duhovnu snagu u svojoj braći. Sama činjenica, što su se znali, u posvemašnjoj jednostavnosti, dotaknuti pitanja, koja se odnose tako blisko na razlog našeg bivstvovanja, samo će pojačati veze, koje nas sjedinjuju i moći će predstavljati prema slučajevima veliku pomoć ili djelotvorni poticaj.

Molitva Blaženoj Djevici očito je donesena samo kao primjer, i da potakne svakoga, da sastavi drugu na svoj način. Ne nalazi li se u srcu svećeničkom sinovska prostodušnost prema Mariji, kraljici svećeništva?

Konačno jedna misao ostaje vjerna salezijanskoj tradiciji o duhovnoj kitici, jednostavni način, da bismo ostali "pred licem Gospodnjim", dok, preko čitavog dana, imamo djelovati "pred licem svijeta".

O da bi te stranice pomogle svakoga od moje preljubljene braće, koji se budu htjeli njima poslužiti, da lakše "nađu" Učitelja, koji je uvijek blizu i da Njime "otsjevaju", prema rije-

čima Psalmiste, kako čitamo u Devetom Času nedjeljom: "Prope es tu, Domine... Faciem tuam illumina super servum tuum".

Na početku izašlih svezaka nalaze se i priznanja piscu, u kojima se jasno ističe vrijednost toga djela.

J.B. Montini piše iz Državnog Tajništva u ime Svetog Oca: "Njegova Svetost, koja je toliko zabrinuta, da se uzdrži i razvije nutarnji život kod službenika Svetišta - osobito u prilikama, u kojima se danas mora odvijati djelatnost mnogoga od njih - može se samo veseliti i čestitati Vam na toj inicijativi. Njegova se Svetost udostojala poželjeti očinski, da Vaš svezak učini onima, kojima je namijenjen, sve dobro, koje Vi od njega očekujete i od srca Vam šalje, sa željom i kao zalog Božanske pomoći u nastavljanju vašeg rada, Apostolski Blagoslov".

Kardinal Suhard ovako piše: "Svećenici, koji budu čitali te retke, odmah će osjetiti, da onaj, koji im govori, ne čini to samo riječima, nego iz dna duše. To će uvidjeti po onim pozivima, koji su im učinjeni, za ustrajnim naporom, za ozbiljnom, ali uvijek pristupačnom, askezom. Oni će to uvidjeti po upravo prelaznom žaru molitava, koje im sugerirate i za koje oni dobro znaju, da su prije bile Vaše, nego li postanu njihove".

Nadbiskup pariški Feltin piše: "Uvjeren sam, da ta razmatranja i ti Razgovori donose prikladne odgovore na ono, što očekuju naši svećenici, i zahvaljujem Vam, s tog naslova, što ih pomažete u njihovoj molitvi i u njihovom apostolatu.

Kardinal Celso Constantini piše: "Čitajući Vaše djelo, koje je tako visoko duhovno, a nosi naslov "Face au Seuigneur", nisam se mogao uzdržati, a da ne pomislim neposredno, na one značajne riječi, što ih je Isus upravio svojim Apostolima: "Estote perfecti, sicut et Pater vester coelestis perfectus est".

Kardinal Liénart, biskup lilski, piše: "U vihoru, koji sada zahvaća svećenike, koji se nalaze u aktivnom apostolatu, dobro je, što kažem! bezuvjetno je potrebno, da svaki dan obogaćuju svoj nutarnji život, da svaki čas imaju na pameti, da su svećenici i da moraju u svakoj prilici djelovati kao takovi.... Želim tim stranicama lijepi apostolski uspjeh, ... neka postanu za svećenike Svjetlost i Život".

Villot, pomoćni pariški biskup, piše: "... vaših Razmatranja obrađuje teške, a katkada goruće, predmete. Vi ih osvijetljujete, kao čovjek nauke, kao psiholog, kao poznavalac vremena.... Naši suvremenici očekuju od svećenika, da živi kako ih uči, da bude vođa kao i učitelj. Vaša Razmatranja će mu pomoći, da neprestano ispravlja svoj napor i da nastoji još više oko života, koji pokazuje drugima".

I zato smo sretni, da možemo i našim svećenicima pružiti u prijevodu to toliko hvaljeno blago. Brzo će se uvjeriti da su istinite i opravdane misli velikih ljudi, koje smo spomenuli.

Taj je hrvatski prijevod odobrio sam pisac u svojem pismu od 25.veljače 1956.godine. Pismo je upravljeno duhovniku sjemeništa u Đakovu, ili radije: svim našim svećenicima.

"Je suis très touché de votre bonne lettre du 19 février qui vient de m'arriver, et c'est tres volontiers que je vous accorde l'autorisation de traduire et de diffuser in forma scriptorum ces 5oo exemplaires de "Face au Seigneur".

Je me réjouis à la pensée que ce modeste ouvrage peut aider mes frères très aimés dans le Sacerdoce à être plus unis à Notre-Seigneur, et à mieux vivre de son esprot. C'est pour moi la meilleure récompense".

Što znači:

"Vrlo sam ganut Vašim pismom od 19.veljače, koje mi je upravo stiglo. Vrlo Vam rado dajem ovlaštenje za prijevod i raspačavanje u obliku skripata tih 5oo primjeraka "Face au Seigneur".

Radujem se pri pomisli, da će to čedno djelo moći pomoći mojoj predragoj braći u Svećeništvu, da budu jače sjedinjeni s Našim Gospodinom i da bolje žive njegovim duhom. To je za me najbolja nagrada".

Dao Bog, da tako i bude!

---

(1) Nemojte se čuditi, ako nađete katkada slične misli izražene u različitim razmatranjima i što više doslovno ponovljenih navoda. Konačno, ne zavrijeđuju li stvari, koje su nam toliko potrebne, da budu ponovljene više puta?

1. ZOV ŠUTNJE

RAZMATRANJE

Bog je veliki prijatelj šutnje.

Sveti Ivan od Križa tvrdi, da On od vječnosti u tišini izgovara supstancijalnu Riječ, koja je Njegova Riječ (Verbum).

Dolazeći na zemlju, utjelovljena je Riječ htjela tihe prilike. "Ulaz" na nedjelju u osmini Božića počinje riječima, koje su uzete iz 18. poglavlja knjige Mudrosti:

KAD JE SVE OBUZIMALA DUBOKA TIŠINA I KAD SE NOĆ NALAZILA U SREDINI SVOGA TIJEKA, SAŠLA JE S NEBA, GOSPODINE, TVOJA SVEMOGUĆA RIJEČ S KRALJEVSKOG PRIJESTOLJA.

Na početku ovog razmatranja poklonimo se Riječi, što šuti (Verbum silens), i koja je prijatelj šutnje; Onomu, koji je proveo veći dio svoga zemaljskog života u šutnji; Onomu, koji je proveo 4o dana u šutnji, prije nego je započeo svoj javni život; Onomu, koji se je noću povlačio u goru, da bi tamo proveo nekoliko časaka u tišini.

Poklonimo se Isusu u Njegovoj euharistijskoj šutnji. Upravo Onaj, koji je govorio narodu kako još nikada nitko nije govorio, živ je tu u Hostiji naših svetohraništa i nalazi se tu toliko šutljiv, da to na nas djeluje više od najrječitijih govora.

Šutnja nam je potrebna, da bismo našli Boga
da bismo našli svoje duše i
da bismo našli druge duše.

Šutnja nam je potrebna, da bismo našli Boga

Bez sumnje, moguće je davati Boga dušama, a da ga sami nikada ne izgubimo. Moguće je ostati sjedinjen s Njime i u vanjskim poslovima, koje traži apostolat. Ne govorimo badava o duhovnosti djelovanja. Nadnaravni je apostolat jedan od najdjelotvornijih poticaja nutarnjeg života.

No ne zavaravajmo se: ovdje se radi o nadnaravnom apostolatu, koji se temelji na nesebičnosti, potpunom odricanju samoga sebe, čistoći nakane, pravom i iskrenom traženju Boga. A što se često događa? - Više ili manje svijesno, mjesto da tražimo Boga, tražimo sami sebe, i kad se tražimo, doista se nađemo, ali obuhvatimo ništavilo, odakle onda neplodnost i razočaranje.

Istina je, sigurno, da želimo raditi za Boga, ali nije li istina, da dolazimo u strašnu napast, da po malo u pojedinostima otkidamo svakoga dana od onoga dara, koji smo onako u cjelini darovali Gospodinu?

Sam Maurice Barres je zabilježio ovo:

"Ima časova u našem vrtoglavom i rastresenom životu, kada bismo se htjeli sabrati u dnu svoga srca, vratiti se na neki način na svoj izvor, i odatle bolje vidjeti, kamo idemo, kamo moramo ići i ispraviti svoj put".

Sabrati se u dnu srca, vratiti se na svoj izvor ... drugim riječima, naći Boga.

Ali se Bog ne nalazi u buci ni u užurbanosti: non in commotione

Dominus. I baš zato, što smo suviše često zaokupljeni poslovima svagdanjeg života, moramo pronaći vrijeme za šutnju, koje će nam omogućiti da nađemo Onoga, bez kojeg ne možemo načiniti ništa dobro, čestito, vječno.

"Potrebno je, da duša nađe mir, da bi joj se Bog otkrio, i da bi joj On govorio" - tvrdi Učitelj Eckart.

"Šutnja je zakon i stanje Božje. Od vječnosti postoji prebujni život, koji teče od Oca k Sinu i Duhu Svetomu. I taj se život odvija u posvemašnjoj šutnji. I onaj život, što ga Bog daje organskoj naravi je tihi život: sok se penje, drvo pupa i donosi plod u tišini. Ako se Bog približuje, da bi govorio svojim stvorovima, On se očituje u tišini. Šutnja je ljubav, i pomoć, koju pružamo Bogu, da bi nas mogao obasipati svojim darovima, kako On to želi" (Majka Marija od Isusa).

Šutnja nam je potrebna, da bismo našli svoje duše

Pascal je to lijepo izrazio: "Puni smo stvari, koje nas bacaju izvan nas": preopterećenost, stalno vanjsko djelovanje - mogli bismo reći profesionalno - našeg svećeničkog života - traži od nas naglo trošenje - ako na to ne pazimo - naše nutarnje životne snage i ono, što smo stekli za vrijeme mirnih i sabranih godina sjemenišnog života, više nije dosta, da nas očuva od površnosti, koja je najveća opasnost današnjeg svećeničkog života.

Potrebna nam je šutnja, da nađemo sami sebe, ne samo, da "mislimo na svoj posao", nego da "mislimo o svom poslu", da ga predvidimo, pripravimo, organiziramo, a to je upravo posao šefa - jer šef je po svojoj biti onaj, koji daje naređenja, ne toliko u tom smislu, da daje naređenja, nego u tom smislu, što on mora biti onaj, koji uredno stavlja svakog čovjeka na njegovo mjesto, svaku stvar u svoje vrijeme, u pravcu jednog cilja, koji mu je uvijek pred očima.

Potrebna nam je šutnja, da bismo opet stekli osjećaj za nevidljivo, i da bismo čuli glasove, koji viču u pustinji, ili još bolje: da bismo čuli glas Onoga, koji viče samo u pustinji: clamans in deserto.

Kad je Mojsije silazio s gore, gdje je razgovarao s Bogom, izbijale su zrake s njegova čela. Nostra conversatio in coelis est. Mi smo ljudi odonud; čemu smo ovdje, ako ne objavljujemo onim što jesmo, kao i onim što govorimo, stvarnosti, koje ne prolaze.

Nije li naša zadaća, da dademo svijetu Boga? - Ali živoga, a ne mrtvoga Boga - Boga o kojem možemo govoriti, jer Ga poznajemo u pravom smislu riječi, spoznajom, koju jedino daje kontemplacija (ne radi se samo o spoznaji križa, nego Raspetoga).

I zato su apostoli saželi svoju zadaću u ovim riječima: "Orationi et ministerio verbi instantes erimus" (1), što je sveti Dominik ovako preveo: contemplari et contemplata aliis tradere - promatrati, i ono, što smo spoznali drugima predati.

Ili, kako je rekao Ernest Hello: "Što je duša više primila u tišini, to više ona daje u djelovanju", silentium pater praedicatorum - šutnja je otac propovjednika.

"Onaj, koji se ne savjetuje uz nevidljivoga i u šutnji, nikada ne će načiniti ništa stvarno u području vidljivoga ili riječima izraženoga" (Carlyle).

Šutnja nam je potrebna, da bismo našli duše

U svom djelovanju uvijek smo u napasti, da dopustimo, da nas zaokupi ono, što je neposredno, i da se zaustavimo na prividnostima. Idemo više za materijalnim ispunjenjem zadaće, nego li za dubokim razlogom, radi kojega se taj posao od nas traži.

Potrebno nam je, da opet zadobijemo zdrave oči, koje će nam pomoći, da u tom mizu imena, među tim poznatim i nepoznatim licima, u svakom pojedincu u toj bezimenoj masi, vidimo duše, u kojima Krist živi ili želi živjeti; da vidimo u njima živo kamenje Božjega Grada, stanice njegovog otajstvenog Tijela, sa svojom ulogom, zadaćom, svojim vlastitim zvanjem, jednom riječi Krista kako raste. Kršćanstvo kako napreduje.

Šutnja nam daje novi pogled na sve, nešto od samog Božjeg pogleda, koji dopire do dna bića. Potrebna nam je šutnja, da bismo našli put do duša.

Govorimo suviše općenito. Nije bitno ono, što govorimo, nego što Bog govori po nama. Promatrajmo arskog župnika: bila je dovoljna samo jedna rečenica, da obrati dušu, ali je tu rečenicu po njemu govorio sam Bog, a riječ, koja dolazi baš od Boga je uvijek djelotvorna.

Kad bi naše propovijedanje, u najširem smislu riječi, nastajalo u šutnji razmatranja, kad bi ono bilo izvam Božanske istine, koju smo okusili, u sebe asimilirali, proživjeli, onda bi ono lakše našlo put do srdaca.

"Duše se važu u šutnji, govorio je Maeterlinck, kao što se zlato i srebro važe u čistoj vodi, i riječi što ih izgovaramo imaju smisao samo u toliko, koliko se kupaju u šutnji".

Jedan anglikanski pastor, William James Oehler, nije se ustručavao pokazati veliko zlo, koje nesvijesno trpe oni, kojima je zadaća voditi duše na putu, koji k Bogu vodi:

"... možemo li vjerovati, da su doista pravi vođe oni duhovni pastiri, koji žive u stalnoj groznici, u neprestanoj užurbanosti, kod kojih telefon zvrči od jutra do mraka, koji se guše u gomili spisa, koji jedva imaju vremena, da pojedu svoj obrok, a kamo li, da se malo saberu pred Bogom ili zadube u svoje riječi?

"Neprestano se tužimo, da živimo u vremenu, u kojem se ništa ne zbiva, u kojem nema čudesa, nema proročanstava, gdje nema više ljubavi! Ali nije jadno naše vrijeme, nego su ljudi mali, jer više nema s njima ni u njima Duha Živoga Boga. Našem vremenu ne nedostaje ništa drugo, nego vodstvo Duha Svetoga. Nemamo uvjerenja, da je taj Duh tu, da nije postao nemoćan, nego da još uvijek ima istu čudesnu snagu, koju je imao u prvim vjekovima kršćanstva. Nema ljudi, koji računaju sa stvarnošću Duha Svetoga u njihovu svagdanjem životu, koji bi shvaćali ozbiljno, iz dana u dan, prisutnost živoga Krista".

RAZGOVOR

- Sinko moj, čekam te u tišini. U njoj ću Ti podijeliti audienciju, tamo ću Ja govoriti Tvojoj duši, u njoj ćeš čuti moj glas.

- Ali, Gospodine, ne znam, zašto tako teško uspostavljam šutnju u svojoj duši; dolazim k Tebi duhom zaokupljenim drugim stvarima i ne nalazim mira.

- To je zato sinko moj, što šutnju treba osvojiti. Treba je zaslužiti. Sabranost traži napor, treba je htjeti. Mnogo je lakše prepustiti se, usmjeriti se na vanjsko, živjeti na površini svoje duše, ali to znači graditi na pijesku.

- Tko ne skuplja sa Mnom, rasipa. Koji se ne sabire u Meni, rastresa se.

- Rado se daj na taj napor. Zamoli od Mene ponizno milost nutarnje šutnje, i nakon kratkog vremena naći ćeš mir.

- Da Ti pravo kažem, Gospodine, ima časova, kada se upravo bojim šutnje, isto kao što se čovjek boji praznine.

- Tu prazninu ću ja, sinko moj, ispuniti. Baci se žarko na šutnju, prihvati ono, što ljudska samoća može imati gorkoga. Budeš li jak i vjeran, vidjet ćeš nakon kratkog vremena, da sam Ja tamo, u toj šutnji, da okrijepim i obogatim Tvoju dušu.

- Ah, Gospodine, kad bih bio uvijek siguran, da ću Te naći... Ali najviše se bojim toga, što Ti šutiš...

- Umiri se, sinko moj: onaj, koji Me vjerno i ustrajno traži, uvijek Me konačno nalazi, ali ja imam više različitih načina, da se otkrijem i uvijek Me ne opaža odmah. Sigurno je, da će ti časovi, pa da to i ne primjetiš, koje provedeš u šutnji, pa makar Ti oni bili i bolni, dati tvojim mislima novu svježinu, tvojim riječima najdublji odjek, a tvojem djelovanju siguran uspjeh.

Šutnja ne laže. Šutnja se isplati.

Slušaj tišinu... Raširi ruke svoje želje prema mojoj punini. U toj je šutnji sve ispunjeno željom, da obnoviš svoje energije, da crpiš u njoj vedrinu, a posebno, da u njoj ostvariš sjedinjenje.

Da, sjedinjenje svoje misli, svoje molitve, svoga djelovanja, još dublje sjedinjenje svoje misli s Mojom Mišli, svoje molitve s Mojom molitvom, svoga djelovanja s Mojim djelovanjem, jednom riječi, svoga života s Mojim Životom.

ISPIT SAVJESTI

1. Vjerujem li u vrijednost šutnje i u njezinu važnost, ne samo za svoj duhovni život, nego i za samu korist svoga djelovanja?
2. Jesam li odlučio, da ću svaki dan provesti nekoliko časaka u tišini? - nekoliko sati svake nedjelje? - ne bi li time malo osvježio svoju dušu, našao samoga sebe, a posebno, ponovno se usmjerio prema Bogu?
3. Žeđam li za šutnjom? - Ili: nisam li upao u neki strah, da bih se našao sam sa sobom?
4. Nije li djelatnost i buka postala za mene stvarna potreba?

5. Ne bi li bilo uputno s vremena na vrijeme zatvoriti svoja vrata? - U neke dane ostaviti čitanje novina i slušanje radija?

6. Znadem li skratiti nepotrebne razgovore?

7. Pazim li na to, da u sakristiji, u Crkvi, uvijek dajem primjer šutnje, a posebno prije i poslije svete Mise?

8. Jesam li shvatio, da je i šutnja neki sakramenat, gdje se krije i daje Bog?

ODLUKE

1. Pod svaku cijenu moram provesti nekoliko časaka u tišini, kada se smiri i tijelo i duša, pa mogu uspostaviti vezu s Božanskim Gostom svoje duše i nutarnjim načinom ispraviti svoje držanje: da li sam ja ono, što bi Isus bio, da je na mom mjestu?

2. Strogo ću paziti na ono vrijeme, koje je ostavljeno za moje duhovno osvježenje, u onim stvarima, koje nazivamo tako nezgodnim imenom: "duhovne vježbe", kao što je razmatranje, Brevijar, Pohod Presvetoga. Obavljat ću te vježbe sjedinjujući se na nutarnji način s tihom molitvom Isusa Krista, koji živi u meni.

3. U razmatranju, zahvaljivanju, pohodu Presvetoga, klonit ću se mnogog govorenja (multiloquium): moliti isto toliko znači slušati Boga, kao i Njemu govoriti.

4. Barem jednom za 15 dana, otići ću za nekoliko sati od kuće, i dosljedno, daleko od nezgodnih smetnji, da bih mogao mirno čitati s olovkom u ruci, obaviti svetu Uru, pripraviti plan za rekolekciju, ili urediti buduće poslove.

5. Nikada ne ću dopustiti, da me omete prigovor o "prešnom poslu"; i to baš zato, što imamo toliko posla, koji moramo obaviti. Drugim riječima, moram si uskraćivati na količini, da bih se bolje dao na kakvoću. Nije bitno načiniti sve dobro, što se može načiniti ovdje na zemlji, nego da načinimo ono dobro, koje nam dobri Bog zapovijeda načiniti.

ČITANJE

Nisu brojni ljudi, koji nešto kažu; a još su rjeđi oni, koji slušaju.

Time međutim treba započeti.

Duh ne voli biti sputan. Duša se daje samo duši.

Koliko li diskusija - među narodima i među pojedincima - se zameće u vici sebeljublja i u prepredenostima zle vjere, jer riječi udaraju izvana, kao udarci ovna, mjesto da nastaju u tišini, kao svjedočanstva Istine.

Duh konačno traži samo to, da se njoj dadne, jer je ona njegovo dobro. Ali je on ne može prihvatiti kao takvu, ako mu se ona pruža kao prijetnja.

Svaka je riječ uzaludna, koja nije izgovorena i iznutra, s - pristankom Ljubavi.

Barem u bitnim stvarima, riječi koje ne donose svijetla, nose sa sobom opasnost, da uvećaju tamu.

U tom ćemo smislu morati odgovarati za svaku beskorisnu riječ. Spasitelj, koji nas na to podsjeća, nije prestao imati u vidu tu Božansku rezervu, koja pomaže klijanju istine u polaganom zrenju duša.

Evanđelje predpostavlja, da bismo ga shvatili, onaj kontekst šutnje, po kojem postaje nutarnje duhu.

Samo uz uvjet, da duša poznaje Božanski glas, i da je najbliže samoj sebi, otkriva ono, što traži. (2)

T e m e za razgovor

1.- U kojem se smislu može reći: Silentium pater praedicatorum?
2.- Pod kojim se uvjetima nalazi Bog u šutnji?
3.- Zašto se toliki ljudi, pa i svećenici, boje šutnje?
4.- Kako se može provesti nekoliko časaka preko dana u šutnji?

MOLITVA

Na svršetku ću se ovog razmatranja obratiti Našoj Gospi, Djevici vjernoj, jer je Djevica, koja ljubi tišinu. Obnovit ću u duhu sve one okolnosti, u kojima se morala vježbati u herojskoj šutnji.

Šutnja je bila njezina snaga. Može biti i moja: in silentio erit fortitudo vestra.

Sveta Djevice, koja si znala držati š-utnju vjerno sve do heroizma, nauči i mene da šutim svaki puta, kada šutnja vrijedi više od riječi.

Ti, koja si znala sve čuvati u svom srcu, čuvaj moju dušu u sabranosti, razvijaj u meni ljubav prema nutarnjoj samoći, ne da u tome uživam, nego da u njoj crpim, po Tvom primjeru, uz Božanskog Gosta svoje duše, svjetlost i snagu, koja mi je potrebna, da ostvarim ono, što On očekuje od mene u službi duša. Amen.

MISAO

Šutnja je velika djelatnost ljubavi, koja osluškuje (3).

2. DUH VJERE

RAZMATRANJE

Na početku razmatranja ću se pokloniti u sebi Duhu Svetomu, Duhu Svjetlosti, kojeg primismo na krštenju, u kojem je On oplodio našu dušu, stavljajući u nju klicu vjere: germen fidei; koju smo primili u još obilnijoj mjeri na krizmi, na kojoj nam

je dao da postanemo svojim životom vojnici Kristovi, živa svjedočanstva svoje vjere;

nju smo primili još intenzivnije prilikom svakog svojeg ređenja, kada nas je zaredio i u isto vrijeme odredio, da postanemo širitelji, propagatori vjere.

Nekoliko ću časaka upotrijebiti, da Ga zazivljem, ponavljajući više puta polagano iste obrasce:

Veni lumen cordium. Accende lumen sensibus. Per te sciamus da Patrem, noscamus atque Filium, Teque utriusque Spiritum, credamus omni tempore.

Krist traži od nas žarku vjeru.
Naš svećenički život je apsurdan bez žive vjere.
Naš apostolski život je besplodan bez svjetlog primjera vjere.

Krist traži od nas živu vjeru

Svi smo zapazili, čitajući Evanđelje, kako uporno Krist traži čin vjere od onih, koji Mu se približavaju.

Nema ozdravljenja, koje ne bi bilo uvjetovano vjerom - a Isus rado i često to podvlači.

Evo, onog uzetoga iz Kafarnauma, spustiše pred Njega kroz krov: Cum autem vidisset Jesus fidem illorum, ait paralytico... (4).

Evo žene, koja boluje od krvotoka: filia, fides tua te salvam fecit (5).

Tu su dva slijepca: tetigit oculos eorum, dicens: secundum fidem vestram fiat vobis (6).

Isti se izraz opet vraća prilikom ozdravljenja slijepca iz Jerihona: Respice, fides tua te salvum fecit (7).

Vjeru Isus izričito traži od oca, koji je zabrinut za svoje dijete, prije njegova ozdravljenja (8) i od Marte uplakane prije uskrsnuća Lazarova.

Vjeru Isus hvali i stavlja za uzor svima: kod satnika (9), non inveni tantam fidem in Izrael - kod Kananejke (lo), O Mulier, magna est fides tua; fiat tibi sicut vis.

Kod Marije Magdalene, Samaritanke, Zakeja Isus podvlači ili hvali vjeru svakoga od njih. Dixit autem ad mulierem: fides tua te salvam fecit, vade in pace (11). Hodie salus domui huic facta est, eo quod et ipse sit filius Abrahae (12).

Od svojih apostola traži posvemašnju, beskrajnu vjeru, vjeru bez pridržaja. Na to ih neprestano potič-e, neprestano bodri:

Quid timidi estis, modicae fidei? (13).

Quid cogitatis intra vos, modicae fidei, quia panes non habetis. Nondum intelligitis, neque recordamini quinque panum in quinque millia hominum? (14).

Quid timidi estis? Neodum habetis fidem? (15).

Ubi est fides vestra? (16).

Petru, kad je dolazio k Njemu po valovima, kad je počeo oklijevati i tonuti, reče: Modicae fidei, quare dubitasti? (17).

Istom tom Petru, nadalje, Isus je dao u poznatoj zgodi, svečano priznanje, jer je junački posvjedočio svoju vjeru: Tu es Christus filius Dei vivi. Respondens autem Jesus dixit ei: Beatus es, Simon Bar Jona (18).

Isto to sretno obećanje onima, koji vjeruju, ponavlja Isus, kad se je, osam dana nakon Uskrsnuća, pokazao svetom Tomi: Quia vidisti me, Thoma, credidisti; beati qui non viderunt et crediderunt (19).

Vjera, koju Isus očekuje od svojih "vjernika", a posebno od svojih svećenika, je nešto drugo od običnog intelektualnog pristanka uz apstraktne istine. To je pristanak čitavog Bića uz jednu Osobu, njegovu Božansku Osobu.

Pristanak, koji uključuje u sebi izvjestan dio nejasnoće i u nekom smislu malo rizika, jer je Bog obzirom na našu volju htio, da u činu vjere ima dosta svijetla, da bi čovjek imao razloga vjerovati, ali da ima dosta i tame, da bi imao zaslugu radi vjerovanja.

Zato je vjera lijepi čin štovanja, koji možemo iskazati Bogu. To znači, odlučiti se na njegovu stranu. To znači pod utjecajem milosti, koju nikada ne uskraćuje onome, koji je moli iskrenim srcem, pretpostaviti riječ Kristovu našem vlastitom sudu, volju Kristovu svojoj vlastitoj koristi.

Taj će izbor biti i djelo ljubavi i djelo razuma. Scio cui credidi. Znam, kome sam povjerovao, poznajem iskustveno Onoga, kome sam se posvetio.

Ne treba li taj vapaj svetoga Pavla približiti onom vapaju svetog Ivana, koji je u sebi sadržavao s ovim riječima svu vjeru prvih kršćana: Et nos cognovimus, et credidimus caritati (20). Postoji dakle neka spoznaja, koja je samo plod ljubavi, i koja konačno svršava posvemašnjim davanjem.

Svećenikova vjera, uskliknuo je jednoga dana otac Sanson, to je isto, što i reći Bogu: "Tvoj će život biti moj život, tvoja će smrt biti moja smrt".

Svećenik, koji ne bi imao takve žive vjere, ne bi mogao odgovoriti na sve, što Gospodin očekuje od njega: Sine fide autem impossibile est placere Deo (21).

Naš svećenički život je besmislen bez žive vjere

Naš ži-vot nema nikakva smisla bez vjere. Naše riječi, naše kretnje, naši poklecaji, pa i sam naš celibat ne znači više ništa.

Ako pak imamo vjeru, sve postaje jasno: križ, hostija, trpljenje, žrtva, smrt.

Nevidljivo postaje stvarnost čvršća od vidljivoga. Ono što ne prolazi prima u našim očima veću vrijednost od onoga, što prolazi. Naši se sudovi oslanjaju na sudove Božje, (do kojih držimo). U njegovu svijetlu gledamo sve, prelazimo preko prividnosti, da bismo dosegli u svemu i u svima duboku stvarnost, jedinu istinu, jedino što vrijedi.

Ona je doista, kako je naziva sveti Benedikt, svijetlo, koje preobražava, lumen deificum.

Što je vjera življa, to ona postaje jača sila u času napasti. Život je borba. Militia est vita hominis super terram (22). Normalno je, da se moramo boriti. Gdje bi bila naša zasluga zbog pob-jede, kad nikada ne bismo podnijeli nijednu navalu. I đavao navaljuje na svećeničke duše, jer dobro zna, koliki bi to bio uspjeh, upropastiti njihove duše. Adversarius vestre dibolus tanquam leo rugiens circuit, quaerens quem devoret (23). Ali pobjeda će biti toliko sigurnija, koliko bude vjere otpornija: cui resistite fortes in fide (24).

Da se poslužimo riječima Tridentinskog Sabora (Sjed. 6 i 8), vjera je temelj i korijen svetosti. Nije li to zapravo jeka riječi svetoga Pavla: justus ex fide vivit (25). Isto kao što korijenje ide duboko u zemlju, da iz nje crpi potrebnu hranu za drvo i njegov život, tako i vjera mora duboko pustiti korijenje u Boga, da bi tu crpla "sokove", koji će donositi plodnost našem svećeništvu.

Kad se korijenje osuši, drvo propada i nestaje.

Kad naša vjera oslabi i nestane, tada naše svećeništvo gubi svu svoju snagu i svu svoju ljepotu.

I obratno, što je naša vjera jača, naše svećeništvo jače buja i donosi obilnije plodove spasenja.

Ima nadalje milost posebnog prijateljstva s Bogom, koja će biti nagrada tog porasta života vjere: "et sponsabo te mihi in fide; et scies quia ego Dominus (26).

S porastom djelatne vjere raste uvijek i veća ljubav srca - potvrđuje nam pravilo svetog Benđikta - Processu vero fidei, dilatato corde, inenarrabili dilectionis dulcedine curritur.

Nije li dakle tu obećano blaženstvo, koje je obećao Božanski Spasitelj? - Beati qui non viderunt et crediderunt (27).

Naš apostolski život je besplodan bez svijetlog primjera vjere

Poznato nam je jako dobro, da je suvremeni svijet sav zadojen materijalizmom; bilo bi uzaludno zbog toga uzdisati ili se na to tužiti. Nas je zapala čast, da mu donesemo svijetla. Vi ste svijetlo svijeta - Vos estis lux mundi (28).

Za mnoge ljude današnjice vrijedi samo ono, što mogu vidjeti, što mogu opipati, što mogu dodirnuti.

Mi moramo biti svjedoci nevidljivih stvarnosti. Svijet u kojem živimo ima vrlo često poganske misli: mržnja, sila, nečistoća. Mi mu moramo malo po malo dati kršćanske misli.

O nama ovisi velikim dijelom, kakav će pojam imati ljudi o vjeri.

Potrebno je, da duše u dodiru s nama osjete, da za nas Isus Krist nije nešto, nego n e t k o; da to nije za nas neko nevažno i daleko biće, nego veliki prijatelj s kojim smo u osobnim odnosima.

Potrebno je, da dok o Njemu govorimo, dok izgovaramo njegovo Ime, da nešto od naše duše, još više, nešto od naše ljubavi, prijeđe u naš glas. Ništa toliko ne djeluje, kao živa vjera, koja širi zrake, pa i bez znanja onoga, koji je posjeduje.

Ako duše osjete, da mi doista vjerujemo ono, što govorimo, i da

radimo sami onako, kako propovijedamo, tada će se njihova vjera probuditi i učvrstiti.

Naše držanje za vrijeme molitve, način, na koji činimo znak svetoga križa, poštovanje, s kojim izgovaramo riječi svete Mise, pogled vjere, koji upiremo na Hostiju, imaju, a da to i ne znamo, više utjecaja na duše, nego li marljivo izrađeni govori, koji nalikuju na kakvu zadaću naučenu napamet.

Ono, što jesmo, ili u najmanju ruku ono što nastojimo biti, ima veći utjecaj od onoga, što govorimo.

"Više dobra činimo onim, što jesmo, nego li činimo s onim, što govorimo" (Olle-Laprune).

Službenici i djelitelji stvarnosti koje se ne vide, moraju biti ljudi, koji znadu gledati kroz prividnosti.

Više ili manje svijesno mnogi nas čekaju. U svakom slučaju, mnogo je očiju uprto u nas. Mi smo za njih onaj, koji ima službene odnose sa onim gore. I za one, koji ne dijele našu vjeru, mi nismo ljudi posve isti, kao što su drugi ljudi.

Oni od nas očekuju živi odgovor na pitanje, koje im se nameće jednoga ili drugoga dana, prilikom kakvog žalosnog iskušenja ili prilikom gubitka kakve drage osobe: Bog? - vječnost?

Ne radi se ovdje o nekoj odlučnoj tvrdnji, a još manje o kakvoj banalnoj utješnoj riječi. Treba da izbije iz našega srca, jer joj cijeli naš život posvjedočuje autentičnost, jedna od onih svijetlih riječi, koja je katkada dosta, da skrene i promjeni pravac jedne egzistencije.

Ne vjerujemo dosta u snagu svoje vjere, ljudi od nas traže Krista i kad im Njega dajemo, nikada se ne će čuditi. Kako bi to bilo šteta, kad bismo im se pokazali samo kao kakvi organizatori lijepih ceremonija, kao profesori vjeronauka, i kao službenici kulta, što više i kao direktori društvenih organizacija! Moramo biti za sve objavljivači Krista. Vae enim mihi est sin non evangelizavero (29). Jao meni, govorio je sveti Pavao, ako ne budem otvarao put istini. Što su više oni u tami, sve prodornija mora biti moja svijetlost. Illuminare his, qui in tenebris et in umra mortis sedent (3o).

Kakva bi to bila šteta, kad bih bio strašljiv, pa da u pozadinu gurnem u sebi svećenika, pa da postanem samo dobar čovjek, čestit dečko!

Upravo smione su stvari obećane onome, koji uistinu vjeruje: Si habueritis fidem sicut granum sinapis, dicite huic monti: transi hinc illuc, et transibit; et nihil impossibile est vobis (31).

Kristovo je obećanje izričito: qui credit in me, opera quae ego facio et ipse faciet, et majora horum faciet (32).

I kao što tvrdi sveti Ivan, naša vjera mora biti snaga, koja pobjeđuje svijet: haec est victoria, quae vincit mundum, fides nostra (33).

RAZGOVOR

Sinko moj, svećeniče moj, ja od tebe očekujem posvemašnju vjeru.

Mogu primijeniti i na tebe, što sam rekao Petru: Rogavi pro confirma fratres tuos (34).

U redu je, da tvoja vjera dođe na kušnju. Potrebno je samo, da ona ne oslabi. Treba da raste, da bude sve čvršća i čvršća, sve moćnija, žarča i svijetlija: lucerna ardens et lucens (35).

Ti si svijetlo svijeta, ne zaboravi to: lux mundi!

Potrebno je, da utvrdiš vjeru svoje braće.

Sva zla, što se zbivaju ovdje na zemlji, zbivaju se zbog toga, što ljudi nemaju prave spoznaje o mojoj Istini. Ti si dužan doprinijeti, da moja istina opet postane svijetla i topla.

Stoga je potrebno, da gledaš stvari, kao što ih ja gledam.

Bez vjere duša ne bi znala gledati. Ona je bez vjere slična čovjeku, koji ima kapcima pokrivene zjenice.

Oni, koji su se oslobodili svijetla vjere, idu pipajući kao slijepci, i zaustave se kod svega, što napipaju. Budući da im je vid pomračio, ljube samo prolazne stvari. Oni konačno ne razlikuju istine od laži, dobro od zla. Istina sam Ja, Dobro sam Ja.

Ne gledaš me dosta oči u oči. Kad bi ti znao, koliko svijetla čovjek dobiva, kad Me gleda! Upri svoj pogled u Me češće i dulje: tvoj će pogled poprimiti nešto od moći moga pogleda.

Želio bih ti otkriti tajne svoga Oca - ali pristupi k Meni u duhu poniznosti. Daleko sam samo od onih, koji se prave mudri i sami sebi dosta. - Confiteor tibi Pater, quia revelasti ea parvulis, et abscondisti a sapientibus (36).

Neka ti je duša poput djeće. Nisi efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in regnum coelorum (37).

Oholost zasjenjuje moju svijetlost, oholost duha, kao i oholost tijela. Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt (38).

Dođi dakle ponizno k Meni. Traži od Mene dar vjere. Dei enim donum est (39). To je dar, koji ti ne mogu odbiti. I vidjet ćeš, kako se sve preobražava, već prema tome, kako čovjek baca moje svijetlo na sve pojedinosti svoga života.

Ali budi logičan s onim, što vjeruješ. Kad čovjek ne živi onako kako misli, svršava uvijek na kraju tako, da misli onako kako živi. Što budeš više živio po svojoj vjeri, sve će ti više tvoja vjera bivati svijetlo za tebe i za druge.- Qui facit veritatem, venit ad lucem (40).

Očekujem od tebe vjeru, koja se dokazuje darivanjem samoga tebe, - fides quae per caritatem operatur (41).

Imaj smionu vjeru, i onda ćeš se čuditi svojoj moći.

Qui credit in me, opera quae ego facio et ipse faciet, et majora horum faciet (42).

ISPIT SAVJESTI

1. Gdje sam obzirom na duh vjere?
2. Gledam li Boga u svojim poglavarima; vidim li prst Božji u događajima?
3. Uzimam li s nadnaravnim duhom životne poteškoće, gledajući u njima providencijalni elemenat posvećenja i otkupljenja?
4. Imam li običaj, da gledam duše preko fizionomija, a preko duša Krista, koji želi u tim dušama živjeti i rasti?
5. Nemam li težnju da prosuđujem stvari sa svoga, a ne sa Božjega stanovišta?
6. Kakav je opći pravac mojih poslova?
7. Kakav je obično predmet mojih misli, kakva je tema mojih razgovora?
8. Nisam li se dopustio uhvatiti sitnicama i sporednostima dnevnog života. Drvo tako lako sakrije cijelu šumu!
9. Da bih se bavio u svakom smislu neposrednim poslovima, ne svršuje li se tako, da sporedno uzmem za bitno, sredstva za cilj, sporedno i drugotno za prvotno?
10. Živim li habitualno u razgovoru s Bogom?
11. Jesam li posve uvjeren, da je Bog jedini Učitelj duša, da On jedini može rasvijetliti duše, da On jedini može taknuti srca, i da činim stvarno dobro samo onoliko, koliko ga Bog čini po meni?
12. Motiv moga djelovanja, je li prije svega želja za kraljevstvom Božjim u dušama: quae sursum sunt quaerite; quae sursum sunt sapite; quarite primum regnum Dei ...
13. Ne bi bilo dobro, da više i češće pročišćavam svoje nakane? Dok držimo nešto za sebe, pa makar kako mala bila ta stvar, neka nam magla sakriva Boga; ali za uzvrat, ako nastojimo odmah raskinuti čim postanemo svijesni i najmanje traženja samoga sebe, horizont nam se odmah rasvjetljuje i Bog dopušta, da Ga opet vidimo.
14. Ako moja vjera nije dosta živa, nije li to stoga, što to ne molim dovoljno ustrajno?

ODLUKE

1. Ne ću dopustiti, da mi prođe ma i jedan dan, da ne zamolim od Boga milost žive vjere. - Domine, fac ut videam - adauge fidem meam.
2. Od vremena do vremena ću načiniti pozitivni čin vjere - u ime onih, koji ne vjeruju.
3. Često ću pročistiti svoje nakane: "Gospodine, to prihvaćam iz ljubavi prema Tebi, Gospodine, to činim Tebi na slavu!
4. Čuvati ću svoje srce za Boga. Sursum corda. Beati munio corde.
5. Molit ću za one, koji sumnjaju.

6. Radit ću u skladu sa svojom vjerom.
7. Čuvat ću se rutine.
8. Kad molim, sjetit ću se prisutnosti božanskog Posrednika u tom razgovoru.
9. Na neki općeniti način, budit ću vjeru u Božju prisutnost u sebi i u drugima. Dominus prope est.

ČITANJE

U sadašnjem svjetskom kaosu, tlo tone. Sve se ruši. Na čemu ćemo graditi? Gdje ćemo stanovati?

Mi kršćani imamo samo jedan temelj, a taj je Krist. Mi moramo stanovati u svijetu vjere. Izvan toga, svi će naši pothvati biti uzaludni i nesigurni, kao i svi oni, koje gledamo, kako se ruše.

Ali znademo li mi samo, što je to svijet vjere?

Vjerujemo, da postoji taj čudesni svijet vjere. Ali uz njega se diže i ovaj današnji svijet, u kojem živimo. koji se može osjetilima zamijetiti, opipati. Zemlja sa svojim tjelesnim zahtjevima, svojim zakonima, svojim vrednotama, svojim sudovima, svojom mudrošću, svojim razumom. On nam veli, da treba imati mnogo novaca, da se treba hrabro boriti, i t.d. To nije svijet grijeha. To je svijet, koji vrijedi i za kršćane. Posve je realan. Kako možemo u to sumnjati? - vidimo ga, pipamo, osjećamo ga.

"Drugi svijet", u koji vjerujemo, je daleko, nedohvatljiv. Kako nam izgleda maglovit, tako daleko iznad horizonta stvari, koje nam se nameću tako očito.

A ipak nas naša vj-era uči - i župnik Arški je to proživljavao - da je ovaj svijet ovdje samo prividni svijet, i da je drugi svijet zapravo prava stvarnost. Nebo je Stvarnost, a zemlja je sjena.

Bez sumnje, mi to znamo. Ali nadilazi li naša vjera jednostavnu spoznaju? Da li nas ta istina toliko prožima,da ona postaje zakonom našeg života? Koliko se naprežemo, da ona u njega prodre?

Zbog naših tjelesnih uvjeta potreban nam je vrlo veliki napor da ostvarimo svijet vjere....

Koliko se ljudi rađa, raste, ljubi, trpi, a da nikada nisu sreli Boga! Događaji im izgledaju, kao obična igra prirodnih sila. A ako su slučano izgovorili ime Bog, jesu li mislili na što drugo, osim na puku nesvijesnu formulu?

Tako se i njihov privatni život odvija bez Boga. Javni život posve pliva u otsutnosti Boga. Cijeli je svijet, mogli bismo reći marš bez Boga.....

Najljepši uzori života po vjeri su Josip i Marija, koji su živjeli u stalnoj, u isto vrijeme vidljivoj i nevidljivoj, intimnosti s Bogom. Oni nas uče, kako je ovaj život jednostavan i svijetao .....

P.Doncoeur (43).

Teme za razgovor

1. U kojem smislu možemo reći, da je vjera "priljepčiva"?
2. Koje su glavne zapreke za razvitak duha vjere u svećeničkoj duši?
3. Koja su sredstva, da pospješimo u svojim dušama povećanje žive i radosne vjere?

MOLITVA

Gospodine Isuse, koji si s toliko upornosti tražio vjeru od svojih apostola, podaj svim svojim svećenicima žarku i prosvijetljenu, duboku i radosnu vjeru.

Daj im onaj pogled vjere, koji im omogućuje, da zavire u dno duša i da Tebe prepoznavaju u svim prividnostima.

Daj im, da njihov život bude za sve one, koji su im na brizi, živo svjedočanstvo njihove vjere u Tvoju neizmjernu ljubav. Amen.

Misao

Vjerovao sam u Boga. A sada vjerujem samo u Boga.
G. Thibon

3. NUTARNJI ŽIVOT

RAZMATRANJE

To je bez sumnje predmet, o kojem često razmišljamo, i na koji se nikada ne ćemo dosta navraćati, jer prezaposlenost, pa brige, koje nas zaokupljaju, pa katkada i umornost doprinosi, da zaboravljamo na božanskog Gosta svojih srdaca.

Nutarnji život je, kako znamo, prije svega život intimnog sjedinjenja s Bogom, koji je živ u nama prisutan, koji nas ljubi, koji u nama djeluje i koji u nama pobjeđuje.

U nama prisutan ljubi

Prisutnost Kristova u meni je prisutnost, koja je sva prožeta ljubavlju...

I ta je ljubav osnobna, posvemašnja i neizmjerna.

- to je o s o b n a ljubav

Dilexit me et tradidit semetipsum pro me (44).

Iako On znade sve, što se zbiva u svijesti svih ljudi, ipak se On zanima za mene, kao da bi imao misliti samo na me. Ego cognosco oves meas (45) ... vocat nominatim (46). "Na te sam mislio u svojoj agoniji, baš ovu kapljicu Krvi sam prolio za Te".

On, koji je središte svih srdava, središte je također i moga srca. Ne postoji ni jedno stanje moga srca, koje i On sam ne proživljava, uzimajući ih kao svoje onoliko, koliko su prožeta njegovom božanskom ljubavlju.

- to je ljubav p o s v e m a š n j a

Sjetimo se riječi Angele de Foligno: "Ljubio nas je neizmjernom ozbiljnom ljubavlju, ljubavlju istinitom i dubokom: "ego te non amavi per truffam.

Ljubio nas je sve dotle, dok nije počinio ono, što se uvijek čini, kad se zbilja ljubi, to znači, ludosti: sve do ludosti kolijevke, sve do ludosti križa, sve do ludosti hostije.

Nema većeg dokaza ljubavi, nego dati život svoj za onoga, koga ljubimo. On svoj život nije dao samo jedanput, nego to radi svaki dan, svakoga časa.

- to je b e s k r a j n a ljubav

Ljubi nas ne zato, što bismo mi bili privlačivi, nego što je On Ljubav: Deus prior dilexit nos (47). Ljubav doista neshvatljiva, a u isto vrijeme toliko nježna, da nas zbunjuje. "Nijedna se pčela nikada tako požudno ne baca na zelene livade, da tu sabire med među cvijećem, koliko sam ja spreman doći u Tvoju dušu, kada me ona zove" (Naš Gospodin svetoj Mechtildi, knj.II.gl.3).

Kroz nekoliko časaka šutnje, poklonit ću se Kristu, substancijalnoj ljubavi, ponavljajući više puta: dilectus meus mihi et ego illi (48).

U nama prisutan djeluje

U nama se u tišini zbivaju neiskazane stvari, a mi na to ne mislimo!

Otac neprestano želi u nama, da se dade svojemu Sinu.

Sin neprestano želi, da i nas privuče u žar svoga davanja svojemu Ocu.

Duh Sveti neprestano želi, da nas sjedini sa Sobom, da bi nas ucijepio u taj potok ljubavi.

Krist je tu, u nama, On, koji je substancijalna molitva, savršena hvala, posvemašnje prikazanje. U svoj svojoj djelatnosti želi nas sjediniti sa sobom u svojoj službi savršenog Klanjatelja Ocu.

Njegovo djelovanje čisti, posvećuje i otkupljuje.

- Č i s t i:

Dajući nam svoju ljubav, želi nas očistiti od svake sebičnosti.

Prožimajući nas svojom poniznošću, nastoji nas očistiti od svakog taštog precjenjivanja samih sebe. "Kako kršćanski mistik ne bi bio ponizan, kad je mogao konstatirati i upoznati-u tihim razgovorima, razgovarajući sam sa samim, s uzbuđenjem, da je njegova duša osjećala, kako je posve nestaje-ono, što bi se moglo nazvati Božanskom poniznošću?" (Bergson).

Ulijevajući nam svoju velikodušnost, želi nas očistiti od naše mlitavosti.

- P o s v e ć u j e:

Uzima sve što je naše i obogaćuje nas svime, što je njegovo. Uzima kao svoje sve ono u nama, što je makar malo prožeto njegovom pravom ljubavlju. Oplođuje sve ono, što Mu dopuštamo da djeluje s nama i po nama.

- O t k u p l j u j e:

Dovršava u našem tijelu ono, što nedostaje njegovoj Muci za njegovo Tijelo, a to je Crkva. Postaje u nama sluga naše braće. Sjedinjuje nas u svoje veliko djelo ljubavi, a to je postepeno oduhovljavanje čovječanstva.

U nama prisutan pobjeđuje

Naš Krist je vječni pobjednik. Sjedinjeni s Njime imamo udjela na Njegovoj pobjedi. Sjedinjeni s Njime pobjeđujemo mrak, osamljenost, svijet, zlo i smrt.

Pobjeđujemo t a m u:

On je Svijetlo. Onaj, koji ide za Njim ne hoda po tami, nego sve gleda Kristovim pogledom. Ne mora se ništa uznemirivati onim, što će govoriti: duh će Kristov govoriti na njegova usta.

Pobjeđujemo o s a m l j e n o s t

Po Njemu, glavi čitavoga Krista, sjedinjeni smo sa svim kršćanima svijeta, sa svim članovima borbene Crkve, Crkve, koja trpi, i sa svima onima, koji pripadaju Crkvi u slavi.

"Kad molite, neka se vaša molitva širi, širi u beskraj. Moliti kao da bi čovjek bio cijeli ljudski rod" (Msgr de Gibergues).

"Sjedinjena u isto vrijeme s Isusom i sa svijetom, rado recitiram polagano Očenaš, Sjedinjujući se sa svim dušama, izričem svoju sveopću hvalu; sjedinjujući se s Kristom, činim je neizmjernom u svakomu" (Marie-Antoinette de Geuser).

"Osamljeni molitelj može reći: "mi", i cijela masa može reći: "ja". Po kreposti Duha Svetoga, koji je prisutan u svakomu i koji ih ispunja sve, možemo razumjeti, da je ovdje mnoštvo, koje je brojno, a tamo mnoštvo, koje sačinjava samo jedan" (Sv. Petar Damjanski).

"Idući Kristu, ne nalazimo samo njegovu božansku Osobu, koja nas privlači svojom jedinstvenom ljubavlju, koju ima prema nama, nego otkrivamo u Njemu i svu svoju braću nakalamljenu, i zajedno ugrađenu s nama u Njemu. Budući da želimo ljubiti svega krista, moramo ljubiti s Njime, po Njemu i u Njemu sve one, koje je On sjedinio sa Sobom. To je duh kršćanskog jedinstva. On uključuje životnu zajednicu sa svima onima, uz koje smo stavljeni jedino u Kristu" (Antoine Martel).

- Pobjeđujemo s v i j e t :

On želi, da u nama može reći: ego vici mundum (49). Postoje zapreke u dušama, koje On jedini može pobjediti. On želi biti u nama, da pomiruje svijet sa svojim Ocem, da moli po nama i u ime onih, koji ne mole, da zadovoljava našom pokorom u ime svih grješnika, da ljubi našom ljubavlju, koja je snažnija, nego li je divlja njihova bratoubilačka mržnja.

- Pobjeđujemo z l o:

Njegova ljubav pokriva mnoštvo grijeha. "Jedan čin ljubavi popravlja tisuće uvreda" (5o). Jedan napor oko pridizanja ili ustajanja, daje više veselja njegovu Srcu, nego što Mu hiljadu pogrješaka zadaje boli.

- Pobjeđujemo s m r t :

Daje vrijednost vječnosti najmanjem našem gestu, i po Njemu se vrijednost našega života dalje proteže u prostor i u vrijeme. Čovjek nikada ne zna za sve dobro, koje čini, kad želi činiti dobro. Od našeg uloga imat će koristi duše, koje će doći na svijet i za više stoljeća.

RAZGOVOR

Svećeniče moj, ne želim, da Ti budeš za me samo točni i pedantni sluga, nego želim da mi budeš prijatelj, pravi prijatelj, iskreni prijatelj: jam non dicam vos servos, sed amicos (51).
Ja sam "tvoj" Prijatelj ...

Kad moliš, moli dakle sa Mnom!

Tvoja molitva samo onda vrijedi, ako je sjedinjena s mojom. Nije teško moliti sa Mnom: Ja neprestano molim: Semper vivens ad interpellandum... (52) sine intermissione ... (53) eundem sermonem dicens ... (54).

Sjedini svoj vapaj s mojim vapajem, svoju prošnju s mojom prošnjom, svoj poklik s mojim poklikom.

Uđi duboko u neprestani potok moje molitve u tebi, za te i za Tvoju braću.

Volio bih, da češće dođeš k Meni, da uz Mene provedeš koji čas, da uzmeš moje savjete, i moje smjernice.

Oh, ne tražim da ostaneš cijeli dan u crkvi! Ali od vremena do vremena, probdij malo sa Mnom: una hora bigilare mecum (55).

Nemoj se ispričavati, da nemaš vremena. Nisu mi najdraže one duše, koje upotrebljavaju sve svoje vrijeme za molitvu, nego one, koje Mi dokazuju svoju ljubav čineći žrtvice (56).

Ja sam "tvoj" Prijatelj ...

Razmisli malo o svemu, što sam učinio za tebe: vječnom sam te ljubavlju ljubio: et in caritate perpetua dilexi te (57).

Došao sam, da ti imaš život, i to da ga imaš u izobilju.

Mislio sam na te u svojoj agoniji: prolio sam onu kapljicu krvi baš za te (58).

Nisam te ljubio neozbiljno i za šalu. Niti sam te iz daleka uhvatio (59).

Sjeti se svih milosti, koje si primio: de stercore erigens pauperem (6o).

... svih milosti, koje sam udijelio preko tebe: ego elegi vos, et posui vos ut eatis, et fructum afferatis, et fructus vester maneat (61).

Prikaži mi često duše, koje sam ti povjerio; Ja sam njihovo zdravlje i iz Mene - bujnog izvora pravih kreposti - izbijaju zrake, koje ih mogu ozdraviti i preobraziti: virtus de illo exibat, et sanabat omnes (62).

Sjedini se sa svima onima, koji Me ljube i u ime svih onih, koji Me ne ljube, daj da osjetim istinitost tvoje Ljubavi.

Ja sam "tvoj" Prijatelj ...

Tvoje srce osjeća potrebu simpatije; možda trpiš od osamljenosti, posebno u nekim težim časovima ...

Ne čudi se tome; i ja sam sam osjetio potrebu okrepe u Getsemaniju.

Dođi dakle k Meni ...

Ja sam jedini u stanju, da te posve shvatim. I ako dopuštam katkada, da te drugi ne razumiju, to je zato, da nemaš drugog izlaza, nego da se obratiš Meni, koji te jedini mogu razumjeti.

Nikada te nisam odbio: eum qui venit ad me, non ejicijam foras(63)

Možeš u Meni crpsti sve,što ti nedostaje.

Poniznosti: discite a me, quia mitis sum et humilis corde (64).

Ljubavi: Ja sam ljubav: Deus caritas est (65).

Snage: ego vici mundum (66).

Vjere: ego sum lux mundi (67), via, veritas et vita (68).

Svih kreposti: od Mene izbijaju one kao zrake, koje su u stanju ozdravljati.

Uzmi sve što hoćeš, sve što trebaš, Nisam li ja neizmjerno bogatstvo? ... Crpi!

Ja sam "tvoj" Prijatelj ...

Ako tražiš sam sebe, naći ćeš se, ali ćeš naći samo ništavilo ...

Ako Mene tražiš, naći ćeš Me, ali ćeš onda naći Neizmjernog.

Daj Mi, dakle, sve što imaš:

- daj Mi svoj razum, da ga Ja ispunim svojim mislima;
- daj Mi svoje srce, da ga Ja prožmem svojom ljubavlju;
- daj Mi svoju volju, da Ja u nju usadim svu svoju snagu;

Veća je sreća davati nego primati; majorem hac dilectione nemo habet, ut animam suam ponat quis pro amicis suis (69).

Daj Mi često priliku, da ti se dadnem, a po tebi i drugima.

Ali Ja ti se mogu dati samo u onoj mjeri, u kojoj se ti hoćeš prikazati Meni: ecce sto ad ostium et pulso: si quis audierit vocem meam, et aperuerit mihi januam, intrabo ad illum, et coenabo cum illo, et ipse mecum (7o).

- daj Mi svoje pogrješke, da ti ih oprosti; ljubio sam te žarče, nego što si ti ljubio svoje prljavštine i u svojem Srcu imam više moći oproštenja, nego li ti imaš moći da griješiš;
- daj Mi svoje pogrješke, da ih ozdravim;
- daj Mi svoje sposobnosti, da ih razvijem;
- daj Mi svoje brige, da ih raspršim;
- daj Mi svoje želje, da ih ostvarim;
- daj Mi svoje poteškoće, da ih ublažim;
- daj mi svoje križeve, da te naučim, kako ćeš ih objeručke prihvaćati.

Pouzdaj se u Mene; ja imam iskustva!

Ja sam "tvoj" Prijatelj ...

Kada radiš, radi dakle sa Mnom; rad Ja poznajem: nonne hic est faber? (71).

Odbaci od sebe užurbanost, vanjsku zaposlenost radi koje gubiš mir, a napose blago plodnog djelovanja.

Znaj to dobro: ne govorim li Ja na tvoja usta, ne ljubim li ja tvojim srcem, i ne daješ li Mene svojom gorljivošću, sve što radiš, ne vrijedi ništa. Naprotiv, qui manet in me et ego in ec, hic fert fructum multum (72).

Da bi djelovao u većoj ovisnosti o Meni i da bi si olakšao sjedinjenje sa Mnom, govori Mi češće o onome, što radiš.

Računaj s time, da si samo neznatni šarafić velikog stroja. Ti imaš velikih odgovornosti ...

Sam po sebi nisi ništa i ne možeš ništa - ali djelo, na koje sam te pozvao, je neizmjerno: to je djelo otkupljenja čovječan-

stva. Ono te okružuje, ono te prati sa sviju strana. Jedni su na njem radili prije tebe, drugi na njemu rade u isto vrijeme s tobom, a treći će na njemu raditi iza tebe. Ali ono, što ti ne budeš uradio, nitko drugi ne će učiniti...

Sjedini se sa Mnom, da tvoj posao bude plodonosan: qui non congregat mecum, spargit (73).

Ja sam "tvoj" Prijatelj ...

Kada trpiš, onda se posebno sjedini sa Mnom i mogući mi, da dovršujem u tvojem tijelu ono, što nedostaje mojoj Muci za moje Tijelo, a to je Crkva.

Normalno je, da imaš poteškoća: omnes qui pie volunt vivere in Christo Jesu persecutionem patientur (74).

I upravo ništa toliko ne učvršćuje prijateljstvo, kao trpljenje, koje se zajednički snosi.

Nemoj se buniti, nego naprotiv zahvali Mi, što sam te pridružio najvećem djelu, a to je Otkupljenje tvoje braće.

I tada ćeš razumjeti onu riječ jednoga od mojih slugu: Ima izmjena ljubavi, koje se zbivaju samo na Križu.

A sada, svećeniče moj, prijatelju moj, idi s pouzdanjem!

Ja sam s tobom, Ja sam uz tebe, Ja sam u tebi.

Ja ću sam biti tvoja nagrada: ego merces tua magna nimis (75).

ISPIT SAVJESTI

1. Vjerujem li u potrebu ozbiljnog i dubokog nutarnjeg života? Iskustvo uči: ako na to ne pripazim, gubim vezu s Bogom... i naravno se vraća trkom.
2. Ne bi li mi bio potreban praktičniji nutarnji život, koji bi više odgovarao mojem apostolskom životu, i zato ne bi li ga trebalo zamišljati kao život stvarne suradnje s Kristom, koji živi u meni, koji me ljubi, i koji u nježnosti svoje ljubavi ide dotle, "da želi, da me treba"?
3. Vjerujem li doista u njegovu prisutnost u sebi; napose, radim li dosljedno tome?
4. Je li Krist za me, u svemu, stvarno Veliki Prijatelj, nutarnji Gost moje duše?
5. Obraćam li pažnju na Njega?
6. Govorim li s Njime s vremena na vrijeme?
7. Nastojim li, da se s Njime sjedinjujem, da bih učinio ono, što imam činiti?
8. Vjerujem bez sumnje u njegovu ljubav, ali vjerujem li duboko u Njegovu osobnu ljubav? Dilexit me et tradidit semetipsum pro me.
9. Ne dolaze li moje nemarnosti odatle, što nemam dovoljno živu vjeru u tu tako nježnu i tako milosrdnu ljubav?
10. Koliki je postotak mojih misli, riječi ili čina, koji su pod Njegovim utjecajem?

11. Da li je moj ideal, da mi razum bude ispunjen njegovim mislima, srce protkano njegovim osjećajima, a volja prožeta njegovom božanskom snagom?

12. Sjedinjujem li se s Njime s vremena na vrijeme u neprestanom Kristovom Očenašu, ili u njegovom neprestanom prikazivanju svete hostije na svim oltarima svijeta?

13. Da li me često obuzima briga za duše?

14. U fizionomijama ljudi, koje sam susretao, ili s kojima imam posla u svagdanjem životu, gledam li duše i u dušama Krista, koji tu živi ili bi htio živjeti?

15. Mislim li na to, da prikazujem te duše na blagoslov božanskom Učitelju?

ODLUKE

1. Ujutro, čim se probudim, uspostavit ću vezu s Bogom, koji živi u meni i usmjerit ću cijeli svoj dan prema Njem: Gospodine sve Tebi i za Tebe!

2. Pokušat ću češće misliti na Božju prisutnost u sebi. Prema potrebi, a napose, kad sam sam, nastojat ću s vremena na vrijeme prekinuti svoj posao za nekoliko časaka, zatvoriti oči i pokloniti Mu se u svojem nutarnjem svetištu, koje je sveta Katarina Sijenska zvala "sobicom", a sveta Terezija "dvorcem duše".

3. U svojem ću se djelovanju izričito sjedinjavati s Njime, da sve što imam raditi, radim tako, da ta ovisnost o Njemu virtualno utječe na sve moje djelovanje.

4. Iskoristit ću svaki izlazak i dolazak, kratke slobodne časove, pa kako oni bili kratki, da se porazgovorim s Njime. Taj razgovor može poprimiti različite oblike već prema temperamentima; on može biti i bez riječi, budući da Bog direktno razumije naše misli.

5. Prikazat ću Kristu često duše, koje me okružuju, da bi se udostojao blagosloviti ih, ozdraviti, utješiti, preobraziti.

6. Stvorit ću si pravilo, da gledam duše u ljudima s kojima imam posla. Ne postoji ništa, što bi tako moglo obogatiti moj nutarnji život, pa i u samom djelo-wanju, kao kad takvo gledanje očima vjere prijeđe u naviku. To ne vrijedi samo za one, koji su izravni predmet moga apostolata, nego i za sve one, kojima se tokom dana približujem iz ovog ili onog razloga: nabavljači, radnici, nepoznate osobe, koje dolaze po kakve upute, ljude, s kojima dolazim u vezu prilikom svojih izlazaka, dolazaka i t.d. ...

7. Okoristit ću se i samim činima svoje službe, da bih opet uronio in Christo Jesu. Radit ću in nomine Christi. Neka se On posluži mojim ustima da govori, mojim rukama, da blagoslivlje, mojim srcem, da ljubi.

8. Ne ću se služiti molitvom samo kao sredstvom, da bih oplodio svoje djelovanje, nego ću i to djelovanje prikazivati Bogu, da bih zaslužio milost dubljeg prijateljstva s Njime, u času,

koji je određen za molitvu. Ne ću samo moliti, da bih bolje radio, nego ću i "raditi", da bih bolje molio.

9. Oportet sacerdotem offerre: prikazivati često Ocu njegova Sina, Velikog Štovatelja.

   Moj mi je Isus Krist, govorila je Marija Antoinette de Geuser, dosta. On je moja hostija, koju mogu neprestano prikazivati Ocu, i to prikazanje ispunja bezdan moga ništavila".

lo. Nikada ne ću zapasti u klonulost u onim vremenskim razdobljima, kad mi taj nutarnji život izgleda težak. Ponovno ću ponizno obnavljati iste napore. Bit ću uvjeren, da će Boga konačno taknuti moja dobra volja.

   Nutarnji život mora biti normalni život svećenika, koji je shvatio.

ČITANJE

O moj Bože, presveto Trojstvo, ja Ti se klanjam, pomozi mi, da posve zaboravim na se, da se posve nastanim u Tebi, nepomična i tiha, kao da bi mi duša već bila u vječnosti. Daj, da ništa ne naruši moj mir, ni da me prisili da izdađem iz Tebe, o moj Nepromjenjivi, nego da svaki čas zalazim sve dalje u dubinu tvoga otajstva.

Umiri moju dušu. Učini od nje svoje nebo, svoj ljubljeni stan i mjesto svoga odmora. Daj, da Te tu nikada ne ostavim samoga, nego da i ja tu sva budem, sva probuđena u svojoj vjeri, sva u klanjanju, sva predana tvojem stvaralačkom djelovanju.

O moj ljubljeni Kriste, raspeti iz ljubavi, htjela bih biti zaručnicom Tvoga Srca. Htjela bih Te obasuti slavom, ljubiti Te sve do smrti. Ali, osjećam svoju nemoć i molim Te, da me zaodjeneš Sobom, da poistovjetiš moju dušu sa svim pokretima tvoje duše, da me uroniš u se, da me obuzmeš, da se substituiraš mjesto mene, da bi moj život bio samo odraz tvoga života. Doći k meni kao Klanjatelj, kao Onaj, koji daje zadovoljštinu i kao Spasitelj.

O vječna Riječi, Riječi moga Oca, želim provesti svoj život slušajući Tebe. Želim biti posve poučljiva, da bih sve naučila od Tebe. Zatim, u svim noćima, u svim prazninama, u svim nemoćima, želim uvijek Tebe gledati i ostati u Tvojoj velikoj svjetlosti. O moja ljubljena Zvijezdo, očaraj me, da više ne uzmognem izaći iz tvoga svijetla.

O vatro, koja pališ. Duše ljubavi, dođi k meni, da bi se u mojoj duši zbila kao neka Inkarnacija Riječi; da Mu ja budem samo jedan dodatak čovječanskoj naravi u kojoj On obnavlja sav svoj misterij.

A Ti, o Oče, nagni se, nad svoje siromašno stvorenje, i ne gledaj u njemu do li svoga Ljubljenoga, koji Ti je posve po volji.

O Presveto Trojstvo, sve moje, moje Blaženstvo, neizmjerna Samoća, Neizmjernosti u kojoj se gubim, predajem se Tebi kao plijen, ukopaj se u meni, da bih se i ja ukopala u Tebi, očekujući, da jednom promatram u tvojem svijetlu bezdan tvoje veličine.

Sestra Elisabeth de la Trinite

Teme za razgovor

1. U kojem je smislu nutarnji život duša svakog apostolata?
2. Pod kojim uvjetima apostolski život, mjesto da bude zapreka nutarnjem životu, može poslužiti za njegovo razvijanje?
3. S kojih se razloga može reći, da je nutarnji život uvjet plodnog života?
4. Po kojim znakovima svećenik može prepoznati, da se njegov nutarnji život ne zamrzava?

MOLITVA

Sveta Djevice Marijo, koja si bila sjedinjena s Isusom, kao što nije bio nitko na svijetu, daj, da usred naših briga i poteškoća svakidašnjeg života, misao na njegovu Božansku prisutnost u nama, prožme svu našu djelatnost, potiče našu velikodušnost i čuva nas vjerno sjedinjene s Njime u tišini, pouzdanju i miru.

Amen.

MISAO

Moramo činiti male stvari kao velike, radi veličanstva Isusa Krista, koji ih obavlja u nama i koji živi našim životom. A velike opet moramo činiti kao male i ugodne poradi njegove svemogućnosti.

Pascal.

4. ŽIVA MOLITVA

RAZMATRANJE

Svećenik mora biti - par excellence - čovjek molitve. Apostoli su to dobro shvatili! Kad su vidjeli, da su ih tehnički poslovi previše zaokupili, donesoše energičnu odluku: uspostavili su đakone, a za sebe su zadržali molitvu i propovijedanje. Nos autem orationi et ministerio verbi instantes erimus (76).

Moramo se moliti za sebe, u zajednici sa svima onima, koji se mole, u ime svih onih, koji se ne mole.

Naša molitva mora biti pogled, vapaj, zahtjev.

Moramo se moliti za sebe

U dnu duše osjećamo, da smo bijedni ljudi. Sine me nihil potestis facere (77). Bez Božje milosti nismo ništa i ne možemo ništa.

S druge strane, doklegod budemo živjeli na zemlji, nismo utvrđeni u kreposti. Qui se existimat stare, videat me cadat (78). I koliko toga imamo tražiti! Počevši od udboke i rasvijetljene vjere, koja mora resiti svećenika, pa sve do one tople i uvjerljive riječi, što resi apostola. Počevši od vjernosti svim obvezama, koje je posvećena osoba primila na sebe, pa sve do one žarke čežnje za dušama, napose za onim najudaljenijima, za kojima žeđa misionar.

Mendici Dei sumus - veli sv.Augustin. Bog je substancijalna milostinja, koju moramo izmoliti od Njega za sebe i za povjerene duše.

Moramo se moliti u sjedinjenju s onima, koji mole

U jednom veličanstvenom Communicantes, koji obuhvaća nebo i zemlju, imamo se i mi uključiti, kao ponizne i male note jedne neizmjerne simfonije, kojoj je glavni dirigent i kompozitor sam Isus Krist, koji nam na divni način nadahnjuje, što moramo moliti i pjevati na slavu njegova Oca. Beskrajne varijacije velike svete teme, koju predstavlja Očenaš.

Stvarno postoji samo jedna prava, substancijalna molitva: Sam Isus Krist. Samo je jedan glas, što se diže sa zemlje: glas Kristov, koji okuplja i sjedinjuje u sebi sve glasove, što se mole.

Moramo se moliti za sve one, koji ne mole

Ima ih tako mnogo, koji ne znaju, koji se ne usuđuju, ili koji ne će podići svojih očiju prema Bogu. Njihov ih "pasji život" posve veže uz zemlju, a njihova duša zamire, slabi i utrnjuje, jer nema tog duhovnog disanja, što ga nazivamo molitvom.

Upravo radi istine o općinstvu Svetih imamo pravo i mogućnost, da djelujemo u njihovo ime, i -nekom vrsti umjetnog disanja - da u njih dušemo minimum Božanskog zraka, koji će ih oživjeti i održavati na životu. Možda ćemo učiniti i to, da počnu uživati u osobnom disanju u Bogu. Od toga će časa oni sami biti žedni božanskog, i možda će i sami postati spasitelji svoje braće.

Naša molitva mora biti pogled

Tolike naše molitve bile su bez ploda, što smo propustili usmjeriti svoj duševni pogled na Boga, s kime razgovaramo, radi česa se naše molitve uzdižu u prazninu i gube se u buci dosadne recitacije. Često sam pogled sačinjava najrječitiju molitvu. Toliko toga se može odigrati u jednom pogledu vjere, pouzdanja ili ljubavi! Susret dvaju pogleda: moga i kristovog nije li to najuspješniji razgovor, koji prodire u dno bića i omogućuje živu izmjenu svega onoga, što je čovjek, sa svim onim, što je Bog i obratno.

O admirabile commercium! Ja Ga gledam, On me gleda. Ta će izreka arskog seljaka biti uvijek, u svojoj jednostavnosti, najpotpuniji izraz prave molitve.

Naša molitva mora biti vapaj

"Savršena molitva, govorio je Bog svetoj katarini Sijenskoj, ne

sastoji se od mnogo riječi, nego u žarkoj želji, koja diže dušu k Meni".

Kako mi želimo, da nam Bog dade ono što Ga molimo, kad se zapravo čini, da mi to baš toliko ne želimo? Mnoge naše molitve nisu uslišane, što se ne izvijaju kao kakav vapaj iz dubine našeg bića. Trebalo bi - govorila je sveta Angela de Foligno, da naše molitve budu nutarnji, snažni, često ponavljani vapaji, koji silom otkidaju milosti iz Božanskog Srca nebeskog Oca.

Violenti rapiunt illud (78). Kad bi bilo više sile u našim vapajima, bilo bi bez sumnje i više uspjeha! Kad bismo imali vjeru veliku kao zrno gorušice, premještali bismo bregove.

Naša molitva mora biti zahtjev

Kad molimo jako smo plašljivi, rezervirani. Quid timidi estis? (79). Sveti čovjek iz Toursa, Dupont, bolje je shvatio kakvu molitvu voli Gospodin:

"Kad nešto tražite od Boga, ne parafrazirajte! Recite jasno i otvoreno, što želite, idite ravno na cilj, pokažite, da se ne umarate, ponavljajte neumorno uvijek isto i konačno će vas uslišati.

Ali, reći ćete, odakle meni pravo tražiti nešto od Gospodina?

Sasvim jednostavno, odatle, što svaki bijednik ima pravo na Srce Onoga, koji je Milosrđe.

Odatle, što svaki, koji se nada, ima pravo na srce Onoga, koji je Moć i Dobrota.

Odatle, što svaki onaj, koji ljubi, ima pravo na Srce Onoga, koji je po biti neizmjerna Ljubav.

Za uzvrat ima Spasitelj pravo, da mnogo traži od nas. Ali posebno, ovako shvaćena molitva ima još jednu značajku: ona predpostavlja ugovor, da ne ćemo ništa odbiti Gospodinu i nije li to onda jedan od najljepših načina, kako ćemo provoditi svoje svećeništvo.

Gospodine sve sam ti dao, u cjelini, Spreman sam, da Ti sve dadem i u pojedinostima. Želim reći: d a! na svaku Tvoju želju! Ali Te za uzvrat molim, da mi ne uskratiš nijednu milost, koju zamolim od Tvoje dobrote, za sve duše, koje si mi povjerio".

RAZGOVOR

Duhom ću se prenijeti kraj Gospodina, koji se noću moli na brdu. Molit ću Ga žarko, da razvije u meni smisao za molitvu i poslušat ću Ga, kako mi govori:

Oportet semper orare, et non deficere.

Sinko moj, iazabrao sam te, da budeš čovjek molitve. Koliko vrijedi tvoja molitva, toliko vrijedi i tvoj posao, i tvoja molitva je plodna, samo u koliko je izražaj tvoje žive molitve.

Molitva je tvoja prva zadaća, koja u sebi sadržaje sve druge. Nije li tvoja dužnost biti drugi ja, produžetak Mene samoga. A

Ja sam molitva, substancijalna molitva, Poklonik svoga Oca, koji izražava sva njegova savršenstva.

U isto sam vrijeme i sveopći Prosac, koji na sebi iskušava sve oskudice jadnog čovječanstva, et semper vivens ad interpellandum pro vobis.

Istina je, Gospodine! Ali, ako i ima časova, kada osjećam, da sam sjedinjen s Tobom, kada sam svijestan, da djelujem u Tvoje ime i da sam sav u Tebi kao kaplja vode u vinu u kaležu, ima i drugih časova, kada se osjećam strahovito sam. Tada nalazi samo sebe sa svom svojom bijedom. Ima časova, kada sam daleko od toga, da budem drugi Ti.

Tada je, sinko moj, potrebno, da Me junački gledaš.

Moliti ne znači samo moliti ili tražiti pomoć. Moliti znači promatrati, a promatrati znači postati!

Čuvaj netaknutu i čistu zraku svoga pogleda na Mene i po toj vezi ću Ja postati snaga tvoje snage, misao tvojih misli i djelo tvoga djelovanja.

Upravi svoj pogled na Me, dugo i zaljubljeno i grabi u Meni. Ja sam Tvoja riznica, tvoje bogatstvo i tvoj život.

Ah, Gospodine, moram uvijek iznova započimati. Stalno me zaokupljaju moji poslovi, i moram priznati, kad ih dovršim, nisam tako spreman na molitvu. Čini mi se u nekim časovima, da gubim i volju za nju.

To je zato, sinko moj, što suviše smatraš svoje poslove kao "svoje". Zaboravljaš, da su to poslovi moga Oca, koji je i tvoj Otac i da bismo mi u dvoje načinili najbolji posao.

Previše želiš raditi sam, i odatle tvoja užurbanost, radi koje gubiš mir. Sjedini se sa Mnom, da uradiš ono, što imaš učiniti. Promatraj se kao beskorisnog i nemoćnog slugu i tada ću Ja biti tvoja jakost.

Ali, Gospodine, ne znaš li, da ima toliko časova, kada se osjećam umoran i moralno i fizički? Jedva što počnem, a moje molitve postaju rastresene i pospane, a razmatranja mi se sastoje od žarkih časova i smiješnih i jadnih rastresenosti...

- Umiri se, svećeniče moj. Znam od čega si načinjen, i tvoje Me slabosti ne čude. Što više, kad se ne pouzdaješ u sebe i kad činiš što možeš, one mogu imati taj posljedak, da postaneš ponizniji, razboritiji, jer te odučavaju da moliš sam.

Svećenička je molitva, vidiš li - neizmjerna sveopća molitva. To je moja molitva, to sam Ja, sjedinjen sa svim članovima svoga tijela. Nitko od vas ne može moliti posve sam, toliko je bogata ta molitva. Ali svaki od vas, povezan u Meni, sa svojom svom braćom, moli je posve cijelu, toliko je ona jedna.

ISPIT SAVJESTI

1. Jesam li shvatio, da je Krist substancijalna Molitva i da izvan Njega nema prave molitve? - kao Bogo-čovjek, On ostvaruje u svojoj jedinoj osobi neprestano prikazanje stvorenja svome Ocu.

2. Jesam li shvatio, da ću Krista moći dati svijetu čitavim svojim životom, samo u koliko Ga budem promatrao? - Contemplata aliis tradere.

3. Jesam li dovoljno uvjeren, da vrijeme posvećeno molitvi nije nikada izgubljeno vrijeme, samo ako u tom času nestane moga "ja", da bih se utopio u sveopćoj Kristovoj molitvi, koji moli u meni i istovremeno preuzima molitvu moje braće?

4. Ako moja molitva nema poleta, razumijevanja, ne dolazi li to prečesto zbog toga, što je promatram, kao neku dužnost, koju moram obaviti, umjesto da je promatram kao važno sredstvo za unapređenje svoga duhovnog života, da bih bolje oživljavao sve duše, koje su sa mnom povezane?

5. Ako prečesto moja molitva nema plama i sliči onim kadionicama, gdje je ugasla žar, nije li to stoga, što sam zanemario, da se stavim licem u lice pred božanskog Međugovornika i što je moja ljubav hladna?

6. Ako me moje djelovanje ne pripravlja na molitvu, nije li to stoga, što ne dajem dosta Bogu dajući se drugima? - Duhovni darovi se množe, kad se dijele. I nisam li već primjetio, da mi je koje duže vrijeme provedeno u ispovijedaonici, kad sam nastojao sjediniti se s Kristovom sadašnjom molitvom za svaku dušu, vrijedilo kao dobra molitva?

7. Nije li bitno za mene, da uvijek i svagdje budem "ucijepljena grana" na Krista, koja želi djelovati samo u njegovom duhu i pod njegovim utjecajem?

ODLUKE

1. Sve ću izvršivati u duhu molitve: sve je milost i sve može poslužiti za hvalu Gospodnju.

2. Unijet ću više poleta u svoje molitve u pravom smislu riječi: brevijar, svetu Misu, krunicu. Nije li upravo želja našeg srca ono, što pred Bogom daje snagu našim vapajima?

3. Rado ću se s vremena na vrijeme uključiti u neprestanu Kristovu molitvu i sjediniti se s njegovim neprestanim prikazanjem.

4. Sjedinit ću se sa sadašnjom Kristovom molitvom u svoj svojoj braći svećenicima, u svoj svojoj braći kršćanima, u ime onih koji se ne mole.

5. Često ću si dozivati na pamet potrebe svih župljana, posebno onih, koji sumnjaju, onih, koji lutaju, onih, koji trpe, onih, koji posrću - i izložit ću njihove duše blagotvornim zrakama Učitelja, Uskrsnuća i Života.

ČITANJE

Kršćanska je molitva beskrajna sveopća molitva i kao neka kolektivna simfonija. U jednoj simfoniji nijedan instrumenat ne svira cijeli komad. Svaki ima svoj dio, svoju partituru. Neki samo ponavljaju neke note, uvijek iste. Drugi opet dugo šute, a onda s vremena na vrijeme naglo zasviraju nekoliko akorda. Treći svi-

raju opću temu.... melodija prelazi s jednog na drugi, neprestano se izmjenjuje, razvija i afirmira..... sve note svih instrumenata se mješaju u jednu jedinu pjesmu.... I taj pjev je toliko bogat, da nitko ne kaže, da je jedan. Ali kad je povezan jedan s drugim nitko ne niječe, da je sve jedno, cjelina, toliko je jedno.

Isto je tako u kršćanskoj molitvi. Svaki član ima svoj dio, koji odgovara njegovu temperamentu, njegovu razumu, pažnji i žaru. Ta pojedinačnost čini od njegove molitve osobnu i jedinu molitvu, jer nema ni dva individua posve jednaka. Radi toga ima samo jedan način, kako će ljubiti Boga onako, kako može samo on ostvariti, ima jedna specijalna nota, koju samo on može odsvirati. I tako te partikularne note, koje čine u isto vrijeme osobnu molitvu, obilježuju čovjeku i mjesto koje mora zauzeti, i koje drugi ne može nadomjestiti mjesto njega u molitvi zajednice.

.. ..

I konac je taj: nitko ne moli sam svu molitvu. Ali svatko, sjedinjen sa svima, moli sve.

Emile Mersch, S.J.

(Morale et Corps Mystique, [illegible] 137-39

Teme za razgovor

1. Kakvu opasnost predstavlja za naš duhovni život molitva bez života?
2. Komentirajte ove riječi: Toliko vrijedi duša, koliko vrijedi njezina molitva, ali duša vrijedi samo toliko, koliko vrijede njezine želje.
3. Zašto Bog dopušta, da nam molitva bude katkada teška?

MOLITVA

Gospodine Isuse, koji si naredio, da budemo ljudi molitve, podaj mojoj braći svećenicima i meni obilnije darove svoga duha! Daj, da po njegovu utjecaju, koji djeluje u pravom očevom sinu preobražavamo svoje djelovanje u slavnu hvalu i postanemo sami žive molitve. Amen.

MISAO

Ako se ne molimo dobro, ili ako se ne molimo dosta, postajemo odgovorni za sve dobro, što smo ga mogli učiniti svojom molitvom, a nismo ga učinili.

Ch. de Foucauld.

5. NAŠ BREVIJAR

RAZMATRANJE

Zašto se molenje brevijara, koje bi za nas moralo biti veselje, odmor, oslonac, pretvara tako lako u mučni teret?

Ne dolazi li to odatle, što smo dopustili, da u nama izblijedi pravi smisao za službenu zadaću, koju nam je povjerila Crkva na dan našeg subđakonata?

Ne dolazi li to i odatle, što propuštamo neka sredstva, koja bi nam pomogla, da naš brevijar doista bude plodna molitva i za nas i za duše?

+

Velika je zadaća, koju nam je Crkva povjerila!

Da to dobro shvatimo, moramo se sjetiti, da na svijetu postoji samo jedna prava molitva: molitva Isusa Krista! Naše molitve vrijede samo toliko, koliko su izražaj Kristove molitve ili se spajaju s njegovom, kao što potok utječe u rijeku, da se izgubi u oceanu.

Isus Krist je veliki Klanjalac Boga. To je izraz francuske škole. Doista: nemo novit Patrem nisi Filius (80). On jedini poznaje Oca, On jedini može ocijeniti njegove savršenosti po njihovoj pravoj vrijednosti, On Ga jedini može dostojno slaviti.

Od sve vječnosti, u jednoj jedinoj neizmjernoj i tihoj riječi, koja je On Sam, Riječ izražava svu savršenost Onoga, koji se rađa.

I riječ je tijelom postala (81), ali i kad se utjelovila, ostaje neizmjerni "splendor gloriae Patris (82).

Njegov kantik hvale i ljubavi, apsolutno jednostavan u vječnosti, razlio se na usnama njegova čovječanstva i njegova je velika želja, da se taj kantik protegne, kao neprolazna jeka kroz prostor i vrijeme. Eto, u tom leži veličina našeg brevijara. Naš brevijar nije izdvojena, pojedinačna molitva, nego u svakomu od nas moli sveopća Crkva, kojoj smo mi službeni predstavnici, izabrani od Crkve.

Mi smo uistinu govornici u ime ljudske zajednice, "poslanici svoje braće pred prijestoljem Vječnoga". Njih muči stotine briga zemaljskog života. Crkva nas izabire, da ih sve predstavljamo.

Ono što Riječ ne može izraziti preko sviju, to govori i to pjeva na našim usnama. Kad usta govore, cijelo tijelo govori. Mi smo "usta Crkve" i cijelo se otajstveno tijelo moli, kad mi dižemo svoju molitvu k nebu. I služeći se obrascima, koje je nadahnuo sam Duh Sveti, omogućujemo tako Bogu, da sam Sebi pjeva po nama.

Bez sumnje, Bog se kao dobri i milosrdni Otac zadovoljuje s našom dobrom voljom i da "točno" izvršimo svoju dužnost, propisano je točno izgovarati.

Ali, što više u brevijar unesemo razumijevanja i srca, sve ćemo

više u svom brevijaru uživati i rado ćemo ga moliti.

Svi se sjećamo u našem životu (to je bilo u vrijeme naših ređenja, a možda i za vrijeme Duhovnih vježbi) onih časova, kad smo uistinu uživali u našem brevijaru. Kako nam je onda izgledao kratak, a možda nam je bilo i žao, što smo ga završili tako brzo.

Očito je, da ne možemo očekivati, da ćemo stalno uživati i doživljavati tu osjetljivu utjehu u recitiranju brevijara, ali možemo od njega, shvaćajući sve bolje ulogu, koju on igra u našem svećeničkom životu, učiniti od njega, najdjelotvornije sredstvo posvećenja i apostolata.

P o s v e ć e n j a: jer nas brevijar, kad ga molimo pobožno, stavlja u vezu s Bogom, vodi nas posve prirodno k tome, da učvrstimo svoje veze s Isusom, koji moli po nama, sili nas, da u Njemu saberemo sve svoje misli, daje nam prilike, da umnožimo čine vjere, ljubavo, klanjanja....

A p o s t o l a t a: jer što nedostaje dušama, da se obrate, da raskinu veze, kojima su privezane uz zemlju, da bismo ih potakli, da up-rave korak prema Bogu? - Božanska milost!

A zašto je nemaju? - Jer se ne mole, ili ne mole kako treba. Mi, njihovi svećenici, mi se molimo u njihovo ime, mi im zaslužujemo milosti, kojih nemaju, napose, ako naša molitva nije - kao što je to slučaj baš u brevijaru - samo naša, nego službena molitva čitavog Krista.

RAZGOVOR

Sinko moj, svećeniče moj, usredotoči svoj život više oko svoga brevijara. Nije dosta za te odmor, hrana, apostolat, služba, izžarivanje Krista. Budi sabraniji, dok ga moliš, i posluži se tekstovima, da Meni govoriš u intimnosti svoga srca u ime svih onih, koji se ne mole, u sjedinjenju s onima, koji se mole.

Kad moliš svoj brevijar, neka se tvoja molitva stere u neizmjernost... Moli kao da bi tio bio cijeli ljudski rod...

Odluči, da ćeš bolje moliti svoj brevijar: to je tako važna molitva u ime čitavoga Mene, kome si ti ljubljeni član, kojemu sam Ja dao službenu dužnost govoriti u ime drugih članova ...

Pazi i iznutra i izvana na svećeničko držanje i stoga moli sa Mnom. Tvoja molitva ne vrijedi, ako je ne sjediniš s mojom! Moli svoju molitvu sa Mnom. Ubaci je u moju! Ne boj se, da uporno moliš, da Me za ruku hvataš... Ja volim, kad je neko uporan, pa i nasilan, kad Me nešto moli. Tako dopuštam ljudskoj slobodi da dođe do izražaja u suradnji s mojom Ljubavi!

Kad bi ti znao, svećeniče moj, kako možeš biti velik u času molenja svoga brevijara! Vrijedš koliko svi ljudski glasovi - uzimaš na se brige cijeloga čovječanstva...

Ti si jeka svih glasova duša u tuzi... Još bolje: ti si ljudski izražaj u prostoru i vremenu, moga vječnog slavljenja Oca.

Kad bi ti znao, koliko možeš biti moćan u času molenja svoga brevijara. Kako bih se ja mogao oprijeti svemu onome, što moje mistično Tijelo moli preko tvojeg srca, kada tvoje srce podrhtava u sjedinjenju s mojim in spiritu et veritate.

Kad svećenici više ne bi molili brevijara, svijet bi uništila pustoš, koja bi se srušila na nj.

Kad bi svećenici svetije molili brevijar, svijet bi se iznenadio milostima, koje bih mu Ja dao i sretnom preobražaju, koji bi iz toga nastao.

Držiš u svojim rukama najveću revolucionarnu silu, što je jedan čovjek može posjedovati! Et renovabis faciem terrae.

Zašto ne činiš više? ... Zašto ne činiš bolje?

Nemaš dosta snage pogledati istini u lice. Bez moje milosti bi svijet propao. A tebi sam, svećeniče, dao moć, da izmoliš svijetu milost spasenja.

ISPIT SAVJESTI

Dajem li brevijaru ono posebno mjesto, koje on zaslužuje u mom duhovnom životu, u mom apostolskom životu i u mojem kratkom životu?

2. Shvaćam li, da sam na dan ređenja primio dvije obveze: držati čistoću i moliti brevijar? Razumijem li, da jedno podržava drugo?

3. Je li vjernost mojem brevijaru jedna od mojih dužnosti, na koje se ne tužim?

4. Jesam li shvatio, da onoga dana, kada nađem razloga - pa i apostolskih - da se od njega dispenziram, ne će više biti razloga, da se od njega ne dispenziram svaki dan?

5. Promatram li vrijeme svoga brevijara kao vrijeme, na koje moram paziti, pa što bilo da bilo?

6. Smatram li sat brevijara, iza svete Mise, najplodnijim u danu, i u isto vrijeme kao sat u kojem ostvarujem prvi cilj svoga svećeničkog zvanja? Nos autem orationi...

7. Nemam li sklonost smatrati vrijeme brevijara izgubljenim vremenom, koje moram odgoditi za vrijeme, kad nemam drugoga posla?

8. Pazim li na to, da ga molim na mjestu i u okolnostima, koje pogoduju sabranosti?

9. Uzimam li kadgod koji psalam, koji kapitul ili redak kao predmet za svoje razmatranje?

lo. Trudim li se, da razumijem ono što govorim, ili barem da budem u duhu Kristovu, koji moli po meni za cijelo čovječanstvo?

11. Imam li utisak - kad sam završio brevijar - da sam razgovarao s Bogom?

12. Osjećam li se jače sjedinjen s Bogom i s braćom poslije molenja brevijara? Shvaćam li, ako ne nastojim "njegovati" svoj brevijar, da se ne smijem čuditi, ne samo ako ne budem imao nikakve radosti da ga molim, i ne budem crpio u njemu nikakva ploda, nego da ću još opaziti, kako mi malo po malo postaje nesnosni teret, kojeg se želim što hitnije osloboditi?

13. Molim li katkada za sebe i za braću svećenike milost, da dobro "celebriramo" svoj brevijar?

ODLUKE

1. Bit ću vjeran svojoj obvezi brevijara. Izuzevši bolest, ne ću nikada dispenzirati od njega.

2. Brevijaru ću dati posebno kraljevsko vrijeme u danu. To je posao vjere i religije. Bog me za to ne će ukoriti, nego naprotiv! Tim će obilnije blagosivati moje druge poslove!

3. Molit ću svoj brevijar tamo, gdje je zgodno za sabranost. To ovisi o svakom pojedincu. Ali nema li tu materijala za razmišljanje i za osobnu obnovu?

4. Molit ću svoj brevijar velikim duhom ljubavi:

- ljubavi prema Bogu, koji se želi poslužiti sa mnom, da se Sam moli za me. Što budem ulagao više ljubavi u molenje svoga brevijara, moj će me brevijar pomagati da rastem u ljubavi.

- ljubavi prema čovječanstvu, kojemu sam tumač, delegat, predstavnik pred Bogom. Što budem više obavljao svoju univerzalnu molitvu, univerzalnije će biti zahvaljivanje.

5. Pazit ću da ga nikada ne molim mehanički. Istina, ima časova, kad jadni "ljudski stroj" ne može drukčije. No ipak, s općom nakanom, da budem predstavnik Krista i svoje braće.

6. Izuzevši dane, kad sam umoran, nastojat ću uživati u svom brevijaru. U nj ću unijeti i razum i srce. Nastojat ću shvatiti ili barem "uhvatiti" neke tekstove. U svakom slučaju provesti u recitiranju najveću moguću intenzivnost prave molitve.

7. Prije nego počnem, preporučit ću se Isusu Kristu, da se posluži sa mnom, da hvali svoga Oca, da radim in nomine Christi. Posudit ću Mu svoje usne; Njemu ću prikazati svoje nakane i osjećaje svoga srca.

8. Molit ću ga u ime duša, uključit ću ih u svoje misli, učinit ću da, malo po uzoru Isusovom, postanem zastupnik čovječanstva.

9. Načinit ću kakvu nakanu za svaki čas, ne pretjeravajući u tome preko mjere.

lo. Na svaki Gloria Patri ću se činom volje staviti u prisustvo presv.Trojstva.

11. U časovima umora ili duhovne suše, veselo ću prihvatiti tu malu žrtvicu napornog molenja brevijara. Tada brevijar postaje sacrificium laudis, koja-sjedinjena s molitvama Kristovima na križu-ima posebno jaku moć na Božje srce.

ČITANJE

Prije božanskog Oficija, nakon što sam probudio čin vjere u Krista, koji je prisutan po milosti u mojem srcu, sjedinjujem se s njime u hvali, koju On daje svojem Ocu. Molim Ga, da proslavi svoju svetu Majku, svece, a posebno one, koji se toga dana slave i moje zaštitnike. Zatim se sjedinjujem s Njime kao Glavom Crkve, kao Vrhovnim Svećenikom, da zastupa stvar cijele Crkve. Zato bacam svoj pogled na svu bijedu i potrebe na zemlji: bolesnike, umiruće, napastovane, očajne, grješnike, potištene. U svoje srce uzimam sve boli, sve tjeskobe, sve nade svake duše. Stvaram nakanu i za sva Djela, koja se poduzimaju Bogu na slavu i dušama na

spas: misije, propovijedi... Konačno se sjećam i nakana onih, koji su se preporučili mojim molitvama, onih, koje ljubim, s nakanama duša, koje su sa mnom sjedinjene, i tako se spremam posredovati za sve s Kristom, koji je uvijek spreman ad interpellandum pro nobis. Zatim velim nebeskom Ocu: Oče, posve sam nedostojan pokazati se pred Tobom, ali imam posvemašnje pouzdanje u sveto čovječanstvo Tvojega Sina, sjedinjenog s Tvojim Božanstvom. Sjedinjen s Njime, usuđujem se pojaviti pred Tobom, prodrijeti u sjaj Tvojega bića i sjedinjen s Riječi, pjevati Ti hvalu".

U molenju brevijara mnogo mi pomaže ova misao: Duh Sveti je Vrhovni Učitelj, kojeg nam daju Otac i Sin, On je učitelj savršenosti. Često osjećam veliku radost, za vrijeme Oficija, što osjećam, da se Duh Sveti moli u nama "gemitibus inenarrabilibus" i da psalmima mogu reći Ocu sve, što Mu imam reći. Psalmi su tako puni! Kad ih molimo pod vodstvom Duha Svetoga, koji ih je sastavio, kazujemo Bogu uistinu sve svoje muke, potrebe, veselje, hvalu, svoju ljubav. Imam li i ja naviku reći kod svakoga psalma: Oče nebeski, daj mi Duha svojega!

Dom Columba Marmion

(Život, od Dom Thibauta, str. 485.)

Teme za razgovor

1. Kako bismo uredili svoj život, da bismo mogli moliti svoj brevijar u određene sate preko dana?
2. U kojim bi uvjetima brevijar mogao biti naša bitna hrana za naš duhovni život?
3. Budući da je brevijar po svojoj biti molitva zajednice, kako ćemo zadržati taj karakter u privatnom molenju?

MOLITVA

Gospodine Isuse, koji želiš, da nastavljam Tvoju molitvu na slavu Tvojega Oca, u ime i na korist svih ljudi, moje braće, razvij u meni smisao i razumijevanje za taj božanski Oficij.

Daj mi, da bolje shvaćam veličinu i ljepotu zadaće, koju si mi povjerio i da molenje brevijara postane za me i za moju braću u svećeništvu - ne teški teret - nego neprestani izvor ljubavi i veselja u sve većem sjedinjenju s Tvojom misli, i međusobnom sjedinjenju srdaca. Amen.

MISAO

Oni koji mole brevijar su završetak i punina Isusa Krista, koji nastavlja i umnožava po njima hvalu svomu Ocu.

Olier. (Lettre 39).

6. NAŠA MISA

RAZMATRANJE

Malo prije svoje smrti htio je Kardinal Mercier dati svojim svećenicima posljednji savjet: "Želim vam reći samo jednu stvar, i ako tome ostanete vjerni, dat ćete punu vrijednost svome svećeništvu. Uložite svu svoju brigu, da pobožno služite svetu Misu" (83).
Pa nije li sveta Misa uistinu najobilniji izvor svećeničke svetosti? Ali radi navike, ograničenog vremena, ili neizbježivih rastresenosti dolazimo u pogibao, da ne crpimo iz nje korist, koju bi nam ona mogla donijeti. I nije li potrebno da oživimo i svoju vjeru i svoju gorljivost uzimajući svetu Misu često za predmet svoga razmatranja? Tako ćemo je moći bolje razumjeti, više u njoj uživati i bolje je proživljavati.

Bolje ćemo je razumjeti

A.- Sveta Misa nije samo obred, više ili manje ukalupljen u lijepe obrasce, nego je to živa i uvijek zbiljska stvarnost

B.- Misa nije samo čin pobožnosti, nego čin prikazanja

C.- Misa nije samo Kristov prinos nego i naš, u ime i na korist kršćanske zajednice.

A.- Sigurno, nikada ne ćemo dosta cijeniti svetu misnu Liturgiju. Sve one molitve, od kojih neke vuku korijen iz prvotne Crkve, koje su ponavljali milijuna puta hiljade svećenika i stotine svetaca, nikada ne ćemo izgovarati s dovoljno pažnje i poštovanja. Ali je potrebno u njih prodrijeti, da bismo uspjeli shvatiti duboku stvarnost, koja je sakrivena pod tim tako lijepim obrascima.

Misa nije samo liturgijski obred, ona je živi čin, to je žrtva Kristova, koja se obnavlja na oltaru, koja ide za tim, da nas sjedini s Njime u njegovu činu prikazanja.

B.- Ako Isus zaista dolazi obnavljati u nekom prostoru i vremenu prikazanje samoga sebe, On uz to želi povezati i sadašnje prikazanje svoga mističnoga Tijela, ali u onoj mjeri u kojoj to tijelo prihvaća prikazanje, i u tom je čitavo pitanje.

Na temelju velikog zakona suradnje, koji je sam Bog donio za uređenje odnosa čovjeka sa Sobom, prikazanje je Kristovo uspješno - što se nas tiče - samo u onoj mjeri, u kojoj mi sudjelujemo;

Misa nije samo čin pobožnosti, ona je čin prikazanja, u kojem moramo s Hostijom, koja se prikazuje po našim rukama, sačinjavati jedno.

C.- Bolje razumjeti svetu Misu znači, bez sumnje bolje shvatiti ulogu Isusa Krista, Svećenika i Žrtve, božanskog Jaganjca, velikog Božjeg Poklonika, koji uzvraća u naše ime svojemu Ocu svu čast, koju Mu dugujemo.

To znači i bolje shvatiti svoju vlastitu ulogu:

- ulogu svećenika, koji djeluje u ime cijele Crkve, a posebno u ime onog dijela otajstvenog Tijela, koji prisustvuje svetoj Misi,

- i ulogu hostije, koja sačinjava jedno tijelo s velikom Hostijom na Kalvariji, imajući u svom srcu ista raspoloženja, koja je imao i Isus Krist. Svećeništvo je žrtvovanje čovjeka nadodano na žrtvovanje Boga, - rekao je Lacordaire.

Ali ne razumijemo dovoljno ono, u čem ne uživamo, što ne proživljavamo.

I zato, da bismo svetu Misu bolje razumjeli, vraćamo se na pitanje, što znači uživati u svetoj Misi i nju proživljavati.

Bolje uživanje u svetoj Misi

Da, bolje uživati u svetoj Misi! Naslađivati se njome! Ne bojmo se izgovoriti tu riječ. Svakog se jutra penjemo na oltar, k Onomu Bogu, koji želi biti naša radost, ad Deum qui laetificat (84) i koji će nam to moći biti toliko više, koliko Mu se potpunije predamo.

Uvijek dobro obavljamo ono, što volimo. Jedan svećenik, koji uživa u svojoj Misi, služit će je s dušom, i ona će za nj doista biti jedna podrška i snaga.

Misa ima za nas tolika gledišta, koja nas mogu očarati. Konačno nije li misao, da ćemo jednoga dana prikazivati svetu Misu, bila jedna slatka zraka nade kroz cijelo vrijeme u sjemeništu?

Misa - to je Krist, što se rađa u našim rukama. Sveta je djevica imala samo jedan Božić. Za nas je Božić svaki dan.

Da, mi možemo reći svakoga dana: Tu se filius meus. Ego hodie genui te (85).

Na Misi Ga posjedujemo bez ograničenja: dilectum meus mihi et ego illi (86). On postaje naše vlasništvo: Dominus pars haereditatis meae (87).

Tada možemo od Njega "izvući" sve, što nam nedostaje. On je tu, u našim rukama, posve živ, sav uzdrhtao od ljubavi, On, koji ne samo da moli, ljubi i prikazuje se, nego je sam Molitva, jedina Ljubav i jedini Prinos, koji vrijedi.

Po njemu - per ipsum et cum ipso et in ipso (88) dajemo Ocu svu slavu.

Po Njemu naš čin ljubavi zadovoljuje za hiljade uvreda.

Po Njemu sijemo božansko sjeme u kraljevstvo duša

Zatim dolazi čas svete Pričesti. Po nama se daje svijetu, upravo je nas izabrao za to divno djelo, koje nadilazi sva djela ovdje na zemlji. Kolike li veličine, kakve li ljepote! I mogli bismo još nastaviti litanije radosti, koje su skrivene u svetoj Misi. Kako li je to lijepo i utješno razmatranje!

Ali tu je još i iskustvo, da nam to dokaže. Ove ćemo radosti uživati za vrijeme toga svetog Sata, samo u onoj mjeri, u kojoj budemo preko dana proživljavali svoju Misu.

Bolje proživljavanje svete Mise

"Imitamini quod tractatis". To je sveta obveza, koju primismo prilikom svetog Ređenja. To nije ništa drugo, nego od čitavog svog života načiniti "Prikazanje", "Pretvorbu" i "Pričest".

Prikazanje

Da, prikazati sve što jesmo, sve što imamo, i sve što činimo.

Isus ne dolazi k nama samo pola sata, nego dolazi, da ispuni cijeli naš dan: Ecce sto ad ostium et pulso (89).

On kuca, da tako kažemo, na vrata svakog časa, da ga ispuni svojim božanskim utjecajem. Načinimo Isusu mjesta. Ne budimo diversorium u Betlehemu, in quo non erat ejis locus (9o).

Načiniti od svoga života "prikazanje", znači:

- Prikazati Mu svoj razum, da ga ispuni svojim mislima.
- Prikazati Mu svoje srce, da ga ispunja svojom ljubavlju.
- Prikazati Mu svoju volju, da je ispuni svojom snagom.

Znači "prikazai" Mu svoje žrtve, male i velike, trpljenja i radosti, nacrte, nade, razočaranja, svoj umor, da se sve to, poput malih kapljica vode, izgubi u vinu u kaležu, i da sve to posluži nečemu za duše.

To znači prikazati Mu i sve duše, koje nas okružuju. Mi smo njihovi svećenici, posrednici, zašto Mu ne bismo prikazali njihove poslove, njihovo trpljenje, njihove brige i radosti?
- Suscipe, Sancte Pater...

Pretvorbu

Ne smijemo zaboraviti, da smo - po svojem subđakonatu - posvećena bića. Više ne pripadamo sebi, nemamo pravo živjeti za sebe. Razlog našeg života jest On. Mihi vivere Christus est (91).

Posvetili smo Mu zauvijek i svoje puteve i svoje sile, pa cijeli dan Isus mora moći reći za nas: Hoc est Corpus meum" (92). Taj je uistinu moj "alter ego", tako bih i ja radio, da sam na njegovom mjestu. Moramo Mu biti otprilike ono, što su euharistijske prilike, naime prozirni ogrtač, pod kojim se krije, ali pod kojim On misli, živi, ljubi, moli, žrtvuje se i daje za hranu dušama.

Pričest

Načiniti od svog života "Pričest" znači provoditi s Njime prijateljski, još bolje: zajednički život. "Communio" po sebi to i znači: Communis+unio. On je uvijek s nama, a na nama je, da budemo uvijek s Njime. Da li bismo mogli ostvariti one riječi jednog Božjeg djeteta: Isus i ja nikad ne ostavljamo jedan drugoga!"

Zajednica misli i osjećaja, divna izmjena! O admirabile commercium! Ostvarimo onu malu molitvicu koju smo sigurno naučili mališane Euharistijske Vojske: "Nas dvojica, Isuse!"

A tada, kakve li snage, kakve li moći! On je "Onaj, koji je pobijedio svijet".

On primjenjuje sve ono što jest, onome što smo mi, da nam pomogne, da bismo postali, što želi. Služi se našim naporima, našim žrtvama, našim poniznim činima, da im dade vrijednost Otkupljenja.

Načiniti od našeg života trajnu Pričest, znači sjediniti se i sa svom braćom cijeloga svijeta; sa svom svojom ljudskom braćom, pa kojigod bili da bili, sa svima koji lutaju, koji se bore, koji trpe, koji padaju i opet se dižu. To znači svoje srce raširiti poput Kristova Srca i ljubiti ih sve istom ljubavlju, kojom ih On ljubi.

Načiniti od svog života trajnu Pričest, znači pustiti, da nas On sve više prožimlje, da sve radimo s Njime u slozi, da stojimo Njemu na službu, da budemo pažljivi na Njegove želje, da se mnogo brinemo, da u sitnice ispunimo njegovu božansku Volju.

Budemo li vjerni tom programu, u nama će se zbivati neprestana promjena, a da toga nismo ni svijesni. Ako netko često posjećuje nekoga koga voli, konačno poprima nešto od njegova djelovanja i njegova načina mišljenja.

Postat ćemo uistinu hostije s Hostijom, i naša će Misa biti za nas središte našeg duhovnog života, proživljena stvarnost, koja će uskoriti naše napredovanje sve više... prema svetosti.

RAZGOVOR

Kad biste vi, svećenici moji, znali, koliko čeznem za vašom Misom! Desiderio desideravi hoc Pascha manducare vobiscum (93).

Potrebe su kršćanstva neizmjerne. Preko vas se žurim, da obnavljam svoje prikazanje, pa da tako primijenim plodove otkupljenja na sve duše, u čije Me ime prikazujete.

Bez Mene ništa ne možete. Ja opet ništa bez vas. Jam non dicam vos servos, sed amicos (94). Zajedno ćemo spasiti svijet, zajedno ga umiriti, ozdraviti, izliječiti, pobožanstveniti.

Budite složni sa Mnom. Hoc enim sentite in vobis... (95).

Za vrijeme svete Mise ne smijete imati drugih misli i drugih osjećaja, nego što su moje misli i moji osjećaji. To je čas, u kojem na posebni način morate biti jedno sa Mnom.

Već od početka sv.Mise morate se sjediniti sa Mnom, stopiti se sa Mnom.

Pazite, što vam velim:ako u svojoj ljubavi prema vama i vašoj slabosti opraštam vaše nesvojevoljne rastresenosti, neka vam to ne bude razlogom, da dopustite, da upadnete u rutinu ili nemarnost. Na to nemate prava. Vi ste odgovorni za moju Krv.

Nemojte brzati ni riječima ni kretnjama. Sve obavljajte u duhu štovanja Boga, bez namještene sporosti, ali i bez neumjesne žurbe. Jako je bijedno htjeti zaštediti na vremenu tamo, gdje su tolike posljedice za vječnost.

Mislite na to, da ovisim o vama. Stavljam se u vaše ruke. Jednim će dijelom plodnost ovog moga prikazanja ovisiti o jačini vaše ljubavi i o vašem sjedinjenju sa Mnom.

Pristao sam, da se rađam u vašim rukama. Oh, svećenici moji, poštivajte svoje ruke, a napose Me čuvajte uvijek u svojem srcu!

Sudim vas po vašoj nutrini, po nutarnjim osjećajima, koji Me privlače ili odbijaju, koji proširuju ili ograničuju obilje mojih milosti.

A ipak gorim od čežnje, da se raspalim, da Se predam, da se raširim.

Kako li trpim, kad vidim sve, što još treba učiniti, kad vidim koliko svijetla, snage, čistoće, mira treba još dati tome svijetu - sve to Ja imam u Sebi - i vas sam izabrao među hiljadama, da budete nosioci toga, a vi Mi to ograničujete...

Nema većeg trpljenja nego htjeti se dati bez računa, a u tome biti ometan od onih, na koje sam najviše računao.

Imajte dakle smilovanja prema Meni. Imajte smilovanja prema svojoj braći u svijetu, prema braći u čistilištu, koja očekuju preko vas u čistilištu čas svoga oslobođenja.

.....

Svećeniče moj, nemaš dosta ljubavi. Otvori svoje srce, kako je otvoreno i moje.

Glavna stvar, po kojoj se poznaje tvoja gorljivost, jest u tome, da bolje služiš svoju Misu, i da je još bolje proživljuješ. Ostalo će doći po sebi, kao nadopuna.

Ne vodiš dovoljno računa o moći, koju sam stavio u tvoje ruke, kad sam ti dao tu vlast.

Svećeniče moj, pogledaj dokle sam pošao u svojoj ljubavi, u svojoj ovisnosti, u svom pouzdanju i poniznosti. Na svetoj Misi postajem tvoja stvar, tvoja žrtva, tvoje dijete.

Daj učini, da ta žrtva bude vrijedna i za tebe i za tvoju braću.

ISPIT SAVJESTI

1. Stvaram li od svoje Mise sunce svoga svećeničkog života?
2. Mislim li na nju od vremena do vremena preko dana?
3. Nastojim li se pripraviti za svoju Misu, obogatiti je svakim mogućim doprinosom svojih napora, svojih žrtvica - to je kao kaplja vode ulivena u vino u kalež - ali kapljica, koju Učitelj očekuje od mene, da bi plodna bila njegova žrtva.
4. Prije nego počnem služenje Mise, jesam li našao malo vremena, da se saberem, da se sjedinim s Kristom, Vrhovnim Svećenikom, koji će se - na moj glas, koji postaje njegov, po mojim rukama, koje postaju njegove - sanctas et venerabiles manus - opet roditi na oltaru i opet ponoviti svoje prikazanje iz ljubavi?
5. Jesam li shvatio, da je besmisao govoriti Misu, a ne zaodjenuti se potpunim kristom?
6. Kad služim svetu Misu, imam li osjećaj, da sam predstavnik čitave kršćanske zajednice, koja preko mene želi sjediniti svoje prikazanje s Kristovim prikazanjem, Ocu na slavu i čitavoj ljudskoj zajednici na korist?

7. Imam li dosta veliku vjeru u moć Mise, koja je dobro pripravljena, dobro služena i dobro proživljena?

8. Ako se tužim na rastresenost za vrijeme svete Mise, ne dolazi li to otuda, što moja vjera nije dovoljno živa?

9. Jesam li dosta uvjeren, da mi Krist ništa ne može odbiti, kad Ga držim svojim prstima? - Zašto je onda moja molitva tako mlaka, moja pažnja tako mlitava, moje srce tako suho?

lo. Držim li se točno rubrika - njihova duha, kao i njihova slova - imajući uvijek na pameti, da nema bezznačajnih sitnica, kad se radi o božanskoj službi?

11. Kad je moja Misa gotova, posvećujem li dovoljno vremena zahvali, svečano dočekujući Onoga, koji se je, nakon što se prikazao Ocu, prikazao meni s Očeve strane, da bih Ga mogao dati čitavim svojim životom, preko cijeloga dana, onima, koje ću susresti?

ODLUKE

1. Češće ću moliti za milost, da bolje shvaćam svoju Misu, da je pobožnije služim i jače proživljavam.

2. Pripraviti ću se za nju dan prije, i nastaviti je svojim životom.

3. Služiti ću je u zajednici sa svojim Biskupom i u duhu koncelebracije sa svim svećenicima, koji je služe u isto vrijeme, kada i ja. U stvari, nije li to isti Krist, koji se služi preko svijU? Nije li sveta Misa veliko otajstvo jedinstva.

4. Izabrati ću često misne molitve, iz "Proprium-a" ili iz "Commune" za predmet razmatranja.

5. U sinovskom "Communicantes" prizvati ću s vremena na vrijeme i Našu Gospu, da služi sa mnom. U svakom slučaju, treba znati, da je blizu mene: Stabat mater.

6. Zamoliti ću katkada kojeg subrata, - kao na primjer za vrijeme kakve duh.obnove - da me upozori na pogreške, koje se neminovno uvuku u čin, koji tako često ponavljamo.

ČITANJE

Misa: skupljamo sve u sebi, nalazimo sve u Kristu. Prikazujemo sve s Kristom. Primamo Krista.

"Ovaj kruh je moje Tijelo, ovo vino je moja Krv". Ja sam govorio, ili bolje, Krist je govorio po meni: "Moje Tijelo, moja Krv", On je izrekao.

Ovaj kruh, Tijelo Kristovo; to vino, Krv Kristova...

Prikazujem taj kruh, to vino ... ne ... Prikazujem to Tijelo, tu Krv. Tijelo, koje su tukli, orkunili trnjem, raspeli. Krv, koja je provrela, koja se razlila, koja je tekla iz otvorenih rana. Tijelo, Krv, izmučeno Kristovim radom.

To Tijelo je bilo tijelo seoskog zanatlije, koji je radio iz drveta i iz željeza u isto vrijeme, da bi uslužio seljake, da izvedu iz zemlje kruh i vino.

To Tijelo je bilo tijelo putnika, koji je vrlo rano započeo svoje putovanje, koji je prešao polja i prokrstario sela, trgovišta i gradove.

To Tijelo je bilo tijelo borca, koji je propovijedao, da se uzdignu gore ljudska srca, da se ljudi dobro služe stvarima, da ne budu ni lakomci, ni tlačitelji, ni lude oholice.

To Tijelo je bilo tijelo osnivača, koji je okupio oko sebe učenike, koji su sporo shvaćali, tako bili spremni na mlitavost, i tako žestoki, da se guraju naprijed.

To Tijelo bilo je tijelo osuđenika.

Žrtvu, - sveti čin - je Isus započeo od prvo-ga časa, kada se okrenuo k Ocu i rekao Mu: "Žrtava i darova nijesi htio, ali si mi tijelo pripravio. Paljenice i žrtve za grijeh nijesu ti bile ugodne. Tada rekoh: Evo dolazim, da učim volju tvoju, o Bože". Isus se je od prvoga časa prikazao Ocu bez ograničenja, naginjao se je bez naprezanja prema Ocu, slijevao svoju ljudsku volju u božansku, Isus se prikazivao, i cijeli svemir s Njime, na koji je On imao pravo i koji Mu je pripadao.

Isus se je prikazivao, prikazivao je i mene i moje roditelje, prijatelje, svoju moju okolinu, sve koji su istog zvanja, iste klase, sve moje sunarodnjake, čitavo čovječanstvo...

Isus se prikazivao i prikazivao je i zemlju i minerale i biljke i životinje, i more i rijeke, i jezera, bogatstvo u zemlji, mjesec, svod, energije, koje su svuda raspršene. Isus je prikazao sve. Sve se po Njemu vraća Ocu. Priroda se opet uspravila, našla je slobodu. Po Njemu i u Njemu ona se vraća Ocu.

Isus se prikazivao, On je prikazivao u svom Srcu sve ljude, koje je ljubio. U cijelom,"univerzumu" samo se njihovi grijesi ne mogu prikazati.

Ja sam svećenik Isusov.

Kad ja kažem: "Ovo je moje Tijelo, ovo je moja Krv", On daje djelotvornost mojim riječima. On surađuje sa mnom. I eto, taj kruh postaje njegovo Tijelo, a vino njegova Krv. Moja žrtva je tako djelotvorna da dostiže žrtvu njegovu, njegovo Tijelo, njegovu Krv, punu zasluga, koje su plod njegovih napora.

Kad prikazujem to Tijelo, tu Krv, svoga Krista, tada ja samo nastavljam i primjenjujem njegov prinos. On želi, da Ga prinosim, zato me je i učinio svećenikom. Moj prinos je njegov prinos, ali On želi, da se prikazuje po meni, da združim ljude svoga vremena s njegovim prikazanjem.

Ja sam svećenik. Prikazujem se bez ograničenja, sa svim onim, što imam, sa čitavim svijetom, koji mi je dao, sa svim svojim trpljenjem, današnjim i sutrašnjim poteškoćama ...

L. J. Lebret
(Principes pour l' Action, str. 76).

Teme za razgovor

1. Kako bi nam sveta Misa postala os naših dana?
2. Misa je prinos kršćanske zajednice, koja se sastoji u prikazanju Kristovu, na slavu Očevu, u ime i na korist cijele ljudske zajednice. Što mislite o toj definiciji?

MOLITVA

Gospodine Isuse, koji se neprestano žrtvuješ za nas, na svim oltarima svijeta, pomozi nam, da od svojih života načinimo velikodušni i čisti prinos, sjedinjen s Tvojim.

Daj, da nam sveta Misa postane središte naših dana, gdje ćemo naučiti postati više "svećenici", jer smo više hostije.

Daj, da nam sveta Misa bude svakodnevni izvor, koji neprestano ključa vjerom i ljubavlju, i koji razvija našu ljubav na korist naše braće.

Dostoj se dati svim svećenicima svijeta takvu skladnost s Tvojim osjećajima, u času služenja svete Mise, da se možeš potpuno slobodno poslužiti našim jadnim ljudskim snagama, da nastavljaš preko nas svoje vječno prikazanje na slavu svoga Oca, koji s Tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga, po sve vijeke vjekova. Amen.

MISAO

Tko ne zataji u Misi, ne će zatajiti ni u svom životu. Apostolat može pretrpjeti brodolom, ali opće požrtvovno nastojanje ne može!

7. PONIZNOST

RAZMATRANJE

Zanimljiva je stvar i gotovo izgleda čudna, da nas naša svećenička služba, koja bi morala na jedan eminentni način doprinositi razvijanju svih kršćanskih kreposti u nama, izlaže većem broju "zvaničnih poroka", od kojih je najteži, a u isto vrijeme i najsuptilniji, neka nesvijesna oholost.

Dobri nas je Bog među tisućama izabrao za jedno više zvanje; neprestano su nam govorili, da smo mi "svijetlo svijeta" i "sol zemlje". Na dan svoga svećeničkog ređenja primili smo božanske

ovlasti i onda krštavamo, blagosivamo,opraštamo u ime samog presvetog Trojstva. Poučavamo tanquam auctoritatem habentes istinitu nauku, pred kojom se čovječanstvo mora prignuti bez prigovora, i u takvim okolnostima, da nam nikada nitko ne može protusloviti u lice. Imamo rješavati pitanja savjesti, davati čiste i jasne savjete, na koje se vjernici oslanjaju u svojem vladanju.

Nije li nam i sam Pontifikal naglasio, da je naša dužnost zapovijedati, naređivati, predsjedavati? Oportet sacerdotem praeesse.

Nadalje, činimo dobro oko sebe, i ne griješe, kad nam to kažu. Ljudi nas poštivanju, imaju u nas pouzdanja, traže od nas savjete i pokazuju prema nama tako duboko povjerenje, kakvo nitko drugi ne može postići.

Sve je to u redu ... ali nema li u tome za nas opasnosti, da pomiješamo pojmove nasilja i vlasti, da prijeđemo na druga polja, gdje nemamo nikakove vlasti, ili da za sebe zadržimo, da bismo zadovoljili vlastito sebeljublje, nešto od kada, koji dugujemo isključivo Bogu?

Nemojmo rogoboriti, najbolji su osjećali pogibao. Sjetimo se Laeordairea, koji bi se bičevao na izlazu iz Notre-Dame, da bi zadovoljio za ono, što je on nazivao svojim "oholim dahom".

Čujmo abbe Thelliera de Ponchevillea:

"Pojaviti se, izaći na vidjelo, gospodovati, zapovijedati, biti nešto, biti prvi! - koji od nas nije osjetio, kako se budi u njemu ta slaba ili žestoka strast sebeljublja? - Tko od nas nije s boli u duši spoznao, da se to ružno obožavanje samoga sebe nalazilo često u kojem od naših najljepših poslova, kao njihov najstrašniji otrov?

Zato je jako važno, iza nekoliko godina službe, učvrstiti svoje uvjerenje o pravorazrednoj potrebi poniznosti za svećenika.

Neovisno o razlozima općeg reda, koji vrijede za sve kršćane, svećeniku je potrebna najdublja poniznost:

- da bi potpuno ostvario svoj svećenički ideal
- da bi se sačuvao od opasnosti, koje ugrožavaju taj ideal;
- da bi osigurao plodnost svoga apostolata

Da bi potpuno ostvario svoj sveć. ideal

Naš svećenički ideal je sam Isus Krist. Sacerdos alter Christus.

Postati Krist za sve toliko, da mislimo kako On misli, ljubimo kako On ljubi i hoćemo ono, što On hoće! Omogućiti Mu tako, da se posluži s nama, kao povećanom svojom čovječanskom naravi, da po nama nastavlja u svijetu svoj apostolski život i otkupljenje duša.

A jedna stvar, koja najviše zadivljuje u životu Našeg Spasitelja, je njegova poniznost. Cum in forma Dei esset, semetipsum exinanivit, formam servi accipiens (97).

Ta duboka poniznost dolazi do izražaja na svakoj stranici Evanđelja, počevši od rođenja u štalici, pa sve do smrti na golgot-

skim vješalima. Prošao je kroz sve vrsti poniženja: bijeg u Egipat, tajnovitost skrovitog života, koja zbunjuje, nerazumijevanje naroda, napuštanje sa strane apostola, mržnju Židova, pljuvanje za vrijeme Muke i nepravde: Potator vini - Pijanica (98), Ille seductor ... onaj zavodnik (99).

Ona se očituje u njegovim riječima:

"Ja ne tražim svoje slave, nego slavu svoga Oca"

"Sin čovječji nije došao, da Mu služe, nego da služi"

"Učite se od mene, jer sam blaga i ponizna srca".

Ona se očituje u onom trajnom stanju poniznosti, u kojem se nalazi u Euharistiji. On, koji je Neizmjeran, neizmjernost, postaje na našu riječ dosta malen, da Ga možemo držati između svoja dva prsta!

Budući da je naš svećenički ideal omogućiti Isusu Kristu, da se nastavlja i da se produljuje po nama, moramo imati u svom srcu iste osjećaje kao i On. Hoc sentite in vobis, quod et in Christo Jesu (lčo).

Da bise sačuvao od opasnosti, koje ugrožavaju taj ideal.

Kad smo postali svećenici, primismo sjajnu zadaću. Da bismo tu zadaću ispunili i dostojno na se preuzeli tešku odgovornost, koju ona sa sobom nosi, imamo pravo računati na sakramentalnu milost svoga ređenja. No ta će milost biti djelatna samo onoliko, koliko se više budemo držali u duhu duboke ovisnosti prema Onomu, od koga imamo sve, što jesmo i bez čije pomoći ne možemo ništa učiniti.

Onaj, koji zamišlja, pa i nesvijesno, da se može riješiti Boga, ubrzo će iskusiti svoju slabost: "koji misli da stoji, neka pazi, da ne padne" (lol). Oholost ubija dušu, jer ništa nije tako opasno, kao zavaravati samoga sebe. "Ako tko misli, da je nešto, baš zato, jer nije ništa, vara sam sebe" (lo2).

Da bi osigurao plodnost svoga apostolata

a/ Činjenica je: Bog blagosiva apostolsko djelovanje samo onoga, tko je ponizan.

To tumačimo ovako: oholost ukrućuje oruđe u ruci Božjoj, i On se ne može njime poslužiti kako hoće. Bog povlači svoju ruku i pušta, da oruđe padne. Oruđe tada pokušava "djelovati", svojim vlastitim gibanjem, svakako. Ali čisto ljudsko djelovanje, koje više ne oduhovljuje Bog, ne može nadoknaditi djelo, koje je po biti svojoj nadnaravno, kao što je apostolat. Tada nastupa klonulost (ona u stopu slijedi oholost) i tu onda prije ili kasnije dolazi do sloma. Tada se čovjek povlači pod svoj šator, postaje činovnik, postaje građanin.

Sjetimo se lijepih riječi o Chevriera: "Što više potiskujemo sami sebe, to više mjesta ostavljamo Bogu".

b/ Nadalje, duše ne idu oholim svećenicima.

One tada nemaju utiska, da idu predstavniku Božjem, i ne priznaju apostolu pravo, da mu apostolat bude izlika za isticanje svoga "ja" ili da se pravi važnim.

"Najveće odricanje, kojemu je zajamčena božanska plodnost, je u posvemašnjem odbijanju svake osobne koristi u svom poslu, i u odbijanju, da bismo sebi ili svojima, od dobra, koje činimo, načinili podnožje vlastite veličine. Prava ljubav u toj stvari zaboravlja samu sebe. Non quaerit quae sua sunt (1o3).

Apostol, kojega vodi u poslu ljubav i poniznost, ne nastoji oko toga, da skupi slavu oko svoga imena, ne okuplja ohlo pristalice oko svoje zastave. On se ustručava na se privlačiti poglede; otvara oči samo na Kristovo svijetlo, radi samo za njegovu stvar i privlači srca samo njegovoj ljubavi.
"I da bi Ga ljudi bolje vidjeli, on ostaje dragovoljno u sjeni, i da bi Ga više voljeli, nastoji sam, da bude zaboravljen" (1o4).

Bahato i grubo držanje, izigravanje prevelike krepostи, samovolja, koju bismo mogli praktično izraziti riječima: Izvan mojih teorija nema spasa! - ljude plaši, odbija ih ili ih sili na otpor.

Duše ne vole, da se s njima postupa, kao s "osvojenim krajevima" i imaju pravo. Privlači ih samo onaj svećenik, koji im pokazuje najveće poštovanje, a to je onaj, koji je najponizniji.

c/ Konačno Katolička Akcija traži nužno, da se združe mnogi, koji su gorljivi, traži povezivanje napora.

Svećenik, koji bi htio sam sve učiniti, vrlo bi brzo izgorio.

Onaj, koji nije ponizan, ne pozna umjetnost "činiti, da čine"; guši svaku inicijativu, ništa ne odobrava, osim svoga osobnog djelovanja, sve paralizira svojim ojepidlačarskim i pretjeranim auktoritetom i tuži se, da nema nikoga tko bi mu pomogao. Takav ne zna, da je prvi uvjet, da bi našao i oko sebe okupio suradnike; da znade sam sebe zanijekati, da im dade zanimljiv posao, primirivši se i s time, da ga u početku obavljaju lošije od nas, pa čak i s time, da ga kasnije uspiju i bolje obaviti, kako ni mi sami ne bismo uspjeli; a to su sve stvari, k-oje predpostavljaju s naše strane izvjesnu mjeru poniznosti.

Ali, pažnja! Poniznost, koju Bog od nas traži, nije ona pretjerana poniznost u svojim izražajima - koje ide drugima na živce, poniznost, koja izvrgava smijehu, zajedno sa krepošću, oko koje nastoji, osobu, koja je ponizna, na veliku štetu apostolata. To bi bila nakarada od poniznosti, kada bi ona kočila i potkopavala naše djelovanje.

"Triumf i vrhunac poniznosti je bio kod svetaca, naime, da su je tako vješto prikrili, da uopće nisu ni davali dojam, da se vježbaju u toj kreposti, koju posjeduju u najvećem stupnju. Ni mi također ne volimo, da netko ističe svoju svetost, ali jako volimo, da se nađemo pod njezinim milim čarom" (1o5).

Bog od nas traži pouzdanu, veselu i nepatvorenu poniznost.

RAZGOVOR

Na početku ovog razgovora moram se pokloniti Spasitelju, koji je, da bi nadoknadio za naše grijehe oholosti, postao ponizan sve do kolijevke ... sve do križa ... sve do Hostije; eximanivit semetipsum.

Moliti znači promatrati, a promatrati znači postati: Dugo i tiho promatranje poniznoga Isusa je najbolje sredstvo, da bismo opet našli smisao i ljubav prema poniznosti.

Proći ću u duhu glavne zgode iz Kristova života. Iz svake je od njih izbija skrivena milost poniznosti, koju nam je dovoljno udisati u sebe, da bismo njome napojili svoju dušu.

Zatim slušajmo Isusa, kako govori svakomu od nas:

Sinko moj, doći k Meni, da naučiš od Mene, kako ćeš postati blaga i ponizna srca; to je ključ mudrosti i znanja, to je tajna plodnog života.

Bez prave poniznosti živiš u opsjeni i tvoj je život besplodan.

Ali, pripazi, moj svećeniče, poniznost, koju očekujem od tebe, nije lažna poniznost nevaljanog sluge, koji zakapa svoj talenat u zemlju; poniznost, koja bježi od posla, jer se boji neuspjeha, poteškoća, prigovora, je zapravo mlitavost.

Ti si sol zemlje. Moraš raditi, da spriječiš kvarenje.

Ti si kvasac u tijestu: moraš ga prožeti, da ga uzdigneš.

Ti si svijetlo svijeta: moraš skloniti posudu, da daješ svoje svijetlo.

Ali nikad ne izvlači taštu slavu iz dobra, koje sam ti dao da činiš, jer bez Mene, ti to dobro znaš, ne možeš ništa.

Ja sam, koji jesam, a ti si koji nisi. Samo u ovisnosti o Meni si ti sol, kvasac i svijetlo.

Prava sol sam JA.

Božanski kvasac sam JA.

Svijetlo svijeta sam JA.

Ako bi sam sebi pripisivao zaslugu za svoje djelovanje, bio bih prisiljen, da te prepustim tvojoj vlastitoj slabosti, i ti ne bi mogao daleko; više ne bih mogao blagoslivati što radiš, i sve bi otišlo u dim. Memento, quia pulvis es (1o6).

Budi ponizan, ponizan, ponizan. Pravo dobro, koje čovjek čini, nije ono, što se vidi. Ja želim preko tebe učiniti velike stvari, svećeniče moj, ali, mogu ih načiniti samo onda, ako si ponizan. Isprazni svoje srce od svake taštine, od svakog sebeljublja, svake ljudske nagrade: quid hoc ad aeternitatem?

Ne zaboravi, da je, jedina, plodna moja milost, a moja milost ovisi o tvojoj poniznosti. Računaj dobro s time, da si ti samo jedan mali dio velike zajednice. Kao svećenik, imaš velike odgovornosti u kraljevstvu duša; ima toliko duša poznatih i nepoznatih, koje su povezane s tvojom, ali sam po sebi ti nisi ništa ne možeš ništa: sine me, nihil!

Posao, na koji sam te pozvao, je ogroman; to je posao otkupljenja svijeta i postepenog oduhovljenja čovječanstva. Ono prolazi kraj tebe, ono te okružuje sa svih strana. Drugi su na tom poslu radili prije tebe, jedni rade na njemu zajedno s tobom, a treći će raditi na njemu iza tebe. Radi za Mene, Ja ću raditi s tobom. Bitno je za tebe, da ne tražiš nikakve vlastite koristi. Budeš li tražio samoga sebe u svojem djelovanju, naći ćeš se, ali ćeš uhvatiti samo ništavilo. Budeš li, naprotiv, tražio Mene, moju volju, moje veselje, moj porast u dušama, oh, onda ću Ja sam biti tvoja potpora i tvoja nagrada.

+

Ljubim te, svećeniče moj, neizmjerno više, nego što si ti možeš i zamisliti. Ne boj se, dakle, nisi samo moj sluga, nego i moj prijatelj. Htio sam, da ti budeš nešto Mene. Tvoj "ja" je mrzak, jedini moje je vrijedan ljubavi, jer ja sam sama ljubav, u isto vrijeme potpuni dar i posvemašnja nesebičnost. Da, svom snagom svoje ljubavi, uključujem te u Sebe i ti si tu stvarno onoliko, koliko iskreno želiš biti sa mnom jedno. Trebalo bi stoga, da toliko uznapreduješ sa svoje strane, da nikada više ne kažeš "ja", a da i Mene ne staviš u taj "ja".

Kad se moliš, nemoj biti više samo ti, koji se moliš, nego Ja, kojeg zoveš, da se moli s tobom. Kad radiš, nemoj to više biti ti sam, nego Ja, kojemu dopuštaš da radi zajedno s tobom. Što više zaboravljaš na se, sve više i više Ja mislim na te;

Što se više odričeš samoga sebe, sve više se Ja privezujem uz tebe. Tko može dati plodnost tvojim riječima, ako ne Ja? Tko može voditi tvoju misao, da bude svijetla i puna, ako ne Ja? Nije važno, što činiš, nego ono, na što te Ja potičem, da činiš. Nije važno, što govoriš, nego ono, što ti Ja nadahnjujem, da govoriš. Stavi se, dakle, pod zrake moje svjetlosti. Neka pomisao na moju živu prisutnost preplavi cijeli tvoj život i neka ga prožme žarkom, velikodušnom i pouzdanom poniznošću. Ti si svemoguć u Onome koji te jača.

+

Ja ne tražim od tebe neku žalosnu, nego veselu poniznost, koja će sve više i više proširivati obzorje tvojih misli i koja će ti omogućiti, da se veseliš dobru, koje si učinio po Meni u drugima i preko drugih.

Sjedini se sa Mnom. Gledaj mojim pogledom. Misli s mojim razumom. Ljubi s mojim srcem. Radi s mojom moći. Žrtvuj s mojom svetpšću. I sve to u sjedinjenju sa svojom braćom, na službu čitavoga Mene, onog beskrajnog Mene, u koje "Ja" bih želio ucijepiti sve duše, toto orbe terrarum, da ih sve spasim, da ih sve oživim, da ih sve okupam u svojoj radosti, u svojem svijetlu, u svojoj ljubavi.

- Da, Gospodine, želim biti ponizan isto kao i Ti;ali, kako ću znati, da li je moje nastojanje na dobru putu i nisam li možda slijepac, koji vodi druge slijepce u jamu?

- Sinko moj, evo, Ja ću ti dati tri znaka, po kojima ćeš moći lako raspoznati, da li si na putu one prave svećeničke poniznosti, kakvu želim od tebe:

- najprije poštivanje svojih poglavara,

- zatim, veselo prihvaćanje poniženja, i
- konačno: ljubav prema subraći, posebno prema siromašnima i poniženima.

Poštivanje svojih poglavara: svećenik, koji u ljudskim obličjima i prividnostima, gleda Mene u svojim poglavarima, s njima govori, a osobito o njima govori, u njihovoj otsutnosti, uvijek s poštovanjem, čuva se toga, da osuđuje Papu, biskupe, i sve one, koji su postavljeni iznad njega u vlasti, eto taj svećenik gaji pravu poniznost.

Veselo prihvaćanje poniženja: povjerio sam ti neki posao; stavio sam te tamo, gdje jesi, da uspiješ, a ne da doživiš neuspjeh. Ali u mojim očima nije važan prividni, nego pravi uspjeh. A katkada je vanjski neuspj eh uvjet nutarnjeg uspjeha. Zato dopuštam, da moje učenike katkada osuđuju. ne razumiju, progone. Kakvo poniženje, dobro prihvaćeno, može u nekoliko časaka više doprinijeti napretku neke duše, nego godine pokore. Svećenik, koji mi, prilikom razočaranja, neuspjeha, poniženja, zahvaljuje, što sam mu dao prilike, da stekne zasluge poniznosti, da bi ozdravio duše, koje oholost zatvara mojoj ljubavi, eto taj je svećenik našao tajnu plodne poniznosti.

Ljubav prema braći: to je nepogrješivi znak, Svećenik, koji se čuva osuđivanja svoje braće, koji uvijek gaji prema njima lijepe misli, koji se veseli dobru što ga izvodim po njima, koji je uvijek spreman, da ih ispriča, ili da pronađe povoljne okolnosti, koje olakšavaju poteškoće, takav je doista ponizan. Svećenik, koji voli imati posla sa siromasima, koji ih prima isto tako rado kao i bogate, i koji rado s njima razgovara, taj je doista ponizan.

A onaj, koji je u isto vrijeme i pun poštovanja prema poglavarima, veseo u časovima poniženja, pun ljubavi prema svojoj subraći, ponizan je po mom Srcu. Hoćeš li, sinko moj, prihvatiti, da postaneš takav?

ISPIT SAVJESTI

1. Jesam li shvatio, da je oholost nešto ludo, opasno i ogavno?
2. Čime se imam pravo oholiti? Sigurno, Svevišnji mi učini velike stvari: fecit mihi magna qui potens est (107), ali Svemogući ih učini, a ne ja.
3. Jesam li shvatio, da ću to više polagati račun, što sam više primio?
4. Imam li osjećaj, da sam po sebi ništa, da nemam pravo na ništa, i da bez Božje pomoći ne mogu učiniti ništa dobra, trajna i čestita?
5. Imam li prema Bogu uvijek onaj osjećaj štovanja, ono poštivanje Božanskog veličanstva, koje mora biti toliko dublje, koliko je Bog u većem prijateljstvu sa mnom?

   Radix humilitatis est reverentia, quam quis habet ad Deum (108).
6. Jesam li ponizan u svojim mislima?

7. Da li je ljubav prema Bogu počelo moga apostolata. Ne dolazi li radije do izražaja moja osoba, želja za organiziranjem, upravljanjem, gospodarenjem?

8. Jesam li ponizan u svojim riječima? - Nije li "ja" leitmotiv svih mojih više ili manje svijesnih odluka? Nije li predmet moga razgovora ono, što "ja" mislim, ono što "ja" činim, ono što "ja" podnosim, ono čemu se "ja" nadam, i t.d. ... Koliko puta upotrijebim u pol dana riječ:"ja"?

9. Jesam li ponizan u svom vladanju? Ne dajem li previše dojam čovjeka, koji je zadovoljan sa sobom, zaboravljajući, da ljudi, koji su zadovoljni sami sa sobom, teško zadovoljuju druge.

10. Ne zapadam li u napast, da prelazim u područja, koje uopće ne zadiru u moje polje djelovanja?

11. Ne zapadam li u opasnost, ako na to ne pripazim, da miješam samovoljnost i vlast? - Ne osjećam li se povrijeđen u po srca, ako mi netko pokaže slabost ili kakvu pogrješku, i to tim jače, što je primjedba više bila na mjestu?

12. Dopuštam li lako, da sve ne bude po mojoj želji, i ako imam nekakvu vlast, ne dolazim li u napast, da se njome poslužim tako, da presječem riječ onima, koji mi protuslove?

13. Osjećam li svoje granice? - Ne zato, da bi slomio svoj žar, nego da budem vjeran zakonima one najosnovnije razboritosti. Imam li na primjer poniznosti, da se znam zaustaviti, kad se stvarno osjećam umornim? Imam li poniznosti, da dovoljno spavam? Imam li poniznosti, u moralnom području, da se ne smatram jačim, nego što jesam, i da u svim okolnostima sačuvam razuman oprez?

14. Kakvo je moje držanje, kada doživim neuspjeh, ili kad mi protivurječe?- Da li se opirem, ili znadem iskoristiti tu zgodu za popravak svoje oholosti i za otkupljenje svijeta?

15. Ne dolazim li u napast, da ozbiljno uzimam sve pohvale, koje mi drugi iskažu? - Ne događa li mi se, da zadržim za udovoljavanje vlastitom sebeljublju nešto od kada, koji dugujemo jedino Bogu?

16. Da li sam još osjetljiv na "crvene stvari" crkvene ili građanske taštine? - Ako ih ja nemam, da li mi je krivo i jesam li zavidan onima, koji su njima zaodjeveni? Ako ih posjedujem, da li sam zbog toga djetinjski tašt?

17. Jesam li shvatio, da nemam nikakva prava smatrati se višim od drugih? Vrijedimo samo toliko, koliko vrijedimo u očima Božjim, a Bog opet svakoga sudi prema primljenim milostima.

18. Ljubav i poniznost idu zajedno. Najbolji znak, po kojem se kuša poniznost, je to, da nas nikada ne spopada želja kuditi druge. Gdje sam ja u tom pogledu?

19. Oholost je velika zapreka za obraćenje mnogih duša. Jesam li shvatio, da poniznošću, koju sam ispravno prihvatio u ime oholih duša, mogu više i korisnije djelovati na njihovu spasenju, nego li najljepšim govorima?

ODLUKE

1. Često ću razmatrati o Spasiteljevoj poniznosti. Cum in forma Dei esset, semetipsum exinanivit, formam servi accipiens (lo9). Sum vermis et non homo (llo).

2. Nastojat ću sjediniti se često s poniznošću Našeg Gospodina, potvrđujući nauku francuske škole o trajnosti Isusovih krepo-sti.

   Često ću ponavljati zazive, kao što su ovi:

   Poniznosti Djeteta Isusa,
   Poniznosti Isusa Radnika,
   Poniznosti prezrenog Isusa,
   Poniznosti ocrnjenog, napuštenog Isusa, i t.d.
   Poniznosti Isusa Hostije,
   dođi u me i prožmi me".

3. Držat ću se na svom mjestu. Ne ću se smatrati središtem, ne-go dijelom velike zajednice. Nastojat ću steći smatrati oru-đem, sredstvom u službi Učiteljevoj. Vršit ću apostolat, ko-liko je god više moguće, nevezano s vlastitom osobom. Same sam karika, velikog lanca.

4. Veselit ću se uspjesima drugih. Bitno je, da se Bog ljubi, a nije važno, da li to čine drugi ili ja. Dum omni modo Chri-stus annuntietur (lll).

5. Daleko od toga, da tražim u apostolatu priliku, da se isti-čem pred drugima, živjet ću prema riječi Pretečinoj: illum oportet creseere, me autem minui (ll2). Ili ću ponavljati onu drugu: Gospodine, daj mi milost, da napravim najviše do-bra, a najviše samozataje, koja se može spojiti s tim dobrom (R.p.Lintelo).

6. Izbjegavat ću oštar i grubi ton. Izbjegavat ću naučni ton, posebno u predmetima, kojima nisam toliko dorastao. Čuvat ću se, da podvlačim opravdanost i ispravnost svojih zaključaka, ili preciziranje svojih predviđanja ovakvim riječima: "A k tome, i događaj mi daje pravo; ja sam to lijepo rekao, i t.d."

7. Obazrivo ću znati cijeniti vrijednost svoje subraće i svojih suradnika.

8. Ne ću suviše ispitivati, što misle o meni, pa niti iza kakve propovijedi ili konferencije i primat ću sa zrnom soli po-hvale, koje mi izraze.

9. Kad me stigne kakvo poniženje, tada ne ću klonuti, nego ću se zahvaliti Bogu: Hvala Ti, dobri moj Bože, što si bio tako do-bar, pa dopustio ovo poniženje, jer si mi time dao milost, da zaslužim milosti poniznosti, za sebe i za sve duše, koje su sa mnom sjedinjene.

lo. Dušama ću biti posve spreman stajati na službu. Ne služe duše meni, nego sam ja stavljen na službu njima. Ego in medio ve-stri sum, sicut qui ministrat (ll3). Non veni ministrari, sed ministrare (ll4).

ČITANJE

I. Mir je plod poniznosti

Prijeđimo područje toga mira, koji će nam dati poniznost:

a) Mir s Bogom

Poznajete ovaj osnovni fizički zakon. Iz kakvog recipienta s pneumatičkim instrumentom isisajmo zrak. Ako se tada na tom zrakopraznom zvonu načini kakva rupa, zrak odmah naglo ulazi unutra. Tako je i s našom dušom i s Bogom. Kad se naša duša po poniznosti posve ispraznila od same sebe, i kad se odrekla svega, što nije Bog, tada Božanstvo, smijemo li tako reći, svom svojom silom i težinom, nekom naročitom snagom u dušu ulazi.

b) Mir s Crkvom

Mir s Crkvom. Shvaćamo li zadaću Crkve, ako ne prestajemo gledati, da ona mora biti Kristova i da ona mora kroz vjekove i među svim narodima ostvariti i navještati nauku Isusovu, a ne da promjeni u njoj ni jednu "jotu", ah, tada lako zaključujemo, kako moraju njezini službenici prije svega biti poučljivi duhom i srcem.

Govorimo li, moramo biti jeka Crkve, a po njoj i Krista.

Sudimo li, tada to činimo u ime Crkve, koja jedina ima svu vlast, ako li pak radimo s dušama, činimo to samo kao ambasadori svete Crkve.

Izvan nje, ne nosimo li na svojem čelu i na svojim rukama odraz njezina svijetla i njezinih moći, mi nismo ništa.

Svojeglavi svećenici joj samo škode, njezina misija je misija tradicije i razboritosti. Svećenici oholice! Ona ne može zaboraviti, da su skizme, hereze, svagdanje sablazni njezinih svećenika uvijek i uvijek plod oholosti.

Ljubiti treba Crkvu, ali ljubiti je poniznom i poslušnom ljubavlju, eto to je prvi uvjet prave svećeničke sreće, njegovog žara i ljubavi prema dušama, i, više nego bi čovjek mislio, njegove prave kreposti!

Činjenice svaki dan pokazuju duboku sreću svećenika, koji, u svojoj poniznosti, časti, ljubi, sluša i voli sve naputke, sve čine i sve želje svete Crkve svoje Majke.

c) Mir sa samim sobom

d) Mir sa drugima

e) Mir sa vjernicima.....

Cardinal Verdier

(A mes prêtres - Souvenirs de mes retraites pastorales. str. 52).

II.- Molitva generala Gastona de Sonis

Bože moj,
Evo pred Tobom, siromašnog, malenog, bez ičega.
Nisam ništa. Nemam ništa. Ne mogu ništa.
Tu sam, do Tvojih nogu, sav u ništavilu.
Htio bih Ti nešto dati, ali sam sama bijeda.
Ti, Ti si sve moje! Ti si mi bogatstvo.

Zahvaljujem Ti, dobri Bože, što si htio, da budem ništa pred Tobom. Ja volim svoje poniženje, svoje ništavilo. Hvala Ti, što si mi uskratio po koje udovoljenje vlastitom sebeljublju, koju utjehu srca. Zahvaljujem Ti na razočaranjima, brigama, poniženjima. Priznajem, da je to bilo potrebno, i da bi me ta dobra mogla zadržati daleko od Tebe.

Bože moj, budi blagoslovljen, kad me kušaš!
Rado puštam, da me Ti slomiš, skršiš i uništiš.
Ništi me, sve više i više.

Daj mi, da budem za gradnju, ali ne kao kamen, kojeg je radnik obradio i izbrusio, nego kao maleno zrno pjeska, skriveno u prašini na putu.

Hvala Ti, Gospodine, što si mi dao da vidim milinu Tvojih utjeha. Havala Ti na tome, što si mi ih uskratio. Sve je pravedno i dobro, što Ti činiš. Zahvaljujem Ti na svojoj oskudici. Ničega mi nije žao, osim ako možda Tebe nisam dovoljno ljubio. Ništa drugo ne želim, nego da se vrši Tvoja volja!

Ti si moj učitelj, ja sam Tvoja svojina. Okreći me i prevrći. Ništi i obrađuj. Želim postati ništa iz ljubavi prema Tebi.

Isuse, kako je Tvoja ruka dobra, pa i u najvećoj kušnji. Daj, da budem raspet, ali da me Ti razapneš! Tako budi.

Teme za razgovor

1. U kojem smislu možemo reći, da je poniznost istina?
2. Koji su razlozi, koji ne mogu djelovati ni na svećenika, da ostane ponizan?
3. U kojem su smislu poniznost i ljubav dopune jedna drugoj?
4. U kojim uvjetima poniznost postaje radosna i široka, umjesto da bude žalosna i uska?

MOLITVA

Gospodine Isuse, otkako nastojim nadvladati u sebi glupu oholost, nisam ništa napredovao... Smiluj mi se i pritekni mi u pomoć. Iz smilovanja prema svim dušama, kojima Te moram dati, iz ljubavi prema samom Sebi, koji tražiš, da Ti se predam, i kojemu se moja taština do smiješnosti protivi, rasvijetli me, ozdravi me, očisti me. Daj da postanem ponizni svećenik po Srcu Tvomu. Amen.

MISAO

Što tko više vrijedi, manje je ohol; osjećaj naše nevrijednosti razmjerno raste s našom pravom zaslugom.

(Kanonik KLEIN).

8. DUH ŽRTVE

RAZMATRANJE

Živimo u svijetu, u kojem vlada želja za uživanjem i postoji opasnost, da i nas same obuzme ista želja. Tako je bilo skoro uvijek, ali je danas tim teže, što se strah od žrtvem bježanje od mrtvenja, u jednu riječ; odbacivanje križa kiti lijepim imenom humanizma i razvitka. Zato je važno, da obnovimo svoje uvjerenje o važnosti duha žrtve u našim svećeničkim dušama.

Mrtviti, znači nešto u sebi učiniti mrtvim, ali to znači učiniti mrtvim nešto, što smeta našu dušu, da živi prema redu, kojim treba da živi. Mrtvenje, nama je poznato jako dobro, nije osakaćenje. Mrtvenje, koje bi nam smetalo u obavljanju svojih dužnosti, u ispunjavanju poslova svoje službe, ne bi bilo u skladu s onim, što Učitelj od nas očekuje. Mrtvenje nije nipošto i u nijednom slučaju samo sebi svrha. Ono je samo nenadomjestivo sredstvo, da odgovorimo zahtjevima svoga svećeništva.

Ono predstavlja za nas pitanje moralne higijene. Ono je nadalje potrebno za otkupljenje i posvećenje duša koje su nam povjerene. I ono je konačno pitanje ljubavi prema učitelju, čiji smo učenici, prema Raspetomu, čiji smo udovi.

Pitanje higijene prema samom sebi

Priznajmo ponizno: tkogod mi bili, pa makar i očuvali krsnu nevinost, po sebi smo jadni ljudi i dok smo na zemlji, nismo utvrđeni u milosti. Cijeli je život borba između života i smrti. Uz istočni grijeh ("fomes peccati" je stvarnost, o kojoj samo naivčine ne će voditi računa), uz naše svijesne i nesvijesne atavizme, pa i uz naše osobne nevjernosti, ima u nama mnogo bolesnih elemenata, kad bi to bili samo instinkti, tamnih sila, koje su uvijek spremne, da se probude i koje zovemo lijenost, požuda, želja za gospodstvom, senzualnost. Ne radi se o tome, da se radi toga uznemirujemo, niti da se strašimo, nego da o tome vodimo računa. To je posao dobrog osjećaja iskrenosti. Gospodstvo nad samim sobom jest borba, koja ne ide bez bitaka. Još jednom : nitko si ne može prisvajati pravo, da može zaspati na lovorikama. Sjetimo se upozorenja svetog Pavla: Onaj, koji misli da stoji, neka pazi da ne padne (115).

Kad se čovjek ne vježba u mrtvenju i nekoj mjeri, tada ga malo po malo obuzima strast za uživanjem, ili barem traži svoje ugodnosti, a kad zapadne u male mlitavosti u pogledu napora, koje od njega traži Gospodin, volja slabi, popušta prohtjevima, maštı i kojekakvim željicama. Onaj koji nije gospodar samoga sebe, postaje rob onoga, što je manje dobra u njemu. Tu se moramo sjetiti zlatnog pravila: da bi čovjek uvijek bio spreman da kaže: n e! kakvoj zabranjenoj želji, treba znati od vremena na vrijeme reći: n e! kakvoj opravdanoj i inače dopuštenoj želji.

Asceza nije nikakvo ograničenje, osiromašenje, skučavanje, nego je ona uvjet ravnoteže, razvitka i slobode.

Uvjet ravnoteže: Duša gospodari nad tijelom. "Homo spiritualis" vlada nad "homo animalis", ili još bolje, on daje formu i oduhovljuje ono, što je životinjsko u nama. Gospodstvo nad živcima, sjetilima, maštom, jezikom, nam pomaže, da očuvamo onaj mir i onu vedrinu, koja je slična miru i tišini reda.

Uvjet razvitka: Razvitak se ne sastoji, kako su to mislile uvjeriti poganske suvremene teorije u slijepom zadovoljenju svih želja, što nam se mogu poroditi u pameti, nego upravo u gospodstvu nad zlim nagnućima, po kojima smo manje ljudi, u korist idealnih snaga, koje su u nama. Isto kao što je kresanje drveta potrebno, da se omogući malom grmu, da se razvije u slatke plodove, isto tako, želimo li svome životu dati punu vrijednost, moramo staviti na uči naočale božanskog Vrtlara. "Otac je moj vinogradar. Svaku lozu na meni, koja ne rodi roda, otsjeći će, a svaku koja rodi, očistit će, da više roda rodi (116).

Nema pravog razvitka bez života, koji je puniji za Boga i za našu braću, bez odricanja od svoga sebičnog "ja". Što imamo više snage, da se vježbamo u mrtvenju, to možemo mirnije raditi na razvitku svega onoga u sebi, što ima pravu ljudsku vrijednost.

Uvjet oslobođenja: Ako se naviknemo na duh žrtve, otupljujemo konačno ono, što bi nas moglo zarobiti i robljem učiniti. Time, što smo se znali nečega odreći, više smo zajamčili uspjeh protiv onog temeljnog skretanja, koje nije u tome, da uživamo radi nekog čina, nego da djelujemo radi užitka. Nadalje, porast ljubavi, koja prati velikodušnost i donosi uživanje u Bogu, to jest čistoći, ravnodušnosti i duhovnom, umanjuje u nama želju za zemaljskim i neutralizira ono, što ima u nama niskoga. O. Lhande donosi odgovor, koji je dao neki svećenik iz predgrađa, kad su mu prigovarali, da njegov stan nije nimalo zgodan ni ugodan. Udobno me uopće ne zanima. Ako budem naučen biti bez onoga, što baš nije nužno, postajem sposoban da podnosim, a da me to puno ne zbunjuje, nedostatak konfora. Nije li prava sloboda u tome, kako nam veli sv.Pavao, da se služimo ovim svijetom, kao da se ne služimo? To nam omogućuje, da se dajemo, a da se ne dopustimo uhvatiti.

Pitanje posvećenja i otkupljenja duša

Dužnost nam je voditi povjerene duše, poučavati ih, a posebno, spasavati ih, posvećivati i pomagati, da postanu sa svoje strane, uz pomoć Božje milosti, živo kamenje, kršćanstvo u neprestanom rastu. A djelovanje milosti u dušama ometa sebičnost u svim svojim oblicima. I mi ih moramo pozivati na borbu protiv svega onoga, što u njima ometa njihove napore, što i h hvata na lije-

pak, ili ih uništava. Pozvani smo, da tražimo od njih napore bilo na propovjedaonici, bilo u ispovjedaonici, ili u duhovnom vodstvu. Naše će riječi imati to veću moralnu snagu, što budu više obilježene znakom križa, i što se više budu oslanjale na primjer života: Nije im dosta reći: Quae sursum sunt quaereite... quae sursum sunt sapite (117), nego im u tome još treba dati i primjer.

Naš će im primjer pokazati, da žrtva me ubija, nego da čovjek po njoj postaje sretniji i pristupačniji. Duše osim toga nagonski idu k svećenicima, za koje znadu, da su dobri i umrtvljeni, jer osjećaju u isto vrijeme, da su jaki i nesebični. Naprotiv svećenik, koji se ne svladava, koji se ničeg ne odriče, ne postiže velikog povjerenja. Plodnost se našeg svećeništva mjeri po stupnju moći suotkupljenja. Krist je na Križu spasio svijet i svećenik će samo križem spasiti duše. Ako zrno ne padne u zemlju i tamo ne istrune, ostaje samo, a ako istrune, donosi mnogi rod.(118).

Nije li bitna svećenička zadaća moliti oproštenje za narod? Inter vestibulum et altare plorabunt sacerdotes, ministri Domini et dicent: parce, Domine, parce populo tus (119). Poziv Lurdske Gospe je posebno upravljen nama: Pokora, pokora za grješnike! Ima vragova, koji se tjeraju samo pokorom, i župnik je arški to dobro shvatio. On, koji je u tome ne samo dao primjer, nego je odgovorio jednom od svoje subraće, koji je došao da mu se potuži i da mu povjeri kako je klonuo: "Dragi gospodine župniče, nije dosta samo propovijedati, organizirati društva, jste li se mrtvili za svoje župljane? Obraćenje kakve župe može biti posao civilizacije, promjenjenog društvenog uređenja, ali je ono u prvom redu posao milosti, koju molimo i moramo zaslužiti u ime onih, koji ne misle na to, da je mole, a još manje na to, da je zaslužuju.

Pitanje ljubavi

Bog je ljubav, i kad razmišljamo o tome, koliko nas je ljubio i što je sve podnio za nas (a ljubio nas je do ludosti križa i do ludosti Hostije), ne možemo ne poželjeti, da bismo odgovorili na toliku ljubav s malo velikodušnosti: Sic nos amantem, quis non redamaret.

Dok sam držao katekizam nekom djetetu iz predgrađa, pitao sam ga, nakon što sam rastumačio Muku, kad sam vidio, da je jako uzbuđeno: Što bi ti sada mogao reći dragom Isusu? - Očekivao sam, da će odgovoriti kao i druga dobra djeca: "reći mu hvala"! Čujte njegov odgovor: "Gospodine župniče, kad bismo Mu rekli: pomozi nam, da podnosimo mi za Tebe, koji si toliko podnio za nas". Nekoliko godina kasnije morao je umrijeti, ubio ga je njegov očuh, dok je štitio svoga brata u jednoj obiteljskoj svađi.

Ljubav nas sili, da sudjelujemo u mukama Spasiteljevim, da i mi doprinesemo svoj udio u zadovoljštini za sebe i za svoju braću. Za sebe, što imamo više vjere i što vidimo više grijeha za okajavanje u svojem životu i što imamo više svjetla i više vidimo svoje pogreške s Božjim očima. A za druge, jer - po riječima svetog Tome - pravi svećenički posao je baš u tome, da bude posrednik između Boga i svijeta. Nije li svaki svećenik

zaređen za to, da prinosi hvalu i žrtvu za grijehe ljudi? - Ut offerat dona et sacrificia pro peccatis (12o). Mora biti u sjedinjenju s velikom Hostijom, prvom žrtvom svoga svećeništva. Baš taj duh žrtve daje svećeniku njegovo sijanje: victor quia victima, veli sv.Augustin.

U svakom slučaju žrtva donosi korist. Nije uzalud omogućeno Kristu dovršavati u našem tijelu ono, što nedostaje njegovoj Muci za otajstveno tijelo, koje je Crkva: ima milosti posebnog prijateljstva s Učiteljem, koje poznaju samo velikodušne duše. Sestra Elizabeta od presv.Trojstva ih je poznavala, kad je govorila: Ima izmjena ljubavi, koje se zbivaju samo na križu ..."

Na jednoj krasnoj stranici, koja je bila potpisana njegovom krvlju, o.de Montcheuil je govorio: "... što više ljubav obuzima dušu više se - kod traženja odricanja za ispravljanje pogrešaka - nameće i nariva ljubav prema Križu, jer je ono najizvrsnije mjesto na ovom svijetu za sjedinjenje s Kristom. Trpljenje ne prihvaćamo više samo zato, jer ono sadržano u teškoj vježbi predstavlja sredstvo za ljubav, mego ga volimo i prihvaćamo u svoj njegovoj mjeri, koliko se to može bez štete po svoje dužnosti, jer nas ono sjedinjuje s Kristom, jer nam ono pomaže ući u život presvetog Trojstva, u kojemu je sličnost s Kristom raspetim jedini put pristupa" (121).

Što se tiče vježbanja u mrtvenju, kako da ne potpišemo razborite savjete istoga pisca:

U izboru asketskih vježba vodit će nas misao, da je asceza tu, da ljubavi pruži sredstvo, savršeni način izražaja. Pazit ćemo dakle, da je ne okrenemo protiv njezine svrhe, pod izlikom, da činimo bolje. Ne ćemo se dakle vježbati u ascezi, koja ruši našu slobodu, naše radosti u odnosu s Bogom, koja bi u duhovnom životu prigušila našu spontanost. Ne ćemo se vježbati u ascezi, po kojoj bismo postali teški svojim bližnjima ili koja bi nam u našim odnosima s bližnjim oduzimala ili nas osiromašila u onom, što mu moramo dati, ili koja bi nam smetala, da ga pridobijemo, koja bi sakatila sposobnosti, koje bismo morali staviti u njegovu službu....

Treba dakle odbaciti takvu žalosnu, bolesnu, sumnjivu ascezu, koja je karikatura kršćanske asceze, koja se odvija u veselju i ljubavi. Ona nema u sebi ništa ukočenog, mehaničkog, jer je njezino pravilo gipko i ona se mijenja prema osobama, okolnostima i stupnjevima duhovnog života, to znači, ona omogućuje ljubavi, da sve oblikuje u nama (122).

Omogućiti ljubavi, da sve oblikuje u nama, to je doista zadnja riječ o duhu žrtve, ako je dobro shvatimo. Majorem hac dilectionem... (123).

RAZGOVOR

Poklonit ću se pred svojim Raspelom Spasitelju, koji je raspet na križu i sjetit ću se riječi o.Chevriera: svećenik je čovjek bez ičega, čovjek žrtve, čovjek, koga jedu.

Više nego drugi kršćanin, svećenik mora biti drugi Krist. Nije li On u prvom redu svojim apostolima rekao: Exemplum dedi vobis, ut quemadmodum ego feci vobis, ita et vos faciatis (124).

Nakon nekoliko časaka šutnje, sjetit ću se Isusovih riječi na Križu, a posebno njegovog S i t i o

Svećeniče moj, žeđam za dušama, svima bez iznimke. Sin Čovječji nije došao da osudi, nego da spasi svijet.

Žeđam za dušama djece i staraca, vjernika i nevjernika, zdravih i bolesnih. Toliko ih je slijepih, gluhih, uzetih, gubavih...

Toliko ih ima, koji ne znaju za moju ljubav, koji ne znaju, da sam Ja Put, Istina i Život, da bez Mene ne mogu naći ni mira ni sreće ni uspjeha ...

Želio bih se svima dati, i zato žeđam za tobom, svećeniče moj! Da, željan sam tvoje velikodušnosti, tvoga duha odricanja, tvoga duha žrtve. Moram nadopuniti u tvom tijelu što nedostaje mojoj Muci, za moje tijelo, a to je Crkva.

-o-

Svećeniče moj, budi hrabar.

Dobro znaš, da je život neprestani boj. Htio sam, da tako bude, jer gdje bi bila zasluga, kad ne bi bilo prilike za pobjedu? Ali sjeti se moje opomene: ako ne budete činili pokoru, svi ćete zajedno izginuti.

Ti se imaš boriti ne samo za sebe, nego u ime duša, koje su ti povjerene u ime svih onih, još mnogobrojnijih, koje su s tobom povezane u čudesnom potoku Općinstva Svetih.

Kraljevstvo nebesko traži odvažne i jake ljude. Potrebno mi je sa Sobom imati odlučnih i spremnih ljudi. Onaj koji gleda natrag, nije Mene dostojan!

Nisam te uzeo Sebi u službu na prevaru. Dobro si znao, na što se obvezuješ, kad si Mi se dao. Ako tko želi ići za Mnom, taj mora znati reći: ne! samomu sebi, i neka uzme križ svoj i ide za Mnom ...

Ti si, naime, drugi Ja i treba, da mogu računati na tebe za tjeranje demona. A ima đavla, koji se tjeraju samo postom i molitvom.

Potrebno je, da mogu računati na te, da daješ život, M O J život svima onima, koji te okružuju, i da im ga daješ u izobilju. A život se svijetu daje žrtvom.

Treba, da mogu računati s tobom pri širenju vatre moje ljubavi na zemlji. A ljubav raste u onoj mjeri, u kojoj se smanjuje sebično traženje samoga sebe.

-o-

Svećeniče moj, budi odvažan! Ima milosti, koje ti ne mogu dati, ako nisi čovjek žrtve. Ima duša, kojih ne možeš obratiti, ako nisi čovjek, koji se odrekao svega. Ima radosti, kojih ne možeš spoznati, ako nisi sa Mnom sjedinjen na križu. Svi svećenici, koji su doista učinili dobra u svojem životu, bili su umrtvljeni.

Nije li istina, da ima žrtava, kojih dosljedno ne možeš tražiti od svojih vjernika, ako ih sam ne činiš?

Poganski se duh povlači samo toliko, koliko raste kršćanski duh, a taj je duh žrtve.

Ne daj se zastrašiti mišlju na križ. Prije svega zato, jer te podržava moja milost, i jer ja trpim u tebi i dajem plodnosti tvojem trpljenju. Ali ne bježi pred žrtvom, koja ti se pruža. Moj otac želi samo očistiti ono, što smeta, da te prožme Moj sok, i da ti donese uspjeha.

Ne tražim od tebe izvanrednih mrtvenja. Ali ima manjih mrtvenja, koja ne smetaju ni zdravlju, ni staleškim dužnostima, koja bi mogao i koja bi morao činiti.

-o-

Svećeniče moj, budi budan! Nisi utvrđen u milosti, dokle god si na zemlji. Sjeti se moga ozbiljnog poticaja, koji sam dao apostolima, kada sam ih zaredio za svećenike: vigilate ut non intretis in tentationem. Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma (125). Da, znam, da si sada dobro raspoložen i da si spreman reći zajedno s Petrom: Ako te i svi ostave, ja te neću nikada ostaviti. Ne vjeruj sebi više nego i drugima. Budi ponizan, razborit, umrtvljen. Vidiš li, da nitko mlitav nije sretan u mojoj službi. Obnovi u sebi dakle svoju prvotnu gorljivost, Sjeti se: nije li istina, da si onih dana bio najsretniji, kad si bio najgorljiviji?

ISPIT SAVJESTI

1. Jesam li dobro shvatio, da je duh mrtvenja za svećenika dosljednja posljedica njegova zvanja?
2. Jesam li shvatio, da je mrtvenje potrebno, da se uzdrži u dobrom stanju snaga volje?
3. Nisam li opazio, da je gospodstvo nad sobom jedan od osnovnih uvjeta za utjecanje na duše?
4. Nisam li iskusio, da mrtvenje osigurava slobodu duha i srca? U svakoj dobi leo rugiens circuit, quaerens quem devoret - ričući lav obilazi i traži koga bi proždro (126). Hoću li, da uvijek budem u stanju reći: ne! kakvoj zloj želji, potrebno je, da se znam od vremena na vrijeme odreći kakvog dopuštenog zadovoljstva.
5. Posebno, jesam li u sebi dovoljno razvio smisao za zadovoljštinu u ime duša, koje su mi povjerene i smisao za suotkupljenje svijeta? Ne mora li baš pomisao na duše, koje treba spasiti biti za pravog svećenika najbolji poticaj na velikodušnost u žrtvi?

ODLUKE

1. Prihvaćat ću male neprilike sadašnjeg života u duhu žrtve, kao zadovoljštinu za svoje pogreške i grijehe svijeta.
3. Sjećat ću se, da u životu jednog svećenika sve mora služiti apostolatu;

- poniznost sjedinjenja s poniznošću Kristovom postiže milosti poniznosti za ohole duše;

- fizičko trpljenje sjedinjeno s trpljenjem Kristovim postiže milost čistoće za napastovane duše;

- naporni i mučni rad sjedinjen s naporima Isusovim u Nazaretu postiže milosti posvećenja za sve radnike;

- čin ljubavi, koja me stoji, sjedinjen s Kristovom Ljubavi, postiže milosti ljubavi za zatvorena srca mržnjom, ili sebičnošću, i t.d. ...

3. Kad mi dođe kakva poteškoća, mjesto tuženja i mrmljanja, reći ću s osjećajem zahvalnosti: Hvala Ti, Gospodine, što si mi dao prilike za trpljenje, jer si mi time dao prilike, da pokažem svoju ljubav prema Tebi i da postignem milosti otkupljenja za sve svoje župljane.

4. Izbjegavajući pretjerane žrtve, koje ne bi bile u skladu s duhom Našeg Gospodina, s duhom slobode, spontanosti i ravnoteže, nametnut ću si svaki dan neke skrovite žrtve, jednostavno zato, da pokažemo poklona vrijednom Spasitelju, da Ga ljubimo.

ČITANJE

A sada - veli Isus - nastavimo svoje djelo.

I. Promatraj Me na putu na Kalvariju, kako nosim teški križ. Gledaj iza Mene Šimuna, koji Mi ga pomaže nositi i promatraj prije svega dvije stvari:

Najprije, taj čovjek, iako je dobronamjeran, ipak je najamnik, jer Me prati i dijeli teret mojega Križa, da zasluži određenu nagradu. I čim osjeti, da je umoran, pušta križ da više visi na mojim ramenima i tako Ja padam još dva puta na putu.

Drugo: tog čovjeka nađoše, da Mi pomogne nositi križ, i to samo jedan dio, a ne cijeli moj križ ...

Prijeđimo na smisao tih dviju slika:

Simon je najmljen, to znači, da se nada, da će primiti neku nagradu za rad, na koji je prisiljen.

Tako ima mnogo duša, koje idu za Mnom. Bez sumnje, one prihvaćaju, da ponesu sa Mnom Križ, ali se brinu za utjehe i odmor ... One prihvaćaju, da Me slijede i zato su prihvatile savršeni način života, ali ne ostavljaju svoju vlastitu korist, koja ostaje za njih na prvom mjestu. I ostavljaju i napuštaju moj križ, kad im je suviše težak. Traže, da podnose što je moguće manje, mjere svoje odricanje, mjere poniženja, umor, rad i često se sjećaju sa žalošću onoga, što su ostavili i nastoje, da si priušte barem neke radosti. Jednom riječi, ima tako sebičnih duša, koje prihvaćaju samo ono čemu ne mogu izbjeći i na što su strogo obvezane... one mi pomažu nositi samo mali komadić križa i to, koliko je bezuvjetno potrebno za spasenje. Ali u vječnosti će vidjeti, kako su daleko zoastali na putu.

Naprotiv ima duša, i one su mnogobrojne, koje Me odlučno slijede na Kalvariju, iz želje za svojim spasenjem, ali još više iz ljubavi prema Onome, koji je trpio za njih.

One prihvaćaju savršeni život i daju se u Moju službu, ne da nose samo dio moga križa, nego da ga sasvim čitavog ponesu. One se nuđaju za sve, što moja volja od njih zatraži i traže samo to, kako će Mi ugoditi. One ne misle ni na nagradu, ni na zasluge, koje će od toga imati, ni na umor, ni na trpljenje, koje će ih zbog toga snaći. Njihova je jedina želja, da Mi dokažu svoju ljubav i da utješe moje srce.

Suor Josepha Menendez
(Appel à l'amour, str. 454)

II. Gospodine moj i Bože moj, koliko je potrebno, da mi - ovako mlitavom - govoriš o pokori, da mi pomogneš, da j e uzljubim, da mi pokažeš njezinu ljepotu, da mi daš, da vidim, kako je ona nerazrješivo vezana na Tvoju ljubav... zatim, da mi kažeš, što da radim, a onda, da mi pomogneš, da tako i učinim.

Drago dijete, već smo govorili o pokori. Nije ti potrebno gledati njezinu ljepotu... Zar ti nije dosta znati, da sam je ja činio cijeli skroviti život, da sam je obavljao za vrijeme svog javnog života, kako to pokazuje Evanđelje, da sam postio kroz četrdeset dana, i da sam umro na Križu? Nije li ti taj primjer dovoljan, da se svim svojim silama dadneš na pokoru, bez ikakvog drugog motiva, osim iz čiste ljubavi, iz jednostavne potrebe, da Me nasljeđuješ? da Mi budeš sličan, da podijeliš sa Mnom moj život, a posebno moje muke? ... A ako Me ljubiš tako malo, da ti nije dosta moj primjer, nemaš li i mojih riječi? ... "Činite pokoru..." "Kad Zaručnika više ne bude među njima, tada će postiti ..." A ako ti i moj primjer i moje riječi nisu dovoljno jasni, iako su jasni kao dan, nemaš li primjer svih mojih svetaca? Svi ti mogu poslužiti kao dokaz i pokazati ti, da ja ljubim, ljubim, ljuvim, želim pokoru, ali u granicama poslušnosti. Ako si toliko mlitav, ako si tako jadan, da ti sve to nije dosta, pogledaj onda, što je pokora sama u sebi. ...

Svaki put, kad se odrekneš nečega, pa bilo to kako mu drago malo i neznatno, kao na primjer kakve male znatiželje, pogleda u zrak, jednog zalogaja, da ne otjeraš muhu, kakve male komotnosti, kakve male svoje željice, upravo kakvog malog ništa, ako to učiniš iz ljubavi prema Meni, u želji da Mi prikažeš kakvu žrtvu, prikazuješ Mi čin poklona i štovanja, koji je vrlo uzvišen, koji Mi je vrlo drag, i koji Me jako časti. A napose,ako učiniš kakvu žrtvu, koja te više stoji, kakvo veliko poniženje, veliku pokoru, kakvo dugo bdjenje, kakav zavjet, koji nije lako izvršiti ...

- -

Razumiješ li sada, zašto te mora upravo nestati u pokori (ali ipak, ostajući u poslušnosti)?

Budući da nije potrebno, da bi neki čin bio žrtva, da ga prikažemo kao takvog u času kad ga prikazujemo, jer smo ga mogli prikazati i unaprijed, jer svi čini, sve riječi, pa i sve dobre misli, kod kojih se zaustavljamo, možemo prikazati Bogu kao žrtve, nije potrebno, da bismo načinili u danu mnogo žrtava, da na to mislimo cijeli dan i da svaki čas izgovaramo: "Načinimo

žrtvu..." Dovoljno je prikazati u duhu žrtve Gospodinu, i Njemu u čast sve naše misli, naše riječi i djela preko dana, naše pokrete, naše bića, moleći Ga, da Mu sve to bude ugodna žrtva hvale: tako ćemo postati neprestana žrtva i naša će žrtva trajati kroz sve časove dana.

Ch, de Foucauld
(Ecrits spirituels, str.115).

Teme za razgovor

1. Koji su najjači motivi, da pokrenu svećenika na duh žrtve?

2. U kojoj se mjeri može reći, da je životna snaga jedne svećeničke duše razmjerna spremnosti za žrtve, koje Bog od nje traži, ili koje si sam nameće iz ljubavi prema Bogu?

3. Komentirajte ove riječi: Duše ne znaju koliko stoje, ali nikada ne stoje, koliko vrijede.

MOLITVA

Gospodine Isuse, koji si svojom smrću povratio svijetu život, razvij u meni duh žrtve, da uzmognem obilno prelijevati Tvoj život u sve duše, koje me okružuju.

Daj mi snagu, da Ti nikada ništa ne odbijem, nego da uvijek kažem d a! - na svaku Tvoju želju!

Daj, da pomisao na sve, što si podnio za mene, potakne moju velikodušnost na službu Tvojoj ljubavi. Amen.

MISAO

Sve ono, što se u tebi opire da umre, nije vrijedno da živi

(G. Thibon)

9. BRATSKA LJUBAV

RAZMATRANJE

Ljubav prema braći je predmet, na koji se moramo najčešće navraćati.

Često susrećemo svećenike, koji su vrlo gorljivi, prema vjernicima, puni žara prema grješnicima, ali izgleda, da se nikad nisu puno brinuli za duše svoje braće.

Je li to jednostavna nemarnost, je li lažna poniznost, ili pretjerana diskrecija? - Možda sve troje u isti mah.

Isto je tako istina, da mnoge svećeničke duše lako mogu postati žrtve ovakve obazrivosti, da ne kažemo ravnodušnosti.

Sigurno u našem susjedstvu ima braće, koja - iako se nikad ne tuže i na izvan ništa ne pokazuju - mogu u nekim časovima bolno trpjeti - nadodajmo i pogubno - radi moralne osamljenosti. Mnoga bi svećenička kriza bila znatno manja ili je ne bi ni bilo, da su in tempore opportuno imali brata, koji bi pokazivao bratsko srce i razumijevanje, kojem bi se mogli povjeriti, ili jednostavno prijatelja, čiji bi srdačni prijem već sam po sebi bio neka okrepa i osvježenje.

Bog je svakomu čovjeku dao srce, koje j e stvoreno da ljubi i da bude ljubljeno. A milost narav uzdiže, ali je ne ruši, pa ako svećenički život traži stegu naših osjećaja, on ih nipošto posve ne potiskuje. I upravo je obratno istinito, naime, da je Bog svećenicima obzirom na njihovu zadaću, čini se, dao srca, koja imaju više žara i ljubavi, nego li drugima!

Tko može bolje razumjeti svećeničko srce od svećenika! I to je jedan od razloga, što je božanski Spasitelj toliko uporno naglašavao bratsku ljubav, da pokaže kolika je njezina važnost.

Koliko je plemenitih srdaca - piše o.Faber - podleglo pod težinom iznemoglosti, koja je dolazila radi nedostatka simpatije. Koliko se divnih planova dobroga Boga nije nikada ostvarilo zbog toga, što nije bilo jednog smješka i prijateljskog pogleda. Nikada se ne će dovoljno naglasiti, da je najljepša ljubav i najuspjeliji apostolat, što ga svećenik upravlja drugim svećenicima.

Pomoći jednog svećenika znači istim udarcem pomoći i tisućama drugih duša, čija gorljivost ovisi o njegovoj. To posebno znači razveseliti Isusovo presveto Srce, koje promatra, kao da smo Njemu učinili, što učinimo nekome od svoje braće.

Mi nismo samo njegovi sluge, nego i njegovi prijatelji, ali uz uvjet, da točno obdržavamo njegove zapovijedi. A n j e g o v a zapovijed, ona do koje drži iznad svega, i koja u sebi sadržava sve druge, jest baš to, da ljubimo jedni druge, kao što je On ljubio nas.

Izabrao nas je među tisućama drugih, stavio nas je na mjesto, na kojem se nalazimo, da bismo donijeli plod i da bi on i ostao.

Nositi plod, to znači pridonijeti, da se On rodi i da raste u mnogim dušama.

A poznato nam je, uz koje će uvjete ljudi vjerovati u Njega. Sjetimo se njegove molitve iza posljednje Večere, kad je upravo zaredio prve svećenike: unum sint, ut credat mundus (127).

Došao je na zemlju, da raspiri svoj oganj: ignem veni mittere in terram (128) i umro je na križu samo zato, da mi svi budemo jedno, kao što je jedno On sa svojim Ocem (129).

On nadalje znade, da ljubav nije lagana krepost, jer nema lakih kreposti. Uostalom, On nam nije ni obećao lagani život i onaj koji voli samo lagane stvari, ne će nikada doći u nebesko kraljevstvo. Ako tko želi biti moj učenik, neka se odreče samoga sebe i neka uzme križ svoj i slijedi Mene na usk-om putu.

Potrebno je, da nosimo breme jedni drugih, kao što je On činio za nas. On nas je ljubio prvi, kad nismo bili dostojni njegove

ljubavi. Dao nam je primjer i zaslužio milost, da činimo i mi, što je činio On. Budemo li promatrali braću njegovim očima i ljubili ih njegovim srcem, davali kao što On daje, opraštali kao što On oprašta, ako budemo nastojali - prelazeći preko poteškoća, koje nam leže u naravi - druge shvatiti i razumjeti, tada će On biti s nama, sve što Ga zamolimo, dat će nam, i sve, što budemo činili, donijet će ploda, jer će On djelovati u nama (130).

Budemo li ustrajni u tom jedinstvu Duha i Srca - perseverantes unanimiter (131) - njegov će Duh doći u nas, i po nama obraćati.

Naša je ljubav kamen-kušač onoga, što govorimo. Budemo li se onako ljubili međusobno, kao što je On nas ljubio, svatko će Ga moći prepoznati u nama: Po tom će svijet poznati, da ste moji učenici, ako se budete ljubili među sobom (132).

Nije On samo u našoj sredini, nego je On i u nama. U nama On nastavlja svoje utjelovljenje i otkupljenje svijeta. Po nama On moli u ime sve braće ljudskoga roda i naviješta riječ istine. U našim se rukama ŕađa svaki dan u sv.Misi. Po našim rukama odrješuje grješnike. Mi smo drugi On, ili bolje, mi smo On, njegovi udovi.

Ako smo ravnodušni jedni prema drugima, ako se ne slažemo jedni s drugima, zadajemo Mu najveću bol, paraliziramo Ga, rastrgavamo Ga.

On nas treba, da po nama daje svijetu život, život ljubavi. Kao što je Njega poslao njegov Otac, i On šalje nas. Ali kako ćemo oko sebe razasipati njegovu Ljubav, ako je sami nemamo jednu prema drugima?

Jer to je n j e g o v a zapovijed: Ljubite jedni druge, kao što sam ja ljubio vas.

Razmišljajmo malko, koliko nas je ljubio ... usque in finem: sve do kraja. Do krvi. Do smrti, do križa! Kad bismo znali, koliko On ljubi svakoga od nas! si scires donum Dei (133)... Kad bismo shvatili, koliko se zanima za svakoga od nas ... Kad bismo shvatili koliko je spreman žrtvovati svoj život za svakoga od nas! Jer nema uvjerljivijeg dokaza ljubavi, nego dati život svoj za ljubljeno biće.

Budimo dobri jedni drugima, oprostimo i razumijmo se! Jedni za druge imajmo samo lijepe riječi! Čuvajmo se prigovaranja, koja samo ruši i ogovaranja, koje samo uklanja povjerenje. Nemojmo se čuditi, što drugi nisu savršeni. Jedini je Bog savršen. Nego ponizno nastojmo najprije izvaditi prije gredu iz svoga oka, nego prigovaramo bližnjemu na slamki, koja je u njegovu. I ako nas je koji brat uvrijedio, budimo veseli, što imamo prilike pokazati svoje milosrđe. kao što je Isus milosrdan neprestano prema nama.

Čuvajmo se hladnoće, koja koči, šala, koje peku, ravnodušnosti, koja tišti. Znamo iz iskustva, da svaki svećenički život ima svojih getsemanskih časova. I sam je naš Spasitelj trebao malo utjehe i okrepe. Potičimo svoju braću! Euge serve bone et fidelis (134). Zanimajmo se za ono, što rade. Veselimo se njihovim uspjesima! Nije li bitno, da se naviješta Krist i da se ispunja volja njegovog nebeskog Oca? Njegov Otac, koji vidi u skrovitosti, znat će nagraditi svakoga po njegovim djelima.

Ali posebno: sve što budemo učinili jednomu od svoje braće, On će smatrati kao da smo Njemu učinili: quamdius fecistis uni ex his fratribus meis minimis mihi fecistis (135).

Svećenik nije čovjek, koj' toliko ljubi Krista, da radi toga zaboravlja svijet, nego čovjek, koji crpi u svojoj ljubavi prema Njemu snagu, da se sav žrtvuje za svoju braću.

RAZGOVOR

To je moja zapovijed, da se ljubite međusobno, kao što sam ja ljubio vas (136).

Po tom će poznati, da ste moji učenici, ako se budete ljubili međusobno (137).

Došao sam donijeti oganj na zemlju i što hoću, nego da se zapali? (138). Taj Oganj, to sam ja!, jer ja sam Ljubav!

Kad biste vi znali, što je to oganj, koji gori, da se raspali, Bog, koji gori od želje, da se dade!

Nema veće ljubavi od te, da netko dade život svoj za prijatelje svoje (139).

Zato sam toliko naglašavao bratsku ljubav u času, kad sam ustanovljivao u isti mah Euharistiju i svećeništvo, koja vas mora duboko sjedinjavati jedno s drugima.

Moja mala djeco, vaš je život težak. Poznajem vaša djela: scio opera tua (140). Znam za vaš umor, vaše muke, vaše brige, vaše kušnje, vaše poteškoće.

Ja sam vas za ozbiljno primio. Nisam vas pridružio djelu otkupljenja svijeta za šalu.

Nisam vas uzeo ni na prevaru. Nisam li vam dosta jasno naglasio: Ako tko želi biti moj učenik, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i pođe za mnom (141).

Ali nemojte svoj križ činiti još težim! Nemojte si sami uskraćivati okrepu bratske ljubavi, koju toliko želim ugledati gdje vlada među vama, moji svećenici!

-o-

Nemojte se zadovoljiti time, da među vama postoji samo odnos uljudnosti, pristojnosti i dobrog susjedstva. Ljubite jedan drugoga pravom ljubavlju, kao što vas Ja ljubim.

Jeste li kad mislili na to, da djelujem u svakomu od vas, i da sam prava veza prijateljstva među dušama? Samo je jedan svećenik i to sam Ja, svi su drugi samo dionici moga vječnog svećeništva. Nemate pravo biti ravnodušni jedni prema drugima.

Ništa Me toliko ne bo-li kao hladnoća, koja vlada među svećenicima. Kidanje mojih udova na križu nije bilo za Me toliko bolno, kao što je kidanje mojih najdražih otajstvenih udova, što su svećenici.

I obratno, ničim Mi ne možete priuštiti toliko veselja, koliko bratskom međusobnom ljubavi.

"Ispunite moju radost, da isto mislite, imajući istu ljubav, jednodušni i jednomisleni"(142)

Dok ste međusobno srdačno povezani, Ja sam među vama i đavao nema nikakva pristupa k vama. Čuvajte se svega, što bi vas moglo razdijeliti. To je taktika Sotone, sijača mržnje, da razdijeli, pa da zavlada. Ali tamo gdje je ljubav i prijateljstvo, tamo Ja kraljujem. Ubi caritas et amor, Deus ibi est!

-o-

Odakle to, da je po koji svećenik dobar, da rado prima svoje župljane, a ostaje rezerviran, gotovo hladan prema braći u svećeništvu? Najbliži susjed jednog svećenika su drugi svećenici. Imate brigu jedni za duše drugih. Alter alterius onera portate (143).

Znajte dobro, da smatram, kao da ste Meni učinili, što ste učinili kojemu od moje braće: quamdiu fecistis uni ex his fratribus meis minimis, mihi fecistis (144). Ako je to istina za svakoga od vaše braće među običnim ljudima, koliko je više istina za braću u svećeništvu?

Ljubav je razlog vašeg opstanka! U mojim očima značite toliko, koliko vrijedi vaša ljubav! Homo videt in facie, Deus autem in corde. Ja gledam na srce, i kod Mene vrijedi samo žar vaše ljubavi u njemu. Sudit ću vas prema stupnju vaše ljubavi, i prema tome će biti razmjeran i stupanj vaše sreće i slave.

-o-

Nemojte se dati smesti pogreškama, koje otkrijete kod svoje braće. Ne znate li, da milost uzdiže narav, ali je ne ruši? A nemate li i vi sami nekih pogrešaka, koje vama treba oprostiti?

Moji su prvi svećenici bili daleko od savršenosti. Pa ipak sam ih izabrao, ipak sam ih podnosio, ljubio, pa i nakon što Me ostaviše - pa i Judu - gledao sam ga kao prijatelja sve do kraja: prijatelju, zašto si došao (145)? Upropastila ga je nevjera u iskrenost moje ljubavi.

Budite dakle dobri prema svima, i to ne nekom popustljivom dobrotom kao ponizujućom, nego dobrotom, koja - jer izlazi iz moga srca - rasvijetljuje, grije i osnažuje. Uostalom ništa ne će toliko radosti donijeti vašem srcu, kao ljubav prema braći; qui diligit fratrem suum, in lumine manet (146).

Ne znate, koliko dobra možete učiniti svojemu bratu jednom utješnom riječi, jednim znakom simpatije. To će vam biti uistinu lako, budete li nastojali, da ih ljubite istom ljubavlju, kojom ih Ja ljubim i ako se često budete sjedinjavali s ljubavlju, koju Ja imam prema svakomu od njih.

Onaj, koji nema prema svojemu bratu, koji je u poteškoći, malo simpatije i iskrenosti, ne zna, da i on sam može biti na početku kakvog žalosnog pada.

Ne znate koliko zla možete izbjeći i koliko dobra učiniti, ako činite dobro jednom od svoje braće.

-o-

Ako li imate vlast nad nekim, sokolite one, koji ovise o vama: euge servo bone et fidelis (147). Stvorite povoljne okolnosti

koje čine lijepim život kraj vas, ne zaboravite, da je prva ljubav dopustiti dušama, da se ražare, da bi ih Ja mogao više ispuniti: dilata os tuum et implebo illud (148).

Ako ste mladi svećenici, budite uslužni prema svojim starijima! Poštujte prednost! Ne gubeći ništa od svoje spontanosti, pazite, da ne vrijeđate starije neugađenošću, prkosnim ponašanjem, konačnim sudovima. Milost moga svećeništva ne nadomješta iskustvo. Nastojte tražiti, a što je još teže, i primati savjete.

Ništa ne činite za inat ili za taštu slavu, nego u poniznosti neka jedan drugoga smatra većim od sebe! Ne gledajte svaki na svoje, nego i na ono, što je od drugih (149).

Nemojte biti zavidni na uspjesima svoje braće, nego se veselite blagoslovi, kojim blagosivan njihov posao. Vi doprinosite sa svoje strane dobru zajednice. A ako vaši poslovi uvijek ne urode uspjehom, kako biste željeli, tada se nemojte žalostiti, nego se sjetite, da će sijač biti dionik radosti, kada kucne čas žetve; qui seminat simul gaudet et qui metit (150).

-o-

Nastojte svi, da unosite radosti u duše onih, koji vas okružuju, trudite se, da svakodnevne odnose u zajednici učinite sretnijima i lakšima! Znam za poslovicu: najveća je pokora zajednički život. Istina je, da je često tako, ali to nije volja ni moja, niti mojega Oca.

Naš je zajednički život izvor naše sreće i želim da budete sjedinjeni međusobno, kao što Otac i Ja sačinjavamo jednu zajednicu s Duhom Svetim upravo zato, da naša radost bude u vama.

-o-

Svako jutro za vrijeme razmatranja ili u "Spomenu" kod Mise, sjedinite se sa Mnom, da upravite misao ljubavi i naklonosti svoj svojoj braći, a posebno onima, s kojima ćete se susresti preko dana. I navečer ćete ih prikazati Meni na blagoslov. Ali i preko cijelog dana ne ćete zaboraviti na najveću želju mojega Srca, koju sam izrekao i svojim prvim apostolima, kad sam ih učinio dionicima svoga svećeništva: To je moja zapovijed, da se ljubite međusobno, kao što Ja vas ljubim ...

A Ja sam vas ljubio sve do smrti za vas ....

ISPIT SAVJESTI

1. Jesu li moje misli prema mojoj subraći obično prožete ljubavlju i dobrotom?
2. Jesam li vjeran u vježbanju vrline blagog tumačenja?
3. Radujem li se, ako mogu ispričati svoga subrata, ili barem istaći olakšavajuće okolnosti?
4. Smatram li zločinom optuživati subrata?
5. Smatram li kao svojom prvom dužnošću biti uvijek spreman iskazati duhovnu uslugu subratu?
6. Smatram li, da moja subraća sačinjavaju moga bližeg bližnjega?

7. Prihvaćam li rado, da ispovjedim ili da duhovno vodim kojeg subrata bez izmotavanja da nisam iskusan ili da nisam dostojan?

8. Da li sam uvijek sretan, kad mi se pruži prilika, da iskažem subratu kakvu uslugu?

9. Posjećujem li rado subraću, koja trpe ili koja su bolesna?

10. Dolazim li točno na svećeničke sastanke: župske, dekanatske, konferencije...? Pa i onda, ako bi ja osobno tu mogao naći malo koristi - što je teško dokazati - tko zna, ne će li moja prisutnost biti poticaj za ovog ili onog subrata, koji bi mogao od toga imati neku korist?

11. Jesam li čvrsto uvjeren, da nema ništa, što bi Isus smatrao važnijim od bratske ljubavi?

12. Pazim li budno na to, da nikada ne uvrijedim kojeg subrata kakvom preoštrom riječi ili osornim držanjem?

13. Mislim li nato, da što je čovjek kome više prijatelj, više mora paziti, da se čuva bezobzirnosti i pažljivo obdržavati pravila pristojnosti i uljudnosti?

14. Jesam li uslužan prema starijoj subraći?

15. Jesam li ljubezan i pun razumijevanja prema mlađoj subraći?

ODLUKE

1. Poklonit ću se od vremena na vrijeme Kristu-Svećeniku, koji živi u duši moje subraće.

2. Nikad ne ću zatvoriti svoju dušu svojoj subraći, uvijek ću im biti na raspolaganju, srdačno ću ih uvijek primati.

3. Molit ću se često za posvećenje svoje subraće, i za uspjeh njihovih apostolskih pothvata.

4. Nikada ne ću jašiti na pravilima prednosti obzirom na sebe, ali ću na njih obazrivo i točno paziti obzirom na druge.

5. Oprostit ću odmah, nikad ne ću čuvati srdžbu, pa ni za bezobzirnosti, koje bih mogao doživjeti. Nije li to jedan način, da ganem Našeg Gospodina, da i meni oprosti moje bezobzirnosti u njegovoj službi?

6. Prilikom sastanaka subraće ili u zajednici nastojat ću, pa čak ako to ni ne odgovara sasvim mojem temperamentu, biti nasmijan, veseo, duhovit.

7. Nikad se ne ću pridružiti kuđenju kojeg subrata i nastojat ću na zgodan način ispričati one, koje bi napadali u njihovoj otsutnosti.

8. Ako sam poglavar zajednice, uzet ću si za pravilo upozorenje sv.Augustina: Quiquis amat dictis absentem rodere vitam, hanc mensam indignam noverit esse sibi.

9. Bit ću sretan, budem li imao prilike pomoći subratu ne očekujući za to nagrade, ali ću se pokazati vrlo zahvalnim za najmanju iskazanu uslugu.

ČITANJE

Mi smo dobri svećenici, to je jasno. Jesmo li i svećenici dobri? Mjesto, gdje se nalazi epiteton mijenja smisao. Nalaze li naši vjernici u našem srcu svu onu dobrotu, koju nam nameće, više nego njima, naše svećeničko poistovljenje s Kristom i koju traži od nas, više nego nekada, krajnja nevolja ovog vremena? Osjećaju li i sama naša subraća, da nas prožima savršena ljubav prema njima?

Svjedočanstvo, koje sam nedavno primio, ostavlja nas u strahu, da ima još tu i tamo teških povreda naše ljubavi. Poslušajmo bolno priznanje jednog mladog svećenika i razmišljajmo o njemu, da bismo bolje pazili na nedostatke srca, u koje bismo mogli i mi zapasti.

Ima tek 35 godina i već je klonuo. Iako je već bio na nekoliko mjesta, nije se susreo na svom putu s nijednim subratom, koji bi pokazao prema njemu iskrene simpatije, i nijednoga, u koga bi mogao imati puno povjerenje.

Prema njegovu pričanju (ne jamčim za sve te činjenice) oko sebe je našao samo ravnodušnost, koja se krije pod plaštom uljudnosti. Svaki vješto igra svoju igru, da bi postigao ono, što želi. Odatle se rađa zavist prema takmacu, koji - trudeći se mnogo - uspjeva, da ga bolje cijene od drugih. I da mu se stane na put, stavlja se sve u pokret: zlonamjerna prepričavanja, lažne kritike, spletke. S najviših mjesta, odakle bi mogli načiniti kraj tim žalosnim poslovima, radije ne posreduju, da ne bi time uznemirili svoj mir ili izvrgli pogiblji svoj vlastiti napredak.

Za vrijeme rata taj je nesretnik iskusio među vojnicima različitih društvenih slojeva i vrlo oprečnih mišljenja, drugarstvo, koje mu je tako bilo ugodno srcu. Kod nas, kakve li protivnosti, kakvog razočaranja! On je radi toga toliko satrven, da čak žali, što pripada našoj kleričkoj obitelji ...

Vjerujem, da taj nije imao samo "peh", nego da je imao i krivnje, iako on to ne priznaje. Njegove su pogreške, kojih je jedva svijestan bio, otežale njegov slučaj. Djetinja osjetljivost je povećavala muku. U svojim je sudovima bio tvrdoglav i imao je bolesnu sklonost da sve generalizira. Ali ipak, svejedno, kako da rastumačimo to, da je jedan od naših tako brzo došao dotle, da otkriva samo žalosne strane u svojoj crkvenoj životnoj sredini?

Možda je on prošao kraj nas, a da nismo ni opazili njegovu potajnu bol, da nismo ni pokušali ublažiti njegovu početnu razdraženost. U početku bi jedna dobra riječ, jedan prijateljski susret bio mogao spriječiti to otrovanje gorčinom. Mi nismo na to mislili. Nismo ni držali, da bismo morali na to misliti. Svaki je zaokupljen svojim brigama, koje mu ne dopuštaju, da se brine i za drugoga. Živimo obično tako daleko jedni od drugih i kilometarski i moralno, i toliko nas već vjekovima pritišće taj duh individualizma, od kojeg nas Crkva ne će izliječiti još za nekoliko generacija. Svaki sebi! Ja se izvlačim, da što bolje uredim život svoj, a vi isto tako radite za sebe!

Tako nije htio Učitelj. On je htio od nas načiniti braću, koja jednim srcem ispunjuju svoje zajedničko djelo, naime svoje spasenje i posvećenje kao i svoj apostolat. Program, koji nam je

zacrtao, je da živim onako složnim i bratskim obiteljskim životom, kakav je bio njegov u Kafarnaumu. Dvanaestorica i On zajedno stanuju, zajedno rade, oni su jedno. On je želio, da sačinjavamo još savršeniju zajednicu: njegovu vječnu Obitelj, koju nam je stavio kao uzor, sa svom svojom dubokom intimnošću, koja među njezinim članovima ostvaruje posvemašnje jedinstvo istoga bitka i istog života. Sigurno se nije nadao, da će tako divno sjedinjenje obnoviti među nama. Ali kad nam je dao kao uzor takav nedostiživi ideal za našu slabost, moramo to shvatiti, da bismo morali uvijek poduzimati nove napore, da se tom idealu što više približimo. A mi smo se od njega već toliko udaljili, da je oslabio u nama i smisao za tako dragu svećeničku zajednicu.

Vlastitom smo krivnjom bez jedne sile, koja bi mnogo pomagala širenju Božjeg kraljevstva na zemlji i koja bi nam s vrijednošću uvećavala i sreću. Koliko nas to stoji, što nismo više složni i što se bolje ne držimo naputka Gospodnjeg! Bolje ćemo živjeti i uspješnije raditi, kad pod njegovim utjecajem, koji, na sreću, sve više raste, bude opet među nama samo jedan duh i jedno tijelo.

Kanonik Thellier de Poncheville

Teme za razgovor

1. Zašto je bratska ljubav tako teška non solum lingua, sed et in opere?
2. Koje su loše posljedice prigovaranja otsutnima?
3. Koja su najuspješnija sredstva, da poraste u našim svećeničkim srcima ljubav Kristova?

MOLITVA

Gospodine, dostoj se blagosloviti svu moju subraću! Smiluj se onima, koji trpe, budi im okrepa! Smiluj se i onima, koji se osjećaju napuštenima, budi im tješitelj! Smiluj se onima, koji kolebaju. Budi im svijetlo! Smiluj se onima, koji se osjećaju umornima, budi im snaga! Smiluj se svima onima, koji Ti se daju bez računa, budi Ti sam Plod i Nagrada njihovih poslova.

I daj, da među nama svima, raste sve dublja i sve djelotvornija ljubav, jer je crpimo u Tvom svećeničkom Srcu. - Amen.

MISLI

Bog nam je dao bližnjega kao sredstvo, da pokažemo kolika je naša ljubav prema Njemu.

Sv. Katarina Sijenska.

10. DUH ZAJEDNICE

RAZMATRANJE

Na početku ovog razmatranja, poklonit ću se utjelovljenoj Riječi, koji u sebi nosi čitavo čovječanstvo, i koja prihvaća sve ljude dobre volje, da ih privuče zajedno sa Sobom u nepresušivi potok hvale i ljubavi, koji Ga povezuje s Ocem po nadisanju Duha Svetoga.

Zašto moramo imati osjećaj za zajednicu?

Kako ćemo u sebi razvijati taj osjećaj zajednice?

Zašto moramo u sebi razvijati osjećaj za zajednicu?

To je velika Spasiteljeva želja:

Briga za jedinstvo je bila stalno Isusu na Srcu.

Krist je živio ovdje na zemlji. On je umro na križu, prije svega zato, veli nam sv.Ivan, da "razasutu djecu Božju skupi u jedno - ut filios Dei qui erant dispersi, congregaret in unum" (151).

Toliko je puta naglašavao apostolima blagost i poniznost, krotkost i strpljivost i svaku vrstu podnašanja i međusobnog oprštanja samo zato, da pod svaku cijenu sačuvaju među sobom potrebno jedinstvo.

On daje i samoga Sebe za hranu, samo zato, da bude u svakomu On isti, pa da oni svi budu jedno s Njime, i da budu u Njemu spojeni u jedno. Pa i na Zadnjoj Večeri - i to s koliko napadne upornosti - govori samo o ljubavi i bratstvu.

I cijela njegova euharistijska molitva, koju nam tako dirljivo iznosi sv.Ivan u sedmoj glavi, ima samo taj cilj, da pomogne to ljudsko bratstvo, da ga uskladi sa samim božanskim jedinstvom: "Kao što si Ti, Oče, u meni, i ja u tebi. Da, i oni s nama budu jedno, ja u njima i ti u meni - Ut omnes unum sint, sicut tu, Pater in me, et ego in te. Sint unum sicut Pater et ego unum sumus. Ego in ejis, et tu in me, ut sint consummati in unum".

Ovu Isusovu želju: da svi BUDU JEDNO, prvi su kršćani toliko imali na srcu, da je ostvare, da su sve stavljali u zajednicu i da su uistinu bili samo jedno srce i jedna duša.

I sveti Pavao je najvišše naglašavao to:

.... Jer svi ste vi jedno u Isusu Kristu (152).

"Jer kao što u jednom tijelu imamo mnoge udove, a udovi svi nemaju isti posao, tako smo mnogi jedno tijelo u Isusu Kristu, a pojedini udovi jedan drugomu" (153).

I sve ono, što bi moglo nanijeti štetu jedinstvu Kristova Tijela, njemu je izgledalo kao samo nijekanje kršćanstva: "Vi niste ni Apolonovi, ni Kefini, ni Pavlovi, nego ste svi kristovi, vi ste udovi jedni drugima".

Istina.

To je temeljna istina našeg kršćanstva, ali kojoj se tako duboko protivi naša sebičnost i koju istinu moramo neprestano si dozivati u pamet, da bi nam prešla u krv i u dušu.

Pa doista, među nama kršćanima, a onda pogotovo među nama svećenicima - i to s nekim još jače pojačanim naglaskom, među nama svećenicima, koji pripadamo istoj župi, ili istoj misiji - postoji neka duboka povezanost, koja nas sjedinjuje jedne s drugima. Isti je božanski život, koji struji u našim dušama; isti Krist želi, da naša srca kucaju skladno s njegovim; isti Krist, Vrhovni Svećenik, nastavlja po nama svoju ulogu kao Svećenik, Posrednik i Posvetitelj; Isti je Gospodar, koji nas je pozvao da radimo na istoj tabli Očeva polja, i isti Krist djeluje u svakomu od nas.

Malo je misli, koje tako često dolaze pod pero Otaca i Svetaca, kao što je misao našeg jedinstva i zajednice s Kristom:

"Kao što je taj kruh raskidan bio nekada razbacan po brdima, i sabran postao jedno, tako, Gospodine, Crkva tvoja spaja krajeve svijeta" (154).

"Ne mislite, da možete učiniti nešto dobro sami za sebe. Dobro je samo ono, što činite u zajednici. Jedna te ista molitva, jedna prošnja, jedan duh, jedna nada, koju oživljuje ljubav u zajedničkom veselju, to je Krist, iznad kojega nema ništa"(155).

"Kad Gospodin naziva svojim Tijelom kruh, koji je postao od mnogo zrna, On time označuje, da čitav kršćanski narod, koji On nosi u Sebi, mora biti jedno. I kad vino, koje je iscijeđeno iz mnogo grozdova i koje tako postaje jedna tekućina, nazivlje svojom krvi, time On označuje još i stado, koje smo mi, koje je samo jedno jedinstvom mnoštva" (156).

"Udovi Spasiteljevi, kolikogod bili mnogobrojni, pod jednom jedinom Glavom, koja je Spasitelj Sam, povezani vezom ljubavi i mira, sačinjavaju samo jednog čovjeka. Njihovi se glasovi često dižu u psalmima, kao glas jednog jedinog čovjeka, i čuje se, kako jedan vapije, kao da bi on bio svi, jer su svi u jednomu, jedno" (157).

Svi su sveci, po nadahnuću Duha Svetoga, isto tvrdili: sveti Bernard, sveti Toma Akvinski, sveti Bonaventura, sveta Katarina Sijenska, sveta Angela de Foligno. Navedimo samo divnog Ruysbroecka:

"Nebeski je Otac stvorio sve ljude na svoju sliku. Njegova slika je njegov Sin, njegova vječna Mudrost... U odnosu prema Njemu svi smo bili zamišljeni od sve vječnosti... Svi smo mi jedno, usko sjedinjeni s Njime, koji je izvor u nama svega našeg života, kao što je On i razlog našeg poziva na opstojanje".

U stvari, Krist je zajednica. I kao što veli Bossuet u svom govoru o trpljenju: Isus nas Krist nosi u sebi, više smo njegovo tijelo, nego svoje vlastito. I možemo shvatiti i razumjeti, da ništa ne može biti bolnije, u fizičkom smislu riječi, nego li je komadanje Krista u njegovim udovima.

To je životna potreba

Osjećaj za zajednicu je izvor snage i plodnosti. "Svako će kraljevstvo, koje je razdijeljeno u sebi, propasti, rekao je Naš Spasitelj. Svaka zajednica, kojagod ona bila, u kojoj nema slaganja, slabi i polako ide u propast. Teolozi nas uče, da u djelovanju ad extra tri Božanske osobe djeluju per modum unius. Kakvu li snagu predstavlja kler u jednoj župi, profesorski zbor u kakvom zavodu, ili kakva misionarska ekipa, kad osjećaju, da svi sačinjavaju jedno, i da nema među njima rascjepa: "Brat, koji pomaže brata, kao čvrsti grad - frater qui adjuvatur a fratre quasi civitas firma" (158).

Ima jedna rečenica u Evanđelju, koja se često loše shvaća i koju je teško i prevesti. Nalazi se u 18.poglavlju sv.Mateja. "Nadalje vam kažem:ako dvojica od vas na zemlji jednodušno zamole, što mu drago, dat će im Otac nebeski"(189). Ako se dvojica od vas slože (i u grčkom se tekstu radi o slaganju glasova i srca), mogu zamoliti sve, što žele. Njihova je moć velika na Srce mojega Oca.

A slijedeći redak to obrazlaže: Ubi enim sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum - gdje su dvojica ili trojica sabrani u ime moje, ondje sam i ja među njima" (160).

Kako moramo razvijati u sebi osjećaj za zajednicu

Duh i osjećaj za zajednicu raste u onoj mjeri, u kojoj se razvija svijest o jedinstvu biti, htijenja i djelovanja (Esse, velle, agere).

1. Malo kao za lijek protiv svoga suviše individualističkog odgoja, moramo se sjetiti, da smo samo elemenat jedne cjeline.

U času molitve, moramo se uključiti, i uključiti sve druge zajedno s nama u jedan veliki kolektivni plural Očenaša.

U času, kad se molimo, i drugi mole u to isto vrijeme s nama. Među njima ima bez sumnje pravih svetaca, koji će uskoro biti priznati, a možda i kanonizirani. Moram se sjediniti s njima.

Ima ih opet sva sila drugih, bez sumnje još više, koji se ne mole, jer na to ne misle, jer to ne znaju, jer to ne će; to nije važno, oni su naša braća: sjedinimo se s njima.

Kako li Očenaš poprima posebni izražaj, a posebno, patetičniji naglasak, kad si dozovemo u pamet sve one, koji su gladni, one koji su pali, one, koji su u napastima, one, koji su žrtve ili robovi zla, i kada ih bratski nosimo u sebi, da omogućimo Kristu, da vapije Ocu u njihovo ime: panem nostrum quotidianum.

Mjesto da popustim, da mojim nutarnjim životom prevladava vlastiti "ja", kojega jako lako postavljamo središtem svijeta, moramo čuvati u sebi svijest o kršćanskoj zajednici i ne smijemo zaboraviti, da je molitva po biti molitva sviju, molitva za sve.

2. Plodnost zajednice ne ovisi samo o osobnoj vrijednosti svakog pojedinog njezinog člana, nego i o snazi i sili kohezije, koja ih povezuje jedne s drugima u nastojanju oko zajedničkog dobra. Što taj cilj jasnije shvate, volje se više usmjeruju

zajedničkim nastojanjem prema njemu, i osjećaj će za zajednicu biti tim trajniji i savršeniji.

A koji je cilj nama svećenicima, ako ne taj, da doprinesemo, da Krist poraste i da se uveća u onom dijelu Crkve, koji je povjeren našim brigama. Toliko ćemo više biti sjedinjeni, koliko nam volja bude više pročišćena od svake primjese, to znači od svakog traženja, više ili manje lukavoga, samoga sebe. To mi dobro znamo. Moramo ponizno pomagati duše, da se usmjere prema Bogu, a ne, da ih pridobivamo za sebe. Vrlo se je lako slagati u jednoj zajednici, gdje svaki ima vrlo čisti osjećaj posvemašnje nezainteresiranosti prema svojim sudrugovima, i stoji na isključivom raspolaganju zajedničke stvari.

3. Snaga jedne zajednice je u razmjeru, ne samo sa brojem njenih članova, u čestom naglašavanju njihovih zajedničkih razloga, da budu zajedno, nego i sa njihovim zajedničkim djelovanjem, mišljenjem i veseljem (161).

Uvijek postoji velika opasnost, da čovjek u svom području rada, radi bez veze s onima, koji rade zajedno s njim, ili u isto vrijeme, kada i mi. Međusobno pomaganje u djelovanju, koje traži izvjesno skretanje od svojih vlastitih pogleda, i briga za djelovanje drugih, zajedničko usklađivanje nacrta, donosi nam u stvari više, nego od nas zahtijeva. Potrebno je lojalno urediti i igru u zajednici.

Dovodeći u cjelinu svoje djelovanje s djelovanjem zajednice, kojoj pripadamo, nipošto sebe ne prikraćujemo. Sasvim protivno, obogaćujemo se pridonosom sviju. I onda tu više nema mjesta ni za uvredljivost, ni za zavist, jer, kako veli sv.Augustin, "ono što svaki posjeduje, pripada svima": etiam tibi habet quisquis in illa habet aliquid.

Vrlo je važno, da ljubav vodi članove zajednice i to najsrdačnija i najbratskija ljubav, jer ako "ljubav, koja daje čvrstoću jedinstvu, nije prava, tamo gdje ljubav ne vlada, jedinstvo je samo prividno". I zato sv.Crkva, u popričesnoj molitvi u petak iza Pepelnice, moli, da duh ljubavi razvija prijateljstvo kod onih, koji dolaze primati sakramenat jedinstva: Spiritum nobis, Domine tuae caritatis infunde; ut quos uno pane coelesti satiasti, tua facias pietate concordes.

RAZGOVOR

Svećeniče moj, ti moraš, više nego ijedan drugi kršćanin, biti klica jedinstva.

Grijeh razdvaja. Milost ujedinjuje. Tamo gdje vlada sebičnost, dijeljenje je sudbonosno. Tamo, gdje je moja milost, jedinstvo je moguće.

Da ti znaš, koliko trpim radi diobe među ljudima, radi diobe među kršćanima... ali još više radi diobe među svećenicima!

O, svećenici moji, jeste li mislili na to? -Više od običnih vjernika, vi ste moji dragocjeni udovi. Ja želim djelovati preko vas. Svaki pokret milosti je mučni pokret, kad vi niste dosta sjedinjeni sa Mnom i sjedinjeni među sobom.

Imajte dakle uvijek pred očima moju svećeničku molitvu, moju molitvu za vas: "da budu jedno"; Pater sancte, serva eos in nomine tuo quos dedisti mihi, ut sint unum sicut et nos (162).

To je eto bitno, koliko za vaš apostolski, toliko i za vaš nutarnji život. Onaj, koji se odjeljuje i kida jedinstvo, slabi, ali lišava također moju milost jedne od njezinih svojstava, naime da povezuje ljude i prema tome zaustavlja toliko i otkupljenje svoje braće.

Jedinstvo sa Mnom i jedinstvo među sobom, to mora biti sav vaš život. Jer što budete više sjedinjeni sa Mnom i sjedinjeni među sobom, omogućit će Mi više da djelujem po svima vama zajedno. I tako preko vas sviju, da sve privlačim k Sebi.

Prihvatite taj zakon, da sasvim sami ne možete učiniti ništa trajna ni dobra. Vaše su mogućnosti djelovanja neograničene, pristanete li na to, da zajedno molite, zajedno radite, zajedno se borite, zajedno sijete, zajedno žanjete, zajedno se veselite.

To zahtjeva izvjesno odricanje, dopuštam; to je odricanje, o kojem sam vam govorio, kad sam vam rekao:"ako se tko ne odreče samoga sebe, ne može biti moj učenik, ne može biti moj svećenik". Ali to odricanje nosi obilan plod. Što više, ono je uvjet pravog cvata. Onaj, koji izgubi svoj život, ulijevajući ga u moj život, naći će ga još ljepšeg, još bujnijeg, posve preobraženog.

Ja sam zajednica. I tamo, gdje je prava zajednica, i Ja sam. Blagosivam sve ono, što može doprinijeti u vama ili oko vas pravom duhu zajednice.

Osamljenost je besplodna. Ako samoća može biti spasonosna, ona se nikada ne smije sastojati u izdvajanju duha i srca.

U času molitve, uđi, svećeniče moj, u veliku zajednicu hvale i ljubavi. U času rada, sjedini se sa svojom braćom, koja rade. U času trpljenja, uzmi sva trpljenja ljudska, zajedno sa svojima, pa ih sjedini s mojom Mukom.

Ne zaboravi, da je zajednica satkana doprinosom svakoga svoga člana. Ona vrijedi toliko prema onome, što od tebe traži, koliko i po onomu, što ti daje. Nikada ne žali taj dar. Čini se, da ti otima, A stvarno, donosi ti mnogo više, nego od tebe traži, jer ti daje MENE.

ISPIT SAVJESTI

1. Čitavo kršćanstvo posjeduje jedan posebno društveni karakter, koji je nemoguće ne priznati, a da ga čovjek ne iskrivi.

   Shvaćam li, da je duh kršćanstva bitno duh zajednice?

2. Da li je taj osjećaj za zajednicu dovoljno ušao u moj život, da utječe na moju osobnu pobožnost, na moje odnose s mojom subraćom, na moju službu među mojim župljanima?

3. Jesam li dobro shvatio, da Isus Krist ne želi biti Glava odijeljena od svoga tijela? Promatrati ga tako, znači osakatiti Ga i iskriviti Očev plan, koji nas sve gleda preko svoga Sina koji Mu je jako omilio.

4. Nemam li sklonosti, da praktično zaboravim, da sam, kao član Kristova tijela, u isto vrijeme i član drugih članova? Imam li na svetoj Misi osjećaj, da prinosim Ocu, po Kristu, prinos čitave zajednice? Pazim li na to, da se u Spomenu za žive, sjetim čitave vojujuće Crkve; kod "Communicantes" čitave slavne Crkve? U Spomenu za pokojne čitave Crkve, koja trpi?

5. Jesam li shvatio, da nisam sam ni onda, kad sam osamljen i da sam po Kristu Svećeniku, koji živi u meni i u mojoj braći istim svećeništvom, s njima duboko sjedinjen?

6. Utisak osamljenosti, koji katkada osjećam, ne dolazi li od toga, što usko i individualistički shvaćam religiju? Nisam li ja, i bez svoje volje, posve zadojen onim individualizmom, koji je toliko škodio dušama od 16.stoljeća?

7. Imam li želju, da se okoristim zgodama za susret, koji bih mogao imati sa svojom subraćom? Ne mogu li materijalno živjeti u zajednici, činim li sve ono, što ovisi o meni, da budem s njima "u duhu zajednice"?

8. Ne spadam li možda u one svećenike, koji su inače jako dobri, ali koji dopuštaju, da ih toliko obuzme ljubav prema samoći, da se dragovoljno odriču svakog dodira sa subraćom, zaboravljajući, da, kad oni ne bi ni imali nikakve osobne koristi od svećeničkih sastanaka - što bi trebalo istom dokazati - njihova prisutnost može biti poticaj za druge svećenike, kojima je to potrebno i korisno.

9. Mislim li katkada na to, da molitve moje sv.Mise, psalme moga brevijara, izgovaraju istoga dana stotine hiljada svećeničkih usta?

10. Imam li jasnu misao o jedinstvenom svećeništvu Kristovom, koje se prelijeva sada - ostajući ipak jedno - na stotine hiljada članova, među kojima se nalazi Vrhovni Svećenik, moj Biskup, i neki sveci (možda sveci, koji će jednoga dana biti kanonizirani?). Jesam li mislio na to, da sjedinim svoju molitvu s njihovom, i da sjedinim svoj život s njihovim?

11. Duh zajednice dolazi do izražaja u duhu međusobnog pomaganja. Ne spadam li možda među one svećenike, koji vrlo apostolski djeluju i vrlo vole svoje ovce, ali kojima ne pada ni na pamet, da bi iskazali kakvu duhovnu uslugu i pomoć svojoj poznaoj i nepoznatoj braći? Mislim li barem katkada na to, da se pomolim za uspjeh u službi svoje braće u svećeništvu?

12. Borim li se protiv čisto individualističkog prikazivanja religije? Naglašavam li prilikom katekiziranja dosta plural Očenaša, kolektivni smisao većine liturgijskih molitava?

13. Ne igram li svoju ulogu tako, da postanem, prema riječima nekog bezvjerskog pisca, "tehničar individualnog spasenja"? (163).

14. Sve jednako razvijajući u dušama osobnu pobožnost, razvijam li, u njima katolički osjećaj, a taj nije ništa drugo, nego osjećaj za zajednicu u najvećoj mjeri?- Posebno, nisam li imao prilike uvidjeti, da je jedno od najboljih sredstava, da bi doprinio porastu kršćanskog duha na svojoj župi, osnivanje i podržavanje misijskog osjećaja?

15. Poznaju li dobro moji vjernici točni smisao istine o Općinstvu svetih? Jesu li uistinu povezani jedni s drugima po svojoj pripadnosti Kristu? - Posebno, jesam li učinio sve, što je ovisilo o meni, da im se Misa pjesmama i zajedničkim molitvama učini, kao čin zajedničke pobožnosti?

16. Jesam li shvatio, da se obzorje jednog svećenika ne smije ograničiti na granice njegove župe? Njegov pogled mora sezati svuda, a glavna želja njegova srca mora biti porast Kristov u čitavom svijetu, Pod djelovanjem jednog jedinog soka, koji oživljuje jedan isti Duh, jedan je jedini Živi, koji se razvija do savršene svoje muževne dobi, kojoj veličina ostaje Očeva tajna.

17. Jesam li shvatio Spasiteljev poziv, da izgubim svoju dušu, da bih je bolje opet našao, to znači, da utopim svoj sebični "ja" u kolektivnom kršćanskom "mi", gdje na svojem mjestu, ispunjujući svoju ulogu za dobro sviju, primam obilno za uzvrat od prinosa svakoga pojedinca?

ODLUKE

1. Sjedinit ću se sa svim dušama, kada se sjedinjujem s Kristom.
2. Prije nego započnem sv.Misu ili brevijar, sjedinit ću se sa svim svećenicima svijeta, koji mole u isto vrijeme kad i ja.
3. Sjedinit ću se sa svima onima, koji mole, da molimo u ime onih koji ne mole.
4. Često ću prikazati Ocu službu svoje subraće.
5. U svojoj ću župi često potsjećati vjernike dubokih veza, koje ih sjedinjuju jedne s drugima. Osvrtat ću se na osjećaj za zajednicu, koji se nalazi u liturgijskim tekstovima i obredima, i iz njih izvoditi zaključke za praktičnu ljubav.

ČITANJE:

Ne postoji između svake pojedine duše i Boga neki privatni i zauzeti put, kojim bi se putovalo neovisno o bližnjemu. Postoji i otvara se pred svim dušama jedan jedini put, a taj je Krist. Ego sum via, rekao je On: po Njemu i to samo po Njemu idemo Ocu.

Na tom jednom jedincatom putu nema izdvojenih puteljaka: sam taj put ide i doprinosi napredovanju onih, koji idu s njim. V i a v i v a veli sv.Pavao Hebrejima, govoreći o Kristu. Napredovanje sviju je jedno u svom početku:ono ostaje jedno i u svom razvijanju. Napori, koji se tu čine, su solidarni i nadopunjuju jedni druge: jedni ulaze u druge. Kao što je jedna kaplja vode u rijeci zahvaćena čitavom masom, tako svakog kršćanina, u njegovu uspinjanju prema Ocu, nose svi drugi.

Za Kristove udove nema odijeljene svetosti. Što više, za njih ne postoji nikakav zasebni spasonosni čin, nikakva dobra kretnja, koju bi oni mogli izvršiti sami.

Jedinstvo Crkve na zemlji je isto kao i jedinstvo Crkve na nebu.

Ovo na zemlji je u pripravi, još ga ne vidimo svojim tjelesnim očima, ali ono nije ništa manje stvarno.

Treba dakle zaključiti, da život milosti, još dok ima, sigurno, svoje stupnjeve, ima i svoje jedinstvo: živjet ćemo samo od jedinstva, jedinstva s Kristom.

Dosljedno, ako je istina, da svaki prima u svoje ime milost, koja ga posvećuje, nije istina, da je prima odijeljeno od drugih. Jer sve, što čovjek prima, to prima po ucijepljenju u Krista, a ucijepljenje u Krista je isto, što i ucijepljenje u sve Kristove udove. Razlika: postoji! To je de fide definita. Ali odjeljenost: ne postoji! Udovi u jednom tijelu su posebni, što više i različiti samo zato, da budu bolje sjedinjeni.

Milost nije dakle građa za raspravljanje ili za zavidanje. Onaj, koji je primio manje - a tko to uostalom može znati? - ne može se žalostiti, što su drugi primili više. Pa i za njega je dobro, što drugi imaju veću prednost, jer ono, što je dano njima, dano je i njemu. U tjelesnom jedinstvu, i oni, koji primaju manje, primaju sve.

Otajstvo milosti, otajstvo raznolikosti i nejednakosti, a ipak otajstvo jednakosti i jedinstva, to je otajstvo kršćanskog života.

U čisto individualističkoj ascetici temeljno raspoloženje bi bila težnja prema osobnoj moralnoj visini, želja za vlastitim savršenstvom. Želja je bezuvjetno hvale vrijedna. Želja, koja je - shvatimo li je dobro, nužni poticaj za svaki napredak. Ali želja, koju je - nažalost - tako lako krivo shvatiti. Za naša srca, koja su tako sklona, da budu sama sebi dosta, ona brzo postaje, a da toga i ne zapazimo, poziv na ne znam kakvu duhovnu ambiciju, maska, koja prekriva, pod pobožnim prividnostima, pričuvu taštine, sebičnosti, duhovne suše i tvrdoglavosti. Zatim, i to je bitno, kršćanima, kojeg Bog želi posvetiti u jedinstvu s čitavim ljudskim rodom, ona ne govori bitno.

Bitno je za udove, da budu sjedinjeni sa svim drugim udovima. Bitna kršćanska krepost je dakle krepost, koja sjedinjuje sve Kristove udove, a to je ljubav.

Ljubav je, možemo reći, u nadnaravnom životu ono, što je u životu uopće nagon za održanjem. Za sve živo je prvotna zadaća gluha težnja, koja ga sjedinjuje s njim samim, privlačna sila, ako se tako može reći, čvrstima, kojom se grčevito drži za svoju vlastitu opstojnost. A u nadnaravnom redu naš bitak, naš jedini i čitav bitak je čitavo Kristovo Tijelo. Naša prva zadaća, prvotni uvjet našeg života je dakle čvrsto i svim svojim silama pristati uz to posve čitavo Tijelo, to znači da imamo ljubavi.

Jedini život, kojim živimo, je općeniti život cijelog tog organizma. Potrebno je dakle, da dođemo do toga, da to osjećamo, želimo, hoćemo, u dijelovima i u udovima, u neizmjernosti cijelog organizma.

Emile Mersch, S.J.
(Morale et Corps Mystique, str. 107).

Teme za razgovor

1. Kakva je razlika između života u zajednici i običnog života?
2. Koje kreposti traži život u zajednici?
3. Je li poželjan zajednički život?- Uz koje se uvjete može ostvariti?
4. Može li duh zajednice postojati i bez života u zajednici? A može li biti i obratno?
5. Kakve zapreke moramo svladati, da bismo od svojih župa načinili prave kršćanske zajednice?

MOLITVA

Gospodine, Isuse, koji si uoči svoje smrti, izrazio vruću želju svoga Srca, da bi nas vidio sjedinjene jedne s drugima, kao što si Ti jedno sa svojim Ocem, razvij u nama osjećaj za to jedinstvo, koje se temelji na Tebi, s Tobom i u Tebi. Daj, da budemo još svijesniji veza, koje nas povezuju, i da po tom jedinstvu raste u našim srcima Tvoja ljubav, pa da bude u buduće samo jedan Krist, koji sam Sebe ljubi u svakom našem srcu: unus Christus amans seipsum. Amen.

MISAO

Ima mnogo duša; ali nema ni jedne jedine s kojom nisam u zajednici, po onom svetom počelu u njoj, po kojem veli: Oče naš ....

(Claudel).

11. KRISTOVI SVJEDOCI

RAZMATRANJE

Počevši od Prologa sv.Ivana do riječi posljednjeg naređenja na Spasovo, ista formula posvećuje Kristove pretеče: Ut testimonium perhiberet (164). Et eritis mihi testes (165).

Svaki dan na koncu Mise, recitiramo "posljednje Evanđelje", koje u divnoj sintezi sadrži povijest svijeta, uključujući tu i našu.

Nikada ne ćemo razmatranjem iscrpsi sve duhovno bogastvo, koje se tu nalazi, ali izgleda, da u ovo naše vrijeme u kojem živimo, taj Prolog poprima posebno značajan oblik, koji nas podsje-

ća na uzvišeni cilj našeg apostolskog poziva: Filios Dei fieri, naglašuje pravi razlog žalosnog stanja, kojem gledamo u oči: non receperunt eum. i u isto vrijeme naglašuje veličinu naše zadaće i naše odgovornosti: Ut testimonium perhiberet.

O vrijednosti našeg svjedočanstva doista ovisi količina svijetla, koju čovječanstvo treba, da pristane uz Krista.

Filios Dei fieri ...

Evo cilja.

"Svijet je, govorio je Bergson, stroj za pravljenje bogova"; naše svećeništvo nam daje moć, da stvaramo Božju djecu.

Potrebno je, da se čovječanstvo produhovljuje, jer inače se paganizira, poživinčuje, povampiruje;ili djeca Božja ili "pasji sinovi", to je dilema, i današnje vrijeme to tragično dokazuje.

A inak je cijeli plan Očev drugačiji; sjetimo se riječi svetog Pavla Efežanima: "Bog nas je preodredio, da postanemo jedno s njegovim Sinom" - čitajmo lijepu molitvu, koju molimo svaki dan, kada svećenik ulijeva kap vode u kalež: Ejus divinitatis esse consortes.

Kad će dakle ljudi upoznati divno dostojanstvo, kojim ih Bog želi zaodjeti: Agnosce, o christiane, dignitatem tuam" - govorio je sveti Leon.

Prinčevi ... to nije ništa! Mi nismo samo ljudski sinovi, mi smo Božja djeca!

Po otajstvu božanskog posinovljenja, s kojim zakonsko posinovljenje ima zajedničko samo ime, nismo samo pripadnici ljudskoga, nego božanskog reda: divinae consortes naturae.

Sav je cilj našeg svećeništva u tome: odgajati kršćane, to znači ljude, iz kojih na nutarnji način izbija božanski život,kao svijetli i ljekoviti izvor.

- odgajati kršćane, to znači produžetke Isusa Krista, svijesne svoje zadaće kao udova Otajstvenoga Tijela, kojemu je Krist Glava, koji posuđuju tome Kristu svoje čovječanstvo, da Mu omogućе, da se nastavlja po njima.

- odgajati kršćane, i od tih kršćana stvarati kršćanske i misijske zajednice.

Otajstveni se božanski život rađa u svakomu pojedincu u času svetog Krštenja. Taj se život mora podržavati Euharistijskom hranom, molitvenim životom, vjernošću volji Božjoj, u svakoj stvari.

Dragocjena milost utječe na razum, srce i volju kršćanina, jednom riječi, na cijeli njegov život, da omogući Kristu, da ga uzme, kao svoj dio. krist je zajednica i uzima sve duše, da ih bez prestanka prikazuje svojemu Ocu, ali neizmjerno poštuje ljudsku slobodu, koja uvećava njihovu veličinu i cijenu njihova dara, i On ih prihvaća samo toliko, koliko one spremno hoće, da ih On prožimlje.

Non receperunt eum...

I zaista, cijeli je problem u tome:da ljudi pristanu na to, da ih On prožme u njihovim mislima, u njihovim poslovima, posebno u njihovim srcima, nadalje u cijelom njihovu životu, društvenom i osobnom, stručnom i obiteljskom.

I Riječ će produžiti svoje Utjelovljenje: et Verbum caro factum est (166), i mi ćemo vidjeti proširenje njegove slave, jer prema riječima sv.Ireneja (gloria Dei vivens homo) Bog stavlja svoju slavu, da priopći svoj život: Ego veni ut vitam habeant, et abundantius habeant (167).

I zato On stoji na vratima svake duše i kuca: ecce sto ad ostium, et pulso (168). kuca, umnožavajući djelatne milosti; kuca, ako to treba, žalosnim udarcima iskušenja. Nažalost, u današnje vrijeme, mnogi još nisu razumjeli, mnogi još nisu htjeli čuti njegov glas, mnogo još drže pred Njim zatvorena vrata. Povijest se uvijek ponavlja, kao pri dolasku Marije i Josipa u Betlehem: non erat illis locus in diversorio (169).

On je ipak bio svijetlo, koje je nosilo sa sobom mir, pravdu, ljubav; ali tmine se odbiše o svijetlo: i tenebrae eam non comprehenderunt (17o).

Stvaranje je njegovo djelo i bez Njega bi svijet bio ništa, pa ipak je svijet odbio, da Ga upozna: mundus eum non cognovit(171).

Došao je, da nam bude spasenje, a iz neznanja, bezbrižnosti, zaslijepljenosti ili iz straha, mnogi su odbili, da Ga prime: sui eum non receperunt (172).

Eto, zašto je svijet, odbijajući se od Boga, izgubio svoju dušu. Eto, zašto je danas potrebnije i hitnije nego ikada, da svjedočimo za njega.

Ut testimonium perhiberet.

Svojim riječima, činima, kretnjama, cijelim svojim životom moramo biti coram populo Kristovi svjedoci.

Svjedoci, to znači oni, koji svjedoče Njemu u prilog, oni, koji Njega objavljuju, objavljujući:

njegovu dobrotu:venite ad me omnes, et ego reficiam vos (172)
njegovu poniznost: quia mitis sum et humilis corde (173)
njegov duh siromaštva: beati pauperes (174)
njegov duh žrtve: non sibi placuit (175)
njegov duh poslužnosti:obœdiens usque ad mortem (176)
jednom riječi: njegovu svetost:Tu solus Sanctus.

Svjedoci, to znači oni, koji su spremni ostvariti sav smisao grčke riječi "martyr - " sve do svjedočanstva krvi, bilo to najedanput bilo kap po kap u svakodnevnom odricanju.

Više nego ikada svijet se danas okreće prema na ma i nesvijesno, pa i onda, kad nam se smije i ruga; pa i onda, kad se čini, da nas prezire, znade dobro, bez obzira na ono, što govori, da mi ipak nismo ljudi, kao drugi. Još više nego riječi, koje dobro djeluju, očekuju ljudi od nas dobre primjere ... i out, kojim će ići.

Nije nas Bog izabrao za šalu. Nije nas uzalud posvetio, nije nas za šalu zaredio,

On je ozbiljno shvatio suradnju, koju od nas traži. Ima milosti, koje dolaze same preko svećenika. Ima plodova, koji rode samo s njegovom brigom: ego elegi vos, et posui vos ut eatis, et fructum afferatis, et fructus vester maneat (177). I ne zaboravimo na to, da je plod, o kojem se ovdje radi, On sam, blagoslovljen plod Marijin, kojemu treba pomoći, da se rađa i da raste u svijetlu.

Sigurno, mi nismo izvor svijeta, On sam je Lux vera; ali smo otsjev te svijetlosti; moramo biti kao kanali, koji je prenose: ves estis lux mundi (178).

Mi nismo ni vatra: On sam je fornax ardens caritatis, ali moramo biti širitelji njegovog plamena ljubavi: Ignem veni mittere in terram (179).

Mi nismo sila; On je jedini Bog jaki, jakost mučenika, a mi smo djelitelji božanskih snaga, koje jedine mogu preporoditi pokvareni svijet.

Jednoj svetoj duši u Kanadi, Dini Belanger, redovnici, Naš je Gospodin dao čuti slijedeće riječi:

"... kad bi moji svećenici zaista bili sveti, jedan jedini pogled na njih, svejedno gdje, bilo u crkvi ili na ulici, ili gdje drugdje, izazvao bi pomisao na Mene; oni bi privlačili ljude k Meni; kad bi ih ljudi sreli, pomislili bi: to prolazi drugi Krist. Đavao se mnogo više boji jedne jedine duše, u kojoj Ja slobodno djelujem, nego li cijele armije mlitavih i ravnodušnih duša, u kojima je ukočeno moje djelovanje; jer u prvoj djelujem sa svojom moći, a one sam druge prisiljen prepustiti njihovoj slabosti".

Veličina i odgovornost našeg svećeništva.

Prevareni, napušteni, zavedeni ljudi ne znaju kome da idu, na koga da se oslone, kome da se povjere. Toliko se lažnih božanstava vrti oko njih, toliko se idola razbija jedan za drugim, a oni, koji ostaju, razbit će se isto tako, kad na njih dođe red. Slijepci traže tapkajući svijetlo. Mase traže Spasitelja. One nas mole, kao ono Filipa: ostende nobis Jesum. Na nama je, da ih usmjerimo prema Onome, za koga je sv.Petar rekao: "Kome ćemo ići, Gospodine, kad ti imaš riječi života vječnoga!"

Na nama je, da nastavimo zadaću Ivana Krstitelja: hic venit in testimonium, ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes crederent per illum (18o).

RAZGOVOR

Sinko moj, svećeniče moj, nastoj, da se promatraš u svim prilikama kao moj svjedok. Po tebi Mene sudi svijet.

Ne zaboravi, da si za uvijek obilježen, ti si moj "znak". Čuvaj se, da n e daješ lošu sliku o Meni. Oh! Molim te, pazi, da ne postaneš osrednji svećenik. Napast vreba na te. Znam to dobro,ali:Ora et labora et vigila ne intres in tentationem. Moli i bdij!

Toliko mi je potrebno, da u tebi imam odvažnog svjedoka. Toliko računam s tobom, nemoj Me prevariti! Ima toliko duša, koje ovise o tebi. Tvoje je potomstvo, sinko moj, bezbrojno. Ima duša, koje poznaješ, a ima ih, za koje i ne znaš.

Čovjek nikada ne zna za sve dobro, što ga je učinio, kad se stavio u službu dobra.

Ali isto tako ni-kada ne zna ni za sve zlo, kada iz nemarnosti, bezbrižnosti i osrednjosti neće činiti dobro, za koje je poslan.

Kad bi ti znao, svećeniče moj, kolike računam na tebe! Povjerio sam ti tolike talente, tolike moći; posjeduješ, ako hoćeš, takvu moć! Nisam li Ja, u tvojim rukama, lijek za svaku ljudsku bijedu? Na tebi je, da Mi dadneš vrijednost.

Pazi, sinko moj, da ne dopustiš, da se u tebi umanji prvotni žar; Sjećaš se, kako si bio gorljiv poslije svojih ređenja? Kako si lijepo svjedočanstvo davao o Meni za prvih mjeseci svoga svećeničkog života.

Memor esto itaque unde excideris: et age penitentiam et prima opera fac (181).

Poznate su mi tvoje isprike:

Nedostatak vremena: ali vrijeme ovisi o tebi, da ga znadeš rasporediti. Uzmi dakle vremena, da dođeš k Meni una hora vigilare mecum (182). Tvoj će rad bolje uspjeti, budemo li ga obavljali zajedno.

Nedostatak veselja: nije li uzrok tome u malim mlitavostima, koje ohlađuju ljubav i koje, jer se ponavljaju mnogo, konačno ogađuju Mene. - Scio opera tua, quia neque frigidus es, neque calidus, utinam frigidus esses, aut calidus! Sed quia tepidus es, et nec frigidus nec calidus, incipiam te evomere ex ore meo.Quia dicis: Quod divas sum, et locupletatus, et nullius egeo; et nescis quia tu es miser, et miserabilis, et pauper, et caecus, et nudus. Suadeo tibi omere a me aurum ignitum probatum (183).

Nedostatak podrške: osjećaš se sam. Ali, jesi li dobro tražio? Nemaš li doista u svojoj okolini ni jedno bratsko srce, na koje bi se mogao osloniti? Otvaraš li se, uostalom, dosta pouzdano? A zatim, nisam li i Ja tu?- Dođi češće k Meni, svećeniče moj. Govori Mi kao kakvom Živom prijatelju, i Ja ću te okrijepiti, Ja ću te utješiti. Istina je, da tražim od tebe, kao i od svih svojih učenika, da se odrečeš samoga sebe i da nosi svoj križ; ali u dnu tvoga srca nalazim se Ja i onoliko, koliko Me zazivaš sebi u pomoć, toliko sam tu da ponesem s tobom tvoj križ, i da ga učinim plodnim.

Snage!

Sursum corda. Fidelis esto usque ad mortem, et dabo tibi coronam vitae (184).

ISPIT SAVJESTI

Kroz nekoliko ću časaka razmišljati o različitim oblicima osrednjosti, koja šteti vrijednost svjedočanstva, što ga dugujem Gospodinu.

a) Intelektualna osrednjost

1. Jesam li sačuvao volju i ljubav za studij?
2. Da li katkada prelistavam svoje bilješke i skripta iz sjemeništa?
3. Da li s dovoljno brige spremam svoje propovijedi?
4. Nisam li se možda odvikao da ih sastavljam, da ih dotjerujem?
5. Čitam li uvijek kakvu ozbiljnu knjigu? Iz područja duhovnosti, povijesti, crkvene znanosti?
6. Koliko otprilike knjiga dospijem pročitati svake godine?
7. Zadovoljavam li se samo površnim čitanjem, ili pravim bilješke?
8. Ne padam li u napast, da više vremena upotrebljavam u čitanje novina, nego li na studiranje kakvih ozbiljnih djela?
9. Jesam li shvatio da se izlažem opasnosti, da postanem površan, ako se tome ne opirem?
10. Ne bih li mogao naći više vremena za studij, štedeći ga na beskorisnim razgovorima ili na predugom slušanju radija?

b) Moralna osrednjost

11. Da li točno obdržavam u svom životu neke asketske vježbe?
12. Jesam li uistinu gospodar svojih živaca, svoga karaktera, svoga pogleda, svojih osjetila?
13. Jesam li sačuvao ljubav prema žrtvi?
14. Nisam li prečesto žrtva svojih hirova, svoje mašte, svojih naglosti?
15. U svojem držanju i vladanju, kakvo je moje stanovište: hrabrost ili popuštanje?
16. Jesam li shvatio, da svećenik po svojem zvanju mora biti čovjek zadovoljštine?
17. Jesam li na čistu s time, da je mrtvenje u isto vrijeme pitanje preventivne higijene i otkupljenja za mene i za druge? - Da bi čovjek bio u stanju reći: Ne! kakvoj zloj želji, mora znati s vremena na vrijeme odreći se kakve želje, koja je inače dopuštena.
18. Ako li pušim, ne bi li bilo moguće "skratiti", uzdržavajući se petkom i za vrijeme Korizme?
19. Nema li i drugih mjesta, gdje bih mogao naći široko polje za žrtve (stol, ljubav u riječima i djelima, blagost karaktera, ljubeznost, uslužnost prema drugima, odricanje od djetinjastih ispraznosti, i t.d....)?

c) Duhovna osrednjost

20. Da li točno obavljam razmatranje?
21. Ne zadovoljavam li se možda time, da jednostavno čitam iz priručnika za razmatranje?
22. Da li brižljivo nastojim, da se za nj pripravim uvečer, pa

bilo to makar nekom molitvom, u kojoj molim milost, da budem točan i sabran?

23. Nastojim li, da se u svojem razmatranju suočim licem u lice s Bogom, i da nikada ne završim razmatranja bez slijevanja svoga života u njegov?

24. Da li je sv. Misa doista sunce moga duhovnog života?

25. Obdržavam li točno sve rubrike? A posebno, ulazim li u smisao i u duh molitava, što ih u ime kršćanske zajednice prinosim nebeskom Ocu?

26. Je li moja vjera doista živa, da "realizira" konkretno, da poslije pretvorbe, hostija, što je držim u svojim prstima, nije nešto, nego N e t k o, i taj Netko, da je Krist, koji je moj život?

27. Nisam li sklon, da odgađam svoj Brevijar sve do uvečer?

28. Da li je moje držanje i vladanje pri molenju brevijara pobožno?

29. Ne događa li se možda, da radi nedostatka sabranosti i radi oslabljenog duha vjere moj Brevijar nije više o p u s, nego o n u s Dei, neka vrsta pobožne obveze, koja je daleko od toga, da hrani moju dušu?

30. Nastojim li protkati svoj dan strelovitim molitvicama, činima ljubavi ili sjedinjenja s Bogom?

31. Stignem li izmoliti svaki dan cijelu Krunicu, ili barem jedan njezin dio?

32. Nadzirem li samog sebe ispitivanjem savjesti, redovitim i čestim ispovijedanjem?

d) Apostolska osrednjost

33. Jesam li doista jedan od svećenika, za koga se može reći: "kad mu se čovjek približi, osjeća se bliže Bogu, osjeća, da postaje boljim?

34. Ne zadovoljujem li se možda samo time, da budem svećenik za koga se može reći, da je dobar dečko, čestiti čovjek, ali bez ikakvog dubljeg utjecaja?

35. Može li se za mene reći, što su rekli za nekog Jocistu: "Treba ga samo vidjeti i on odmah budi pomisao na Isusa Krista"?

36. Nisam li sklon, da se "pograđanim", čuvajući svoju ljubav prvenstveno za one, koji je znadu cijeniti, i iznalazeći uvijek dobre razloge, da izbjegnem ili skratim posjete siromašnih ljudi, ili kuća, gdje je opasnost, da će me loše primiti?

37. Događa li mi se, da sanjam o kakvoj maloj, mirnoj službi, bez posebnih poteškoća i neprilika?

38. Ne zaboravljam li, da svećenik mora biti par excellence borac, dakle vojnik, kojemu mora biti bitno oružje ljubav "koja zapanjuje"?

39. Nisam li, nadalje, sklon, da padam u malodušnost: "Tu nema

posla... ljudi su ovdje suviše zli..."? Kao da bjednici, otvrdnuli, grješnici nisu razlog svećenikova bitka?

4o. Nije li nakon nekoliko razočaranja, moja revnost malo ohladila? Nije li moj zanos u opasnosti, da se utrne?

ODLUKE

1. Svagdje i uvijek ću se smatrati svećenikom, pomazanikom Gospodnjim.
2. Ne ću ništa učiniti, ne ću niš ta govoriti, što bi bilo protivno mome posvećenom karakteru.
3. Postavljat ću si često ovo pitanje: Kakvu sliku dajem o Onome, koga predstavljam?
4. Budući da svećenik čini tolika zla radi svojih pogrješaka, kao i grijeha, izabrat ću među svojom subraćom jednoga, koji će me opominjati, to jest reći mi bez okolišnja ono, što mi moja okolica s pravom predbacuje. Toliko smo skloni da se zavaravamo!
5. Nastojat ću, da žrtvujem sve što u mom vladanju može škoditi svjedočanstvu, koje moram davati o Kristu, što moja moja prvotna zadaća.
6. Da bih se čuvao od osrednjosti, savjesno ću obavljati svoju mjesečnu obnovu.
7. Često ću ponavljati odluke, koje sam stvorio na svojim godišnjim duhovnim vježbama. O njima ću načiniti redoviti ispit savjesti pod nadzorom svoga duhovnog vođe.

ČITANJE

Teški su propusti ljubavi u posvećenoj duši, i kako bolni i strašni za moje Srce! Jer oni znače uvlačenje sebičnosti, pokazuju život, koji tinja, koji gori slabom vatrom, koji je zabavljen sobom, koji traži samo mir i uživanje, uz ono žalosno geslo: U zaklon! Na ono, što je ugodno!

Ah, ne stidite se tog života bez plama, u kojem dopuštate, da vas nadvisuju toliki vojnici, koji iako su u svijetu, manje su od svijeta, nego vi...

Gorljive i žarke ljubavi vašega srca, koja odgovara mojoj, žeđa moje Srce.

Žar vodi do strasti; jedino srca, koja su sveto raspaljena, do strasti, mogu Mi poslužiti kao drugovi u otkupiteljskom djelu, koje Mi je povjerio moj Otac. Ljubav nije prava, ako nije strastvena u dvostrukom smislu riječi: jaki žar i trpljenje, koje razapinje.

Srce, koje je uistinu strastveno, a takvo mora biti svako posvećeno srce, je doista srce zaljubljeno i srce razapeto.

Ne, to nije ljubav, i to je nedostojno za posvećenu dušu, da ljubi malim ognjem ljubavi, prigušeno i tinjajući, zahvaćena sebičnim nehajem.

Oh, kako su te mlitavosti strašne za moje raspaljeno Srce! Ono se ne može zadovoljiti s nekoliko slabih i isprekidanih iskrica.

Njemu je potreban sasvim raspaljeni oganj, iz kojeg neprestano izbijaju uvijek sve sjajnije iskre.

Moje Srcu treba duša, koje gore velikom i jakom vatrom. Tu čistu i žarku ljubav, a to je moje Srce, koje je žarko ognjište ljubavi, treba moliti s velikim pouzdanjem.

(Cum clamore valido, str. 138).

Teme za razgovor

1. Komentirajte ovu misao:
   "Pa i onda, kad ne djelujemo u toliko koliko smo svećenici, moramo djelovati uvijek i svagdje kao svećenici."
2. Što može svećeniku najviše pripomoći, da sačuva zanos za svoje svećeništvo?

MOLITVA

Gospodine, prikazujem čitavo svoje biće, na službu svih duša, koje si mi se udostojao povjeriti. Daj mi dar, da privlačim k Tebi sve, s kojima ću se susresti.

Daj, da mi se nitko ne mogne približiti, a da se ne osjeti sretnijim i boljim, jer ću ga ja približiti Tebi, koji si Put, Istina i Život; jedini Put, koji se ne gubi, jedina Istina, koja se ne mijenja, jedini Život, koji ne umire.

Sveta Djevica Marijo, Majko milosrđa, Ti vidiš bolje od ikoga moju bijedu, moju slabost, moje potrebe. Dođi mi u pomoć! Daj mi pomozi da se dignem i da junački opet pođem naprijed u službi Tvoga božanskog Sina.

Daj mi malo, pa i mnogo, od svoje Ljubavi prema Njemu, da bih ubuduće mogao velikodušnije odgovoriti na sve, što On zatraži od mene, da bi moj život postao uvljerljivo svjedočanstvo. Amen.

MISAO

Govoriti ne znači ništa - treba staviti krv na riječi i tako potvrditi ono, što je čovjek govorio za Boga.

Lacordaire.

12. OGANJ NA ZEMLJU

RAZMATRANJE

Naš svećenički život vrijedi toliko, koliko vrijedi naša ljubav prema Bogu.

a) Ljubav prema Bogu daje moć našem apostolatu
b) Ljubav daje snagu našoj molitvi
c) Ljubav, konačno, daje svećenički smisao svemu, što činimo.

a) Ljubav daje moć našem apostolatu

Svećenik, koji žarko ljubi Dobroga Boga, uvijek čini dobro. Njegove riječi, pa i one najjednostavnije, imaju moć, koja nadilazi moć najsjajnijih govornika. Katkada, što više, nije potrebno ni da govori: način, na koji služi svetu Misu, kako moli svoj svećenički Brevijar, kako prima vjernike u crkvi, dovoljan je, da takne duše, i da ih privuče Bogu.

Na kraju njegova života, nije se više moglo točno razumjeti, što je govorio župnik arški, toliko je njegov glas bio slav, ali je bilo dosta samo ga gledati, da čovjeka posve prožne božanska ljubav.

I nije li toliko ljubavi normalno, kad znamo, i ne sumnjamo u to, da nas Bog ljubi. Et nos credidimus veritati (185). To je prvi uvjet. Možemo filozofski promatrati razne razloge, zašto da ljubimo Boga, ali nas najviše dira taj, što nas Bog ljubi: Ipse prior dilexit nos (186), i što je ta ljubav osobna ljubav: et in caritate perpetua dilexi te (187). On svakoga od nas ljubi tako, kao da nikoga više nema na svijetu, koga bi ljubio. Svaki od nas može na sebe primijeniti riječi svetoga Pavla: Dilexit me, et tradidit semetipsum pro me (188).

To nije neka platonska, hladna i konvencionalna ljubav, to je raspaljena, strastvena ljubav, koja ide do ostvarenja onoga, što bi ljudska mudrost nazvala ludostima: in finem dilexit, ljubio nas je do kraja ... do ludosti kolijevke ... do ludosti križa ... do ludosti Hostije.

Sjetimo se one rečenice, koju Angela de Foligno stavlja njemu u usta: "Nisam te ljubio za šalu" i one druge, koju nalazimo u Pascalu: "Na tebe sam mislio u svojoj agoniji, tu sam kap Krvi prolio za tebe... Ljubim te žarče, nego što ti ljubiš svoje grijehe".

Sic nos amantem, quis non redamaret?

Ovdje na zemlji moramo biti novi Kristi i po njegovu primjeru bacati vatru na svijet: u tome je naša prava zadaća. Ali je za to potrebno, da naše srce postane poput njegova: fornax ardens caritatis.

Kako da to postignemo? - To nam se pitanje doista nameće, jer bez sumnje, kad izlazimo iz rekolekcije ili duhovnih vježba, svi smo slični učenicima iz Emmusa nakon što su susreli Isusa: "Nije li gorjelo u nama naše srce" (189), ali nakon nekog vre-

mena, ako na to ne pazimo, radi umora, neka se moralna tromost uvuče u nas i postoji opasnost, da bi plamen postao slabiji.

Ponovimo često lijepu Newmanovu molitvu: "Ti si živi plamen, i ti neprestano gorиš iz ljubavi prema nama ljudima: uđi u me, da bih postao sličan Tebi, raspali me svojim ognjem!"

Velika je zapreka ljubavi traženje samoga sebe, sebičnost u svim svojim oblicima. A upravo koliko se čovjek odriče i otkida od samoga sebe, toliko se privezuje uz Boga. Koliko držimo koju stvar za sebe, pa kako mu drago ona malena bila, toliko nam Bog ne će moći podijeliti svoju ljubav. Na to ne računamo. Ali za uzvrat, ako prekinemo bez okolišanja, svako i najmanje traženje samoga sebe, čim toga postanemo svijesni, tada ne znamo, što će On učiniti, ali znademo, da će moći učiniti, štogod usthtjedne. Na nama je samo da postavimo uvjet bez kojega ne ide, (sine quo non), to je zbilja teško i tu vrijedi uvijek isto načelo: "Si quis vult venire post me, abneget semetipsum" (19o).

Očito postoji opasnost i u tome, da se možda zadovoljujemo točnim vršenjem "obreda" svoga svećeničkog života, ali bez "duše", i da zapadnemo malo po malo u neko razočarano držanje. Bez sumnje, shvaćamo jako dobro, da osjećajnost može otupiti, ali ljubav prema Bogu mora biti tolikо jača, koliko je manje osjećajna, i da se mora, ako i nije nužno da se očituje u raspaljenom zanosu, ipak posvjedočavati mišlima na ljubljeno Biće, pristajanjem uz njegovu Božansku volju, željom, da Mu ugodimo i s hiljadu onih malih sitnica, koje sačinjavaju nježnu ljubav. Ubi amor non laboratur, aut si laboratur, labor amatur (sv.Augustin).

"Dokaz, da ljubimo Boga, veli o.Bellouard, ne sastoji se u tome, da o Njemu sanjamo, da o Njemu govorimo, da smo katkada zbog Njega potreseni do suza, nego da Mu se svaki dan predajemo u poslušnosti, odricanju, u pravoj velikodušnosti na djelu; u tom daru, koji će u cjelini predstavljati dar našega života, koji se daje komad po komad ili također samo u dronjcima.

b) Ljubav daje i snagu našoj molitvi

Naša molitva je slična tamjanu: treba živu žeravicu, da bi se popeo k Bogu; ne obazira li nas neugodan dojam, kada turifer donese kadionicu sa ugasłom žarи? Nadalje i naše molitve imaju i za nas same sasvim drugu slast, kad ih molimo "dušom", jer ih molimo s ljubavlju. Razvijati, povećavati tu ljubav prema Isusu u svojim srcima, to je zapravo prvotna stvar: ono: unum necessarium.

Tko ne zna za onu lijepu molitvu: Gospodine Isuse Kriste, koji si rekao: Ištite i primit ćete; tražite i naći ćete, kucajte i otvorit će vam se; daj nam, molimo te, Božansku svoju ljubav, da te svim srcem ljubimo, i nikada te hvaliti ne prestanemo...?

Bog traži samo to, da nam dade taj žarki dar goruće ljubavi, koja će od naših srdaca načiniti žarka ognjišta ljubavi; ali On to može učiniti samo toliko, koliko Ga neumorno za to molimo.

Naš Spasitelj reče jednoga dana svetoj Katarini de Ricci, govoreći o redovničkim dušama, koje su malo po malo ugasle: "Milosti, koje su im nedostajale, to su upravo one milosti, koji su se dragovoljno lišile ne moleći ih, ne tražeći ih i ne želeći ih. Da bi im ih dao, htio sam samo to, da vidim, kako ih vruće žele i žarko mole. Ne daju se bisери i dragulji onima, koji im

ne poznaju vrijednost. Pa i Ja isto tako ne dajem svoje milosti i svojih darova onima, koji ih ne znaju cijeniti. Dajem ih samo onim dušama, koje ih traže upravo toliko, da postaju dosadne, tražeći ih dan i noć ..."

c) Ljubav, konačno, daje svećenički smisao svakom poslu, koji obavljamo

Ljubav, konačno, pojednostavnjuje, ona spaja naš duhovni i naš apostolski život. Bez sumnje ljudskoj je slabosti nemoguće neprestano buditi izričite čine ljubavi. Ipak ih uz milost Božju možemo povećavati tako, da oni neposredno upravljaju činima drugih kreposti i vrše na naš život sve jači i sve dublji utjecaj.

"Najbolje upotrebljeni čas našeg života - govorio je o. de Foucauld - jest onaj, kada najviše ljubimo Isusa". Štogod radili, pa ako to posve i ne odgovara našoj sklonosti, od časa, kad to radimo iz ljubavi, ne može biti bez koristi. "Bez ljubavi vanjsko djelo ne koristi ništa; a sve što radimo iz ljubavi, pa makar kako bilo jadno i bijedno, sve postaje plodonosno. Jer Bog više mjeri kako tko radi, nego li što tko radi. Mnogo radi, tko mnogo ljubi (Imit. Chti). Ostvarujemo svoju svećeničku zadaću prvoga reda, kad omogućujemo Kristu, da se produljuje u nama i po nama i da živi u nama, po onoj svojoj: "ignem veni mittere in terram" (191).

RAZGOVOR

Na početku razmatranja stavit ću se ponizno u prisutnost Kristovu, i nakon što sam Mu se poklonio, slušat ću, kako mi govori:

- Sinko moj, ljubiš li Me? Ljubiš li Me doista in spiritu et veritate?

- Isuse, Ti sve znaš, Ti znaš, da Te jako ljubim.

Kroz nekoliko časaka šutnje pokušat ću Isusu dati osjetiti svu svoju ljubav, sjediniti se s Našom Gospom.... svojim anđelom Čuvarom...sa svim nepoznatim Svecima zemaljskim... da bih Mu izrekao svoju želju, da Ga ljubim, još više. Više puta, polagano ću ponavljati: Dominus meus, et Deus meus, Deus meus et omnia..

Onoga, koji mene ljubit, ljubit ću i Ja i objavit ću mu se. Dođi i čuj moje riječi, sinko moj, jer su moje riječi duh i život.

- Govori, Gospodine, sluša sluga tvoj.

- Ja očekujem od Tebe, sinko moj, pobožnost, koja sve više djeluje po mojoj božanskoj Volji, koja je - ne zaboravi toga - volja ljubavi. Ostvaruješ li moju volju, stanuješ u mojem srcu, kao što sam Ja sam ispunio volju svoga Oca, pa sam se nastanio u njegovoj ljubavi. Od prvog časa moga dolaska na zemlju i na ovaj svijet, potvrdio sam svoju spremnost na službu, i nisam imao druge brige, kroz cijelo vrijeme svoga boravka ovdje na zemlji, nego da budem poslušan usque ad mortem, mortem autem crucis i to za zadovoljštinu za ljudsku neposlušnost.

Brini se svagdje za moju volju; onoliko postaješ drugi Ja, koliko pristaješ na moju božansku Volju.

Pazi: očekujem od tebe radosni pristanak kao čovjeka i kao ljubljenog sina.

Posjeduješ strašnu moć, da Mi kažeš: ne! Isto je tako strašno reći Mi: da! a činiti: ne! Sinovi Kraljevstva nisu oni, koji govore: "Gospodine, Gospodine, nego oni, koji izvršuju moju volju.

Brineš se, da misliš na Mene češće, a tužiš se da te zaokupljaju žurni poslovi tvoje službe, pa ti ne dopuštaju kroz više sati, da Meni upraviš koju riječ. Tvoja briga i tvoja žalost Mi ide do srca. Sve to primam, kao prava svjedočanstva ljubavi. Ali ono, što je važno, - pazi - nije toliko stalna misao na Mene, koliko jedinstvo tvoje volje s mojom. Kad bi ti znao, koliko se Ja dajem onomu, koji se hrani mojom voljom, kao što se Ja hranim voljom svoga Oca! Kao što Otac izvodi sve stvari po Meni, ostajući u Meni, tako i Ja - živeći u tebi, ispunjujem sve po tebi.

Praktično, već od jutra u razmatranju, sjedini vrlo duboko i bez pridržaja svoju volju s mojom, da bi unio u svoju dušu raspoloženje, da čini i prihvati s mnogo ljubavi sve, što budem od tebe tražio. Otkrit ćeš u mojim zapovijedima, vodstvu svojih Poglavara, zahtjevima svojega staleža, providencijalnim okolnostima, koje će pratiti tvoj dan, nadahnućima moje milosti, koju ćeš grabiti toliko bolje, što budeš više žednio žeđu, da ispuniš moju božansku Volju na sebi i po sebi. Budi uvjeren, da nikada ne uskraćujem svijetla onome, koji je strastveno zagrijan, da ispuni moju volju: Qui sequitur me, non ambulat in tenebris. U svetoj Misi, prelij svoju volju u moju, kao što lijevaš kapljicu vode u vino svoga kaleža, da bismo nas dvoje postali samo jedno u posvemašnjem prikazanju Ocu, u ime svih ljudi, moje i tvoje braće. I, neka taj duh nutarnjeg prikazanja bude stalno raspoloženje, koje prati poslove, kojima će biti ispunjen tvoj dan. To će biti za tebe najbolji način, da proživljuješ svoju Misu.

Prema tome, koliko ti s više ili manje snage i ustrajnosti uskladiš svoju volju s mojom božanskom Voljom, koja se krije pod različitim oblicima svakog providencijalnog posla, kao i svake radosti ili svake kušnje, toliko će tvoje prijateljstvo sa Mnom postati više ili manje ozbiljno i duboko, i dosljedno više ili manje plodonosno u plodovima apostolata.

Gledaj u svemu moju volju, u svemu je traži, u svemu je želi, u svemu je ljubi, u svemu je ispuni, u svemu je prihvaćaj. Tu ti je tajna nejasne ali prave svetosti, skrivene, ali sigurne plodnosti u radu.

Ah! Dobro znam, da to pretpostavlja s tvoje strane duh odricanja, jer onaj, koji Mi želi služiti i slijediti Me, mora početi time, da kaže: ne! svojemu neovisnom ja, svome lijenom ja, svojem sebičnom ja, svome oholom ja. I ovdje se ne radi o nekom sentimentalnom, nježnom sjedinjenju bez žrtve.

Nisam te doista postavio na zemlju zato, da budeš sretan, nego da budeš od koristi; ne zato, da provodiš mirni život, nego plodonosni život. Pozvao sam, izabrao sam te, stavio sam te tu, gdje jesi, da ideš naprijed i da donosiš plod. A dobro znaš, da plod, o kojem se radi, nije nitko drugi, nego Ja. Koliko se

priklanjaš Meni, toliko onda mogu Ja prodirati k tebi, poslužiti se s tobom kao dopunom čovječanstva, dovršavati u tvom tijelu ono, što nedostaje mojoj Muci za Tijelo moje, a to je Crkva. Ja govorim na tvoja usta, ljubim tvojim srcem, popravljam i zadovoljujem za oholost čovječanstva svim tvojim ponižnjima, posvećujem ljudsku radost zdravim i svetim veseljem, koje ti Ja dajem. U dnu tvoje duše, postojim Ja, i tada sve, što radiš, radim i Ja s tobom.

Pazi, sinko moj, da središte tvojih želja, tvoga životnog opstanka, tvoje molitve, tvoga rada, borbe, trpljenja ne budeš više ti, nego Ja. I tada ćeš vidjeti, kakav ćemo lijepi posao napraviti zajedno!

Da, teško je reći samomu sebi:ne! ali ne gledaj toliko na to, što time gubiš, nego na ono, što time dobivaš. Ne gledaj na ono što ostavljaš, nego na ono, što ti dajem, i na ono, što Mi omogućuješ, da po tebi dajem svijetu. Sjedinjujući svoju volju s Mojom, ostvaruješ ono, za što sam te htio, ulaziš u moja gledišta, ispunjuješ svoju zemaljsku zadaću.

Moja je volja, rekao sam ti, volja ljubavi. Imaj pouzdanja i budi velikodušan. Htijući ono, što Ja želim, pomažeš Mi, i dopuštaš, da poraste moj život u dušama i moja ljubav u srcima. I dopusti mi, sinko moj, da ti kažem: ne možeš ni pojmiti, koliku Mi radost pruža ispuniti volju onih, koji čine moju.

ISPIT SAVJESTI

1. Pazim li dosta na to, da sve što radim, prožima što više ljubavi?
2. Znadem li za nekoliko sekundi od vremena do vremena prekinuti posao, da bih izrazio Bogu sav žar svoga priklanjanja uz Njega?
3. Jesam li shvatio narav ljubavi, koju Bog od mene traži: to nije jednostavna ljubav osjećaja, to je ljubav duboke volje? Ono što vrijedi, nije što osjećam, nego ono, što hoću, da On osjeti.
4. Ako li osjećam, da mi je duša suha, nije li to možda radi toga, što mi nedostaje duh žrtve i mrtvenja? Ljubav raste, kad se iskušava u žrtvi. Naprotiv, kad je duša neumrtvljena, tada je sve muči, rastresena je, i ne može se bez velikih poteškoća usmjeriti prema Bogu.
5. Jesam li dobro shvatio, da Bog ne će suditi o vrijednosti duša prema njihovim talentima, njihovu znanju, ili njihovom bogatstvu, nego prema stupnju njihove ljubavi?
6. Imam li pravu ljubav prema volji Božjoj, što je kamen kušač moje prave ljubavi?

ODLUKE

1. Razvijat ću u sebi vjeru u ljubav Božju prema sebi.

2. Tražit ću od Boga dar ljubavi, često ponavljajući ovakve strelovite molitvice: "Bože moj, daj mi srce raspaljeno ljubavlju prema Tebi" ili: "Bože moj, raspali oganj u mojem srcu, da i ja uzmognem raspaliti svijet".
3. Vježbat ću se u odricanju.
4. Često ću ponavljati čine ljubavi prema Bogu: "Ili jeli ili pili, ili što mu drago činili, sve činite na slavu Božju" (192).

ČITANJE

Na veliki sam Četvrtak razmatrala o smrti utjelovljenog Božjeg Sina i nastojala sam, da svoj duh ispraznim od svega drugoga, da bi mi duša bila sabranija u toj Muci i smrti toga Božjeg Sina. Bila sam zabavljena traženjem i željom, kako bih mogla što bolje ispraznìti svoju dušu od svake druge punine, i kako bih se mogla što bolje sjećati ove Muke i smrti Božjega Sina. Tada sam iznenada, dok sam se bavila tim poslom i tim nastojanjem, čula božanske riječi, koje su bile upravljene mojoj duši, a glasile su ovako: Ja, ja te ne ljubim iz šale.

I tada mi te riječi zadadoše smrtnu bol. Jer mi se odmah otvoriše duševne oči i vidjeh, koliko je istinito to, što mi je govorio. I vidjela sam djela te ljubavi: vidjela sam sve, što je učinio taj Sin Božji iz ljubavi; vidjela sam sve, što je učinio taj Bog i izmučeni čovjek iz te neizrecive i nježne ljubavi. I budući da sam vidjela sva djela zbiljske ljubavi, koja je u Njemu, shvaćala sam, da su gore navedene njegove riječi bile istinite. Jer me nije ljubio iz šale, nego me je ljubio iz savršene i nježne ljubavi. Isto sam tako vidjela sve protivno u sebi, jer sam Ga ljubila iz komedije, a ne ozbiljno. I kad sam to vidjela, osjetila sam tako nesnošljivu bol i muku, da sam mislila, da ću umrijeti. I tada mi je rekao i druge riječi, koje su još više uvećale moju bol: a to su bile ove riječi; jer iza kako mi je rekao: "Ja te ne ljubim iz šale,(i ja sam vidjela, da su te njegove riječi tako istinite, i da je u meni sve protivno, i tako sam imala veliku bol, da sam mislila, da ću umrijeti), reče mi: Ja ti ne služim pretvarajući se. Ja ne osjećam prema tebi nikakve mržnje. I tada mi se još više povećala gore spomenuta muka i bol. I duša zavapi i reče: O, Učitelju, svega onog, što veliš, da nema u Tebi, ima u meni. Jer uvijek sam Te ljubila samo iz komedije i lažno, i nikada Ti se nisam htjela približiti, uistinu, da osjetim boli, koje Ti trpiš i osjećaš za mene. I nikada Ti nisam služila, do li pretvaranjem i ne zbiljski! I videći jasno, koliko me je ljubio, vidjela sam u Njemu sve znakove prave i istinite ljubavi: kako se On posve i sav dao, da mi služi; i kako se On toliko približio k meni, da je postao čovjekom, da bi uistinu nosio i osjećao moje boli u Sebi. I videći sve protivno u sebi, tolika je bila moja bol i žalost, da sam mislila, da ću umrijeti; i osjećala sam, kako mi se radi te prevelike boli nadimaju grudi i osjećala sam, kao da mi srce hoće iskočiti.

I dok sam posebno razmišljala o tim riječima, koje mi je rekao: "Ja ne osjećam prema tebi nikakve odvratnosti", On tada nadoda:

"I bliže sam tvojoj duši, no što je tvoja duša blitu samoj sebi". Ali i to je povećalo moju bol. Jer što sam više gledala njegovu blizinu prema meni, to sam jače spoznavala svoje bježanje od njega. I tada On izreče i druge riječi, koje isto tako pokazuju njegovu nježnu ljubav: "Kojigod želi, da Me osjeti u svojoj duši; Ja mu se ne ću otimati. I tko bi god želio, da Me vidi, s posebnom ću mu radosti dati, da Me vidi. I koji bi god htio govoriti sa Mnom, s neobičnim ću veseljem govoriti s njim. I te su riječi pobudile u meni želju, da ne bih htjela ništa osjećati, ni gledati, ni govoriti, što bi moglo uvrijediti Boga. I baš to Spasitelj posebno traži od svoje djece: kao što ih je pozvao i izabrao, da Ga gledaju i osjećaju i govore s Njime, tako i da se uzdržavaju od svega protivnoga. I na koncu, kad mi je pokazao oznake svoje djece, reče: Svi oni su moji pravi sinovi i djeca, koji budu ljubili i obdržavali to siromaštvo, bol i moj prezir. I samo su ti tvoji sinovi, a drugi ne. I samo oni, kojima su misli usmjerene na moju Muku i na moju smrt, gdje je pravi spas, a drugdje ga igdje nema, samo su ti moji pravi sinovi, samo su ti moja prava djeca, a drugi ne.

Hvala Bogu u vijeke. Amen.

Angela de Foligno
(Izdanje Dançoeur, p.239).

Teme za razgovor

1. U kojem je smislu ispravno reći, da postoji samo jedan grijeh, a to je oholost i sebičnost, i samo jedna krepost naime ljubav?
2. Zašto nema više kršćana prožetih ljubavlju prema Bogu?
3. Koji su najjači motivi, koji bi mogli najviše raspaliti srca božanskom ljubavlju?

MOLITVA

O sveta Djevice Marijo, koja si bila savršena službenica Gospodnja, čuvaj me, da budem vjeran u želji ostvariti u svemu volju Tvoga Božanskog Sina; i da moj život ima samo taj cilj, i samo taj sadržaj, da velikodušno ispunim sve božanske nacrte Tvoje ljubavi: po Tvojoj volji - ad Dei voluntatem. - Amen.

MISAO

Samo jedno imamo činiti ovdje na zemlji: Ljubiti Isusa i za Njega spasavati duše, da bi Ga one vječno ljubile.

Sveta Terezija od Djeteta Isusa.

B I L J E Š K E

(1) DAP 6,4
(2) Nutar.Evanđ.-Zagreb 1941.str.113-114.
(3) Cum clamore valido, p.118.
(4) Mark.2,5
(5) Mark. 5,34
(6) Mat. 9,29
(7) Luk. 18,42
(8) Mark. 9,23
(9) Mat. 8,1o
(1o) Mat. 15,28
(11) Luk. 7,5o
(12) Luk. 19,9
(13) Mat. 8,26
(14) Mat. 16,8-9
(15) Mark. 4,4o
(16) Luk. 8,25
(17) Mat. 14,31
(18) Mat. 16,16
(19) Iv. 2o,29
(2o) I.Iv.4,16
(21) Žid.11,6
(22) Job. 7,1
(23) 1 Petr. 5,0
(24) 1 Petr. 5,9
(25) Žid. 1o,38
(26) Oz. 2,2o
(27) Iv. 2o,29
(28) Mat. 5,14
(29) I.Kor.9,16
(3o) Luk. 1,79
(31) Mat. 17,19
(32) Iv. 14,12
(33) I.Iv. 5,4
(34) Luk. 22,32
(35) Iv. 5,35
(36) Mat. 11,25
(37) Mat. 18,3
(38) Mat. 5,8
(39) Ef. 2,8
(4o) Iv. 3,21
(41) Gal. 5,6
(42) Iv. 14,12
(43) Cahiers de sainte Johanne, mars 1945.
(44) Gal. 2,2o
(45) Iv. 1o,14
(46) Iv. 1o,3
(47) Iv. 4,19
(48) Cant. 2,16
(49) Iv. 16,33
(5o) Notre Seigneur a Seour Benigna Consolata Ferrero
(51) Iv. 15,15
(52) Žid. 7,25
(53) 1 Tez.5,17
(54) Mark. 14,39
(55) Mat. 26,4o
(56) Majka Genovena od sv. Terezije,utemeljit. Karmela u Lisieuxu
(57) Jer. 31,3
(58) Myst.de Pascal
(59) Gosp.Anđel.de Foligno
(6o) Ps. 112,7
(61) Iv. 15,16
(62) Luc. 6,19
(63) Iv. 6,37
(64) Mat. 11,29
(65) I.Iv. 4,8
(66) Iv. 16,32
(67) Iv. 8,12
(68) Iv. 14,6
(69) Iv. 15,13
(7o) Otkr. 3,2o
(71) Mark. 6,3
(72) Iv. 15,5
(73) Mat. 12,3o
(74) 2 Tim. 3,12
(75) Gen. 15,1
(76) DAP 6,4
(77) Iv. 15,5
(78) 1 Kor. 1o,12
(79) Mark. 4,4o
(8o) Mat. 11,27
(81) Iv. 1,14
(82) Žid. 1,3
(83) Kardinal Mercier je svoje riječi napisao na klinici u svojem zadnjem pismu 18.siječnja 1926.: "...budući da nemam sreće prikazivati sv.Misu,pridružujem se cijeli dan Misi Vrhov.Svećenika Isusa Krista,koju prikazuje svaki čas,preko svojih službenika,na svim oltarima svijeta... Služenje sv.Mise je posebni čin svakog pojedinog dana i mora u njemu biti središnji čin.Dragi moji prijatelji, čini mi se, da sam spasio savjest,ostavljajući vam ovu posljednju poruku..."
(84) Ps. 42,4
(85) Žid. 5,5
(86) Cant. 2,16
(87) Ps. 16,5
(88) Rim. 11,36
(89) Otkr. 3,2o
(9o) Luk. 2,7
(81) Fil. 1,21
(92) Luk. 22,19
(93) Luc. 22,15
(94) Iv. 15,15
(97) Fil. 2,6-7
(98) Mat. 11,19
(99) Mat. 27,63
(1oo) Fil. 2,5
(1o1) 1 Kor.1o,12
(1o2) Gal. 6,3
(1o3) 1 Kor.13,5
(1o4) Abbe Thellier de Pocheville, u predgovoru djela "Lettres a homo cousin", od Mariusa Gonina.
(1o5) o.Perroy: L'Humble Vierge Marie".
(1o6) Gen. 3, 19
(1o7) Luk. 1,49
(1o8) Sv.Toma Akvinski
(1o9) Fil. 2,6-7
(11o) Ps. 21,7
(111) Fil. 1,18
(112) Iv. 3,3o
(113) Luk. 22,27
(114) Mat. 2o,28
(115) 1 Kor. 1o,12
(116) Iv. 15,1-2
(117) Kol. 3,1-2
(118) Iv. 12,24-25
(119) Joel.2,17
(12o) Žid. 1,5
(121) p.de Montcheuil,"Problemes de Vie Spirituelle,p.145 i 141
(122) idem,str.141
(123) Iv. 15,13
(124) Iv. 13,15
(125)
(126) 1 Petr. 5,8
(127) Iv. 17,21
(128) Luk. 12,49
(129) Iv. 17,22
(13o) Mat. 18,29
(131) DAP 1,14
(132) Iv. 13,35
(133) Iv. 4,1o.

(134)Mat. 25,23 (135)Mat. 25,4o (136)Iv. 15,22
(137)Iv. 13,35 (138)Luk. 12,49 (139)Iv. 15,13
(14o)Otkr. 2,2 (141)Mat. 16,24 (142)Fil. 2,2
(143)Gal. 6,2 (144)Mat. 25,4o (145)Mat. 26,5o
(146)1 Iv. 2,1o (147)Mat. 25,23 (148)Ps. 8o,11
(149)Fil. 2,3-4 (15o)Iv. 4,36. (151)Iv. 11,42.
(152)Gal. 3,28 (153)Rim. 12,4-5 (154)Didache
(155)Sv.Ignacije Antioh.in Ps. 69, PL 36,866. (156)Sv.Ciprijan
(157)Sv.Augustin (158)Prov.18,19 (159)Mat. 18,19
(16o)Mat. 18,2o (161)Sv.Augustin je zabilježio ove lijepe riječi: u nebu su sveci "socialiter gaudentes".
(162)Iv. 17,11 (163)Alain:Histoire de mes pensees,p.235.
(164)Iv. 1,7 (165)DAP. 1,8 (166)Iv. 1, 14
(167)Iv. 1o,1o (168)Otkr. 3,2o (169)Luk. 2,7
(17o)Iv. 1,5 (171)Iv. 1,1o (172)Iv. 1, 11
(173)Mat. 11,29 (174)Mat. 5,3 (175)Rim. 14,3
(176)Fil. 2,8 (177)Iv. 15,16 (178)Mat. 5,14
(179)Luk. 12,49 (18o)Iv. 1,7 (181)Otkr. 2,5
(182)Mat. 26,4o (183)Otkr. 3,15-18. (184)Otkr. 2,1o
(185)I.Iv. 4,16 (186)1 Iv. 4,19 (187)Jer. 31,3
(188)Gal. 2,2o (189)Luk. 24,32 (19o)Robert de Langeac, Virgo Fidelis.
(191)Luk. 12,49 (192)1 Kor. 1o,31

===+++===

S A D R Ž A J

Str.

1. ZOV ŠUTNJE 1
2. DUH VJERE 6
3. NUTARNJI ŽIVOT 14
4. ŽIVA MOLITVA 23
5. NAŠ BREVIJAR 29
6. NAŠA MISA 34
7. PONIZNOST 41
8. DUH ŽRTVE 52
9. BRATSKA LJUBAV 6o
lo. DUH ZAJEDNICE 69
11. SVJEDOCI KRISTOVI 77
12. OGANJ NA SVIJET 86

= = =